

EBA/GL/2021/02

1 ta' Marzu 2021

Linji Gwida

skont l-Artikoli 17 u 18(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849 dwar id-diligenza dovuta tal-klijenti u l-fatturi li l-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji għandhom jikkunsidraw meta jivvalutaw ir-riskju tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terrorizmu assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali u tranzazzjonijiet okkażjonali ("Il-Linji Gwida dwar il-Fatturi tar-riskju ta' ML/TF"), li jħassar u jissostitwixxi l-Linji Gwida JC/2017/37

1. Obbligi ta' konformità u ta' rapportar

Status ta' dawn il-linji gwida

1. Dan id-dokument jinkludi Linji Gwida maħruġin skont l-Artikolu 16 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010¹. Skont l-Artikolu 16(3) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010, l-awtoritajiet kompetenti u l-istituzzjonijiet finanzjarji għandhom jagħmlu kull sforz biex jikkonformaw mal-Linji Gwida.
2. Il-Linji Gwida jistabbilixxu l-fehma tal-EBA dwar prattiki superviżorji xierqa fi ħdan is-Sistema Ewropea ta' Superviżjoni Finanzjarja jew dwar kif id-dritt tal-Unjoni għandu jiġi applikat f' qasam partikolari. L-awtoritajiet kompetenti kif definiti fl-Artikolu 4(2) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010 li għalihom japplikaw il-Linji Gwida għandhom jikkonformaw billi jinkorporawhom fil-prattiki tagħhom kif xieraq (eż. billi jemendaw il-qafas legali tagħhom jew il-proċessi superviżorji tagħhom), inkluż fejn il-Linji Gwida huma diretti primarjament lejn l-istituzzjonijiet.

Rekwiżiti ta' rapportar

3. Skont l-Artikolu 16(3) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010, l-awtoritajiet kompetenti jridu jinnotifikaw lill-EBA li jikkonformaw jew li beħsiebhom jikkonformaw ma' dawn il-Linji Gwida, jew inkella jagħtu raġunijiet għan-nuqqas ta' konformità, sa (07.09.2021). Fin-nuqqas ta' kwalunkwe notifika sa din l-iskadenza, l-awtoritajiet kompetenti se jiġu kkunsidrati mill-EBA bħala mhux konformi. In-notifiki għandhom jintbagħtu billi tiġi sottomessa l-formola disponibbli fuq is-sit web tal-EBA lil compliance@eba.europa.eu bir-referenza "EBA/GL/2021/02". In-notifiki għandhom jiġu sottomessi minn persuni b'awtorità xierqa biex jirrapportaw il-konformità f'isem l-awtoritajiet kompetenti tagħhom. Kwalunkwe bidla fl-istat ta' konformità għandha tiġi rrapportata wkoll lill-EBA.
4. In-notifiki se jiġu ppubblikati fuq is-sit web tal-EBA, f'konformità mal-Artikolu 16(3).

¹ Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 li jistabbilixxi Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) u li jemenda d-Deċiżjoni Nru 716/2009/KE u jħassar id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2009/78/KE, (ĠU L 331, 15.12.2010, p. 12).

2. Suġġett, kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet

Suġġett

5. Dawn il-linji gwida jstabbilixxu fatturi li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jivvalutaw ir-riskju tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu (ML/TF) assoċjat man-negozju tagħhom, u ma' relazzjoni ta' negozju jew tranżazzjoni okkażjonali ma' kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika ("il-klijent"). Dawn jstabbilixxu wkoll kif id-ditti għandhom jaġġustaw il-limitu tal-miżuri tad-diligenza dovuta tal-klijenti (CDD) tagħhom b'mod li hu proporzjonat għar-riskju ta' ML/TF li jkunu identifikaw.
6. L-enfasi prinċipali ta' dawn il-linji gwida hija fuq il-valutazzjonijiet tar-riskju ta' relazzjonijiet ta' negozju individwali u tranżazzjonijiet okkażjonali, iżda d-ditti għandhom jużaw dawn il-linji gwida *mutatis mutandis* meta jivvalutaw ir-riskju ta' ML/TF fin-negozju kollu tagħhom f'konformità mal-Artikolu 8 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
7. Il-fatturi u l-miżuri deskritti f'dawn il-linji gwida mhumiex eżawrjenti u d-ditti għandhom jikkunsidraw fatturi u miżuri oħra kif ikun xieraq.

Kamp ta' applikazzjoni

8. Dawn il-linji gwida huma indirizzati lill-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji kif definiti fl-Artikolu 3(1) u 3(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849 u lill-awtoritajiet kompetenti responsabbli mis-supervizjoni tal-konformità ta' dawn id-ditti mal-obbligi tagħhom kontra l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu (AML/CFT).
9. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jużaw dawn il-linji gwida meta jivvalutaw l-adegwatezza tal-valutazzjonijiet tar-riskju tad-ditti u l-politiki u l-proċeduri AML/CFT.
10. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw ukoll sa liema punt dawn il-linji gwida jistgħu jinfurmaw il-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF assoċjat mas-settur tagħhom, li jiffirma parti mill-approċċ għas-supervizjoni bbażat fuq ir-riskju. L-ASE ħarġet linji gwida dwar is-supervizjoni bbażata fuq ir-riskju skont l-Artikolu 48(10) tad-Direttiva (UE) 2015/849.
11. Il-konformità mar-regim Ewropew tas-sanzjonijiet finanzjarji tinsab 'il barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-linji gwida.

Definizzjonijiet

12. Għall-finijiet ta' dawn il-linji gwida, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- a) "Awtoritajiet kompetenti" tfisser l-awtoritajiet kompetenti li jiżguraw il-konformità tad-ditti mar-rekwiżiti tad-Direttiva (UE) 2015/849 kif trasposta mil-legiżlazzjoni nazzjonali².
- b) "Ditti" tfisser istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji kif definit fl-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- c) "Riskju inerenti" tfisser il-livell ta' riskju qabel il-mitigazzjoni.
- d) "Ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF" tfisser pajjiżi li, abbażi ta' valutazzjoni tal-fatturi ta' riskju stabbiliti fit-Titolu I ta' dawn il-linji gwida, jipprezentaw riskju ogħla ta' ML/TF. Din teskludi "pajjiżi terzi b'riskju għoli" identifikati bħala li għandhom nuqqasijiet strateġiċi fir-reġim AML/CFT tagħhom, li huma ta' theddida sinifikanti għas-sistema finanzjarja tal-Unjoni (l-Artikolu 9 tad-Direttiva (UE) 2015/849).
- e) "Relazzjonijiet jew tranżazzjonijiet mhux wiċċ imb wiċċ" tfisser kwalunkwe tranżazzjoni jew relazzjoni fejn il-klijent ma jkunx fizikament preżenti, jiġifieri, fl-istess post fiziku bħad-ditta jew persuna li taġixxi f'isem id-ditta. Din tinkludi sitwazzjonijiet fejn l-identità tal-klijent tkun qed tiġi vverifikata permezz ta' kollegament bil-vidjo jew b'mezzi teknoloġiċi simili.
- f) "Tranżazzjoni okkażjonali" tfisser tranżazzjoni li ma ssirx bħala parti minn relazzjoni ta' negozju kif definit fl-Artikolu 3(13) tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- g) "Kont miġbur" tfisser kont tal-bank li nfetaħ minn klijent, pereżempju ġurista jew nutar, biex iżomm il-flus tal-klijenti tiegħu. Il-flus tal-klijenti se jithalltu, iżda l-klijenti mhux se jkunu kapaċi jaġġu struzzjonijiet diretti lill-bank biex iwettaq tranżazzjonijiet.
- h) "Riskju residwu" tfisser il-livell ta' riskju li jifdal wara l-mitigazzjoni.
- i) "Riskju" tfisser l-impatt u l-probabbiltà li jseħħ ML/TF.
- j) "Aptit għar-riskju" tfisser il-livell ta' riskju li ditta tkun lesta taċċetta.
- k) "Fatturi ta' riskju" tfisser varjabbli li, jew waħedhom jew flimkien, jistgħu jżidu jew inaqqsu r-riskju ta' ML/TF ipprezentat minn relazzjoni ta' negozju individwali jew minn tranżazzjoni okkażjonali.
- l) "Approċċ ibbażat fuq ir-riskju" tfisser approċċ li permezz tiegħu l-awtoritajiet kompetenti u d-ditti jidentifikaw, jivvalutaw u jifhmu r-riskji ta' ML/TF li għalihom huma esposti d-ditti u jieħdu miżuri ta' AML/CFT li huma proporzjonati ma' dawk ir-riskji.
- m) "Shell bank" kif definit fil-punt (17) tal-Artikolu 3 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- n) "Sors tal-fondi" tfisser l-origini tal-fondi involuti f'relazzjoni ta' negozju jew fi tranżazzjoni okkażjonali. Din tinkludi kemm l-attività li ġġenerat il-fondi użati fir-relazzjoni ta' negozju, pereżempju s-salarju tal-klijent, kif ukoll il-mezzi li permezz tagħhom gew ittrasferiti l-fondi tal-klijent.

² L-Artikolu 4(2)(ii), ir-Regolament (UE) Nru 1093/2010; l-Artikolu 4(2)(ii), ir-Regolament (UE) Nru 1094/2010; l-Artikolu 4(3)(ii), ir-Regolament (UE) Nru 1093/2010

- o) “Sors tal-ġid” tfisser l-origini tal-ġid totali tal-klijent, pereżempju wirt jew tfaddil.

3. Implimentazzjoni

Data ta' applikazzjoni

1. Dawn il-Linji Gwida se japplikaw tliet xhur wara l-pubblikazzjoni fil-lingwi uffiċjali kollha tal-UE.

Titolu I: Linji Gwida Ġenerali

Dawn il-linji gwida jinqasmu f'żewġ partijiet. It-**Titolu I** huwa ġenerali u japplika għad-ditti kollha. It-**Titolu II** huwa speċifiku għas-settur. It-**Titolu II** mhux komplut waħdu u għandu jinqara flimkien mat-**Titolu I**.

Linja Gwida 1: Valutazzjonijiet tar-riskju: prinċipji ewlenin għad-ditti kollha

- 1.1. Id-ditti għandhom jiżguraw li jkollhom fehim profond tar-riskji ta' ML/TF li huma esposti għalihom.

Kunsiderazzjonijiet ġenerali

- 1.2. Sabiex jikkonformaw mal-obbligi tagħhom stabbiliti fid-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti għandhom jivvalutaw:
 - a) ir-riskju ta' ML/TF li huma esposti għalih bħala riżultat tan-natura u l-kumplessità tan-negozju tagħhom (il-valutazzjoni tar-riskju tan-negozju kollu); u
 - b) ir-riskju ta' ML/TF li huma esposti għalih bħala riżultat tad-dħul f'relazzjoni ta' negozju jew it-twettiq ta' tranżazzjoni okkażjonali (valutazzjonijiet tar-riskju individwali).

Kull valutazzjoni tar-riskju għandha tikkonsisti f'żewġ passi distinti iżda relatati:

- a) l-identifikazzjoni tal-fatturi ta' riskju ta' ML/TF; u
 - b) il-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF.
- 1.3. Meta jivvalutaw il-livell ġenerali tar-riskju residwu ta' ML/TF assoċjat man-negozju tagħhom u ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali jew tranżazzjonijiet okkażjonali, id-ditti għandhom jikkunsidraw kemm il-livell tar-riskju inerenti, kif ukoll il-kwalità tal-kontrolli u fatturi oħra li jimmitigaw ir-riskju.
 - 1.4. Kif stabbilit fl-Artikolu 8(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti għandhom jirreġistraw u jiddokumentaw il-valutazzjoni tar-riskju tagħhom għan-negozju kollu, kif ukoll kwalunkwe bidla li ssir f'din il-valutazzjoni tar-riskju b'mod li jagħmilha possibbli għad-ditta, u għall-awtoritajiet kompetenti, li jifhmu kif twettqet, u għaliex twettqet b'mod partikolari.

- 1.5. Id-ditti li huma istituzzjonijiet ta' kreditu u ditti tal-investment għandhom jirreferu wkoll għal-linji gwida ta' governanza interna tal-EBA f' dan il-kuntest.³

Aġġornament tal-valutazzjonijiet tar-riskju

- 1.6. Id-ditti għandhom jistabbilixxu sistemi u kontrolli biex iżommu l-valutazzjonijiet tagħhom tar-riskju ta' ML/TF assoċjat man-negozju tagħhom, u mar-relazzjonijiet ta' negozju individwali tagħhom taħt rieżami biex jiżguraw li l-valutazzjoni tagħhom tar-riskju ta' ML/TF tibqa' aġġornata u rilevanti.
- 1.7. Is-sistemi u l-kontrolli li d-ditti għandhom jistabbilixxu biex jiżguraw li l-valutazzjonijiet tar-riskju individwali u tan-negozju tagħhom jibqgħu aġġornati għandhom jinkludu:
- a) L-istabbiliment ta' data għal kull sena kalendarja li fiha se jsir l-aġġornament tal-valutazzjoni tar-riskju li jmiss tan-negozju kollu, u l-istabbiliment ta' data fuq bażi sensittiva għar-riskju għall-valutazzjoni tar-riskju individwali biex jiġi żgurat li jiġu inklużi riskji ġodda jew emergenti.
 - b) Fejn id-ditta ssir taf qabel dik id-data li jkun feġġ riskju ġdid ta' ML/TF, jew li jkun żdied wieħed eżistenti, dan għandu jiġi rifless fil-valutazzjonijiet tar-riskju individwali u tan-negozju tagħhom malajr kemm jista' jkun; u
 - c) Ir-registrazzjoni bir-reqqa ta' kwistjonijiet matul il-perjodu rilevanti li jista' jkollhom effett fuq il-valutazzjonijiet tar-riskju, bħal rapporti interni dwar tranżazzjonijiet suspettużi, nuqqasijiet ta' konformità u intelligence mill-persunal tal-uffiċċju tan-negozjar.
- 1.8. Bħala parti minn dan, id-ditti għandhom jiżguraw li jkollhom fis-seħħ sistemi u kontrolli biex jidentifikaw riskji emergenti ta' ML/TF u li jkun jistgħu jivvalutaw dawn ir-riskji u, fejn xieraq, jinkorporawhom fil-valutazzjonijiet tar-riskju individwali u tan-negozju tagħhom fil-ħin.
- 1.9. Is-sistemi u l-kontrolli li d-ditti għandhom jistabbilixxu biex jidentifikaw riskji emergenti għandhom jinkludu:
- a) Proċessi biex jiġi żgurat li l-informazzjoni interna, bħall-informazzjoni miksuba bħala parti mill-monitoraġġ kontinwu ta' ditta tar-relazzjonijiet tan-negozju, tiġi rieżaminata regolarment biex jiġu identifikati x-xejriet u l-kwistjonijiet emergenti fir-rigward kemm tar-relazzjonijiet ta' negozju individwali kif ukoll tan-negozju tad-ditta.
 - b) Proċessi li jiżguraw li d-ditta tirrieżamina regolarment is-sorsi ta' informazzjoni rilevanti, inklużi dawk speċifikati fil-linji gwida 1.28 sa 1.30, u b' mod partikolari:

³ Linji Gwida dwar il-governanza interna, EBA/GL/2017/11

- i. Fir-rigward ta' valutazzjonijiet tar-riskju individwali,
 - a. allerti ta' terrur u reġimi ta' sanzjonijiet finanzjarji, jew bidliet fihom, hekk kif jinħarġu jew jiġu kkomunikati u jiżguraw li tittieħed azzjoni dwarhom kif meħtieġ; u
 - b. rapporti tal-midja li huma rilevanti għas-setturi jew il-ġurisdizzjonijiet li fihom hija attiva d-ditta.
 - ii. Fir-rigward ta' valutazzjonijiet tar-riskju tan-negozju kollu,
 - a. twissijiet u rapporti dwar l-infurzar tal-liġi;
 - b. rieżamijiet tematiċi u pubblikazzjonijiet simili maħruġa mill-awtoritajiet kompetenti; u
 - c. Proċessi biex tingabar u tiġi rieżaminata l-informazzjoni dwar ir-riskji, b'mod partikolari r-riskji relatati ma' kategoriji ġodda ta' klijenti, pajjiżi jew żoni ġeografiki, prodotti ġodda, servizzi ġodda, kanali ta' distribuzzjoni ġodda u sistemi u kontrolli ġodda ta' konformità.
- c) L-involviment ma' rappreżentanti tal-industrija u awtoritajiet kompetenti oħra (eż. laqgħat għad-diskussjoni, konferenzi u taħriġ), u proċessi li jagħtu sostenn lil kwalunkwe sejba lill-persunal rilevanti.

1.10. Id-ditti għandhom jiddeterminaw il-frekwenza tar-rieżamijiet fil-livell tal-operaturi tal-metodoloġija tal-valutazzjonijiet tar-riskju individwali u tan-negozju tagħhom fuq bażi sensitiva għar-riskju.

Valutazzjonijiet tar-riskju tan-negozju kollu

1.11. Valutazzjonijiet tar-riskju tan-negozju kollu għandhom jgħinu lid-ditti jifhmu fejn huma esposti għar-riskju ta' ML/TF u liema oqsma tan-negozju tagħhom għandhom jagħtu prijorià fil-ġlieda kontra ML/TF.

1.12. Għal dan il-għan, id-ditti għandhom jieħdu stampa olistika tar-riskji ta' ML/TF li huma esposti għalihom, billi jidentifikaw u jivvalutaw ir-riskju ta' ML/TF assoċjat mal-prodotti u s-servizzi li joffru, il-ġurisdizzjonijiet li joperaw fihom, il-klijenti li jattiraw u t-tranżazzjoni jew il-kanali tal-konsenja li jużaw biex jagħtu servizz lill-klijenti tagħhom.

1.13. Id-ditti għandhom:

- a) jidentifikaw fatturi ta' riskju bbażati fuq informazzjoni minn varjetà ta' sorsi interni u esterni, inklużi s-sorsi elenkati fil-Linji Gwida 1.30 sa 1.31;

- b) iqisu l-fatturi ta' riskju rilevanti fit-Titoli I u II ta' dawn il-Linji Gwida; u
- c) jieħdu kunsiderazzjoni ta' fatturi usa', kuntestwali, bħar-riskju settorjali u r-riskju geografiku, li jista' jkollhom effett fuq il-profili tar-riskju ta' ML/TF tagħhom.

1.14. Id-ditti għandhom jiżguraw li l-valutazzjoni tar-riskju tan-negozju kollu tagħhom tkun imfassla apposta għall-profil tan-negozju tagħhom u tqis il-fatturi u r-riskji speċifiċi għan-negozju tad-ditta, kemm jekk id-ditta tfassal il-valutazzjoni tar-riskju tagħha stess għan-negozju kollu kif ukoll jekk tikkuntratta parti esterna biex tfassal il-valutazzjoni tar-riskju tagħha tan-negozju kollu. Bl-istess mod, meta ditta tkun parti minn grupp li jfassal valutazzjoni tar-riskju għall-grupp kollu, id-ditta għandha tikkunsidra jekk il-valutazzjoni tar-riskju tal-grupp kollu hijiex granulari u speċifika biżżejjed biex tirrifletti n-negozju tad-ditta u r-riskji li hija esposta għalihom bħala riżultat tar-rabtiet tal-grupp ma' pajjiżi u żoni ġeografiċi, u tikkomplementa l-valutazzjoni tar-riskju wiesgħa tal-grupp jekk ikun meħtieġ. Jekk il-grupp ikollu l-kwartieri ġenerali f'pajjiż assoċjat ma' livell għoli ta' korruzzjoni, id-ditta għandha tirrifletti dan fil-valutazzjoni tar-riskju tagħha anki jekk il-valutazzjoni tar-riskju tal-grupp kollu tibqa' siekta dwar dan il-punt.

1.15. Valutazzjoni tar-riskju ġenerika ta' ML/TF li ma gietx adattata għall-ħtiġijiet speċifiċi u l-mudell tan-negozju tad-ditta ("valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF kummerċjalment disponibbli"), jew valutazzjoni tar-riskju għall-grupp kollu li tiġi applikata mingħajr dubju, x'aktarx li ma tissodisfax ir-rekwiżiti fl-Artikolu 8 tad-Direttiva (UE) 2015/849.

Proporzjonalità

1.16. Kif stabbilit fl-Artikolu 8 tad-Direttiva (UE) 2015, 849, il-passi li ditta tieħu biex tidentifika u tivvaluta r-riskju ta' ML/TF fin-negozju tagħha jridu jkunu proporzjonati man-natura u d-daqs ta' kull ditta. Ditti żgħar li ma joffrux prodotti jew servizzi kumplessi u li għandhom esponiment limitat jew purament domestiku, jistgħu ma jkollhomx bżonn valutazzjoni tar-riskju kumplessa jew sofistikata.

Implimentazzjoni

1.17. Id-ditti għandhom

- a) jagħmlu l-valutazzjoni tar-riskju tagħhom tan-negozju disponibbli għall-awtoritajiet kompetenti;
- b) jieħdu passi biex jiżguraw li l-persunal jifhem il-valutazzjoni tar-riskju tan-negozju kollu, u kif din taffettwa l-ħidma ta' kuljum tiegħu f'konformità mal-Artikolu 46(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849; u
- c) jinformat lill-manigment superjuri dwar ir-riżultati tal-valutazzjoni tar-riskju tan-negozju kollu tagħhom, u jiżguraw li l-manigment superjuri jingħata biżżejjed

informazzjoni biex jifhem, u jieħu pożizzjoni dwar, ir-riskju li għalih huwa espost in-negozju tagħhom.

Rabta bejn il-valutazzjonijiet tar-riskju individwali u dawk tan-negozju kollu

- 1.18. Jenħtieg li d-ditti jużaw is-sejbiet mill-valutazzjoni tar-riskju tan-negozju kollu tagħhom biex jinfurmaw il-politiki, il-kontrolli u l-proċeduri tal-AML/CFT tagħhom, kif stabbilit fl-Artikolu 8(3) u (4) tad-Direttiva (UE) 2015/849. Id-ditti għandhom jiżguraw li l-valutazzjoni tar-riskju tan-negozju kollu tagħhom tirrifletti wkoll il-passi meħuda biex jiġi vvalutat ir-riskju ta' ML/TF assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali jew tranżazzjonijiet okkażjonali u l-aptit għar-riskju ta' ML/TF tagħhom.
- 1.19. Biex jikkonformaw mal-Linja Gwida 1.18, u wkoll b'kunsiderazzjoni għal-Linji Gwida 1.21 u 1.22, id-ditti għandhom jużaw il-valutazzjoni tar-riskju tan-negozju kollu biex jinfurmaw il-livell tad-diligenza dovuta tal-klijenti inizjali li se japplikaw f'sitwazzjonijiet speċifiċi, u għal tipi partikolari ta' klijenti, prodotti, servizzi u kanali tal-konsenja.
- 1.20. Il-valutazzjonijiet tar-riskju individwali għandhom jinfurmaw, iżda mhumiex sostitut għal, valutazzjoni tar-riskju tan-negozju kollu.

Valutazzjonijiet tar-riskju individwali

- 1.21. Id-ditti għandhom jiskopru liema riskji ta' ML/TF huma, jew ikunu, esposti għalihom bħala riżultat tad-dħul fi, jew iż-żamma, ta' relazzjoni ta' negozju jew it-twettiq ta' tranżazzjoni okkażjonali.
- 1.22. Meta jkunu qed jidentifikaw ir-riskji ta' ML/TF assoċjati ma' relazzjoni ta' negozju jew ma' tranżazzjoni okkażjonali, id-ditti għandhom jikkunsidraw fatturi ta' riskju rilevanti inkluż min hu l-klijent tagħhom, il-pajjiżi jew iż-żoni ġeografici li fihom joperaw, il-prodotti, is-servizzi u t-tranżazzjonijiet partikolari li l-klijent jeħtieg u l-mezzi li d-ditta tuża biex twassal dawn il-prodotti, is-servizzi u t-tranżazzjonijiet.

Diligenza Dovuta tal-Klijent Inizjali

- 1.23. Qabel ma jidhlu f'relazzjoni ta' negozju jew qabel ma jwettqu tranżazzjoni okkażjonali, id-ditti għandhom japplikaw CDD inizjali f'konformità mal-Artikolu 13(1)(a), (b) u (c) u l-Artikolu 14(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- 1.24. Is-CDD inizjali għandha tinkludi mill-inqas miżuri sensitivi għar-riskju biex:
 - a) tidentifika l-klijent u, fejn applikabbli, is-sid benefiċjarju tal-klijent;
 - b) tivverifika l-identità tal-klijent abbażi ta' sorsi affidabbli u indipendenti u, fejn applikabbli, tivverifika l-identità tas-sid benefiċjarju b'tali mod li d-ditta tkun sodisfatta li taf min huwa s-sid benefiċjarju; u

c) tistabilixxi l-iskop u n-natura maħsuba tar-relazzjoni ta' negozju.

1.25. Id-ditti għandhom jaġġustaw il-firxa tal-miżuri ta' CDD inizjali fuq bażi sensittiva għar-riskju, filwaqt li jqisu s-sejbiet mill-valutazzjoni tar-riskju tan-negozju kollu tagħhom. Fejn ir-riskju assoċjat ma' relazzjoni ta' negozju x'aktarx li jkun baxx, u sal-punt permess mil-leġislazzjoni nazzjonali, id-ditti jistgħu jkunu jistgħu japplikaw miżuri simplifikati ta' diligenza dovuta tal-klijenti (SDD). Fejn ir-riskju assoċjat ma' relazzjoni ta' negozju x'aktarx li jiżdied, id-ditti jridu japplikaw miżuri msaħħa ta' diligenza dovuta tal-klijenti (EDD).

Ksib ta' stampa olistika

1.26. Id-ditti għandhom jiġbru biżżejjed informazzjoni sabiex ikunu ssodisfati li jkunu identifikaw il-fatturi ta' riskju rilevanti kollha fil-bidu tar-relazzjoni ta' negozju u matul ir-relazzjoni ta' negozju jew qabel ma jwettqu t-tranzazzjoni okkażjonali. Fejn meħtieġ, id-ditti għandhom japplikaw miżuri addizzjonali ta' CDD, u jivvalutaw dawk il-fatturi ta' riskju biex jiksbu stampa olistika tar-riskju assoċjat ma' relazzjoni ta' negozju partikolari jew tranzazzjoni okkażjonali.

1.27. Ma hemm l-ebda aspettattiva li d-ditti għandhom ifasslu profil tar-riskju sħiħ tal-klijent għal tranzazzjonijiet okkażjonali.

Diligenza dovuta kontinwa tal-klijent

1.28. Id-ditti għandhom jużaw l-informazzjoni miksuba matul ir-relazzjoni ta' negozju għal skopijiet ta' valutazzjoni tar-riskju individwali (ara l-“Monitoraġġ” fil-Linja Gwida 4).

Sorsi ta' informazzjoni

1.29. Biex jidentifikaw ir-riskju ta' ML/TF, id-ditti għandhom jirreferu għal informazzjoni minn varjetà ta' sorsi, li tista' tiġi aċċessata individwalment jew permezz ta' għodod jew bażijiet ta' *data* disponibbli kummerċjalment li jiġbru informazzjoni minn diversi sorsi.

1.30. Id-ditti dejjem għandhom jikkunsidraw is-sorsi ta' informazzjoni li ġejjin:

- a) il-valutazzjoni tar-riskju sovranażzjonali tal-Kummissjoni Ewropea;
- b) il-lista tal-Kummissjoni Ewropea ta' pajjiżi terzi b'riskju kbir;
- c) informazzjoni mill-gvernijiet, bħal valutazzjonijiet tar-riskju nazzjonali tal-gvernijiet, dikjarazzjonijiet ta' politika u twissijiet, u memoranda ta' spjegazzjoni għal-leġislazzjoni rilevanti;
- d) informazzjoni minn regolaturi, bħal gwida u r-raġunament stabbilit f'multi regolatorji;

- e) informazzjoni mill-Unitajiet tal-Intelligence Finanzjarji (UIF) u l-aġenziji tal-infurzar tal-liġi, bħal rapporti ta' theddid, twissijiet u tipoloġiji; u
- f) informazzjoni miksuba bħala parti mill-proċess inizjali ta' CDD u l-monitoraġġ kontinwu.

1.31. Sorsi oħra ta' informazzjoni li d-ditti għandhom jikkunsidraw jinkludu, iżda mhumiex limitati għal:

- a) għarfien proprju u l-għarfien espert tad-ditta;
- b) informazzjoni minn korpi industrijali, bħal tipoloġiji u riskji emergenti;
- c) informazzjoni mis-soċjetà civili, bħal indicijiet u rapporti tal-pajjiżi dwar il-korruzzjoni;
- d) informazzjoni minn korpi internazzjonali li jistabbilixxu l-istandards bħal rapporti ta' evalwazzjoni reċiproka jew blacklists legalment mhux vinkolanti, inklużi dawk elenkati fil-linji gwida 2.11 sa 2.15;
- e) informazzjoni minn sorsi miftuħa kredibbli u affidabbli, bħal rapporti f'gazzetti ta' reputazzjoni tajba;
- f) informazzjoni minn organizzazzjonijiet kummerċjali kredibbli u affidabbli, bħal rapporti ta' riskju u ta' intelligence; u
- g) informazzjoni minn organizzazzjonijiet u akkademji tal-istatistika.

1.32. Id-ditti għandhom jiddeterminaw it-tip u n-numri ta' sorsi fuq bażi sensittiva għar-riskju, filwaqt li jqisu n-natura u l-kumplessità tan-negozju tagħhom. Id-ditti normalment ma għandhomx jiddependu minn sors wieħed biss biex jidentifikaw ir-riskji ta' ML/TF.

Linja Gwida 2: L-identifikazzjoni tal-fatturi ta' riskju ta' ML/TF

- 2.1. Id-ditti għandhom jidentifikaw il-fatturi ta' riskju relatati mal-klijenti, il-pajjiżi jew iż-żoni ġeografici, il-prodotti u s-servizzi, u l-kanali ta' konsenja tagħhom fil-limitu stabbilit f'dawn il-Linji Gwida, filwaqt li jqisu wkoll il-lista mhux eżawrjenti ta' fatturi stabbiliti fl-Annessi II u III għad-Direttiva (UE) 2015/849.
- 2.2. Id-ditti għandhom jinnutaw lil-fatturi ta' riskju li ġejjin mhumiex eżawrjenti, lanqas ma hemm stennija li d-ditti se jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju kollha fil-każijiet kollha.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

2.3. Meta jidentifikaw ir-riskji assoċjati mal-klijenti tagħhom, inkluż is-sidien benefiċjarji tal-klijenti tagħhom, id-ditti għandhom jikkunsidraw ir-riskju relatat':

- a) man-negozju jew l-attività professjonali tal-klijent u tas-sid benefiċjarju tal-klijent;
- b) mar-reputazzjoni tal-klijent u tas-sid benefiċjarju tal-klijent; u
- c) man-natura u l-imġiba tal-klijent u tas-sid benefiċjarju tal-klijent, inkluż jekk dan jistax jindika riskju akbar ta' TF.

2.4. Il-fatturi ta' riskju li jistgħu jkunu rilevanti meta jiġi identifikat ir-riskju assoċjat man-negozju jew l-attività professjonali ta' klijent jew tas-sid benefiċjarju ta' klijent jinkludu:

- a) Il-klijent jew is-sid benefiċjarju għandu rabtiet ma' setturi li komunement jiġu assoċjati ma' riskju ogħla ta' korruzzjoni, bħall-kostruzzjoni, il-farmaċewtiċi u l-kura tas-saħħa, il-kummerċ tal-armi u d-difiża, l-industriji estrattivi jew l-akkwist pubbliku?
- b) Il-klijent jew is-sid benefiċjarju għandu rabtiet ma' setturi li huma assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF, pereżempju ċerti Negozji għas-Servizz tal-Flus, każinòs jew negozjanti fil-metalli prezzjużi?
- c) Il-klijent jew is-sid benefiċjarju għandu rabtiet ma' setturi li jinvolvu ammonti sinifikanti ta' flus?
- d) Meta l-klijent ikun persuna ġuridika, trust, jew tip ieħor ta' arrangament legali, x'inhu l-għan tal-istabbiliment tagħhom? Pereżempju, x'inhu n-natura tan-negozju tagħhom?
- e) Il-klijent għandu konnessjonijiet politiċi, pereżempju, hu Persuna Politikament Esposta (PEP), jew is-sid benefiċjarju tagħhom hu PEP? Il-klijent jew is-sid benefiċjarju għandu xi rabtiet rilevanti oħra ma' PEP, pereżempju hemm xi wħud mid-diretturi tal-klijent li huma PEPs u, jekk iva, dawn il-PEPs jeżerċitaw kontroll sinifikanti fuq il-klijent jew is-sid benefiċjarju? Fil-każ li klijent jew is-sid benefiċjarju tagħhom ikun PEP, id-ditti dejjem għandhom japplikaw miżuri EDD f'konformità mal-Artikolu 20 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- f) Il-klijent jew is-sid benefiċjarju għandu pożizzjoni prominenti oħra jew igawdi minn profil pubbliku għoli li jista' jippermettilu jabbuża minn din il-pożizzjoni għall-gwadann privat? Pereżempju, huma uffiċjali pubbliċi lokali jew reġjonali għoljin bil-kapaċità li jinfluwenzaw l-għoti ta' kuntratti pubbliċi, membri li jieħdu

deċiżjonijiet ta' korpi sportivi ta' profil għoli jew individwi li huma magħrufa li jinfluwenzaw il-gvern u dawk f'pożizzjonijiet għoljin li jieħdu deċiżjonijiet?

- g) Il-klijent jew persuna ġuridika hi soġġetta għal rekwiżiti ta' divulgazzjoni infurzabbli li jiżguraw li informazzjoni affidabbli dwar is-sid benefiċjarju tal-klijent tkun pubblikament disponibbli, pereżempju kumpaniji pubbliċi elenkati fuq boroż li jagħmlu tali divulgazzjoni kundizzjoni biex tiġi elenkata?
- h) Il-klijent hu istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja li taġixxi f'isimha stess minn ġurisdizzjoni b'reġim ta' AML/CFT effettiv u qed tiġi sorveljata għall-konformità mal-obbligi ta' AML/CFT lokali? Hemm evidenza li l-klijent kien soġġett għal sanzjonijiet supervizorji jew infurzar minħabba nuqqas ta' konformità mal-obbligi ta' AML/CFT jew ma' rekwiżiti ta' kondotta usa' fis-snin riċenti?
- i) Il-klijent hu amministrazzjoni pubblika jew intrapriża minn ġurisdizzjoni b'livelli baxxi ta' korruzzjoni?
- j) L-isfond tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju hu konsistenti ma' dak li d-ditta taf dwar l-attività tan-negozju preċedenti, attwali jew ippjanata, il-fatturat tan-negozju tagħhom, is-sors tal-fondi u s-sors tal-ġid tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju?

2.5. Il-fatturi ta' riskju li ġejjin jistgħu jkunu rilevanti meta jiġi identifikat ir-riskju assoċjat mar-reputazzjoni ta' klijent jew ta' sidien benefiċjarji:

- a) Hemm xi rapporti negattivi tal-midja jew sorsi rilevanti oħra ta' informazzjoni dwar il-klijent, pereżempju hemm xi allegazzjonijiet ta' kriminalità jew terroriżmu lejn il-klijent jew is-sid benefiċjarju? Jekk iva, dawn huma affidabbli u kredibbli? Id-ditti għandhom jiddeterminaw il-kredibilità tal-allegazzjonijiet abbażi tal-kwalità u l-indipendenza tas-sors tad-*data* u l-persistenza tar-rapportar ta' dawn l-allegazzjonijiet, fost kunsiderazzjonijiet oħra. Id-ditti għandhom jinnutaw li n-nuqqas ta' kundanni kriminali waħdu jista' ma jkunx biżżejjed biex jiġu mcaħħda allegazzjonijiet ta' għemil hażin.
- b) Il-klijent, is-sid benefiċjarju jew xi ħadd magħruf pubblikament li huwa assoċjat mill-qrib magħhom kellu l-assi tiegħu ffrizati minħabba proċeduri amministrattivi jew kriminali jew allegazzjonijiet ta' terroriżmu jew finanzjament tat-terroriżmu? Id-ditta għandha raġunijiet raġonevoli biex tissuspetta li l-klijent jew is-sid benefiċjarju jew xi ħadd magħruf pubblikament li huwa assoċjat mill-qrib magħhom, f'xi punt fil-passat, kien soġġett għal tali ffrizar tal-assi?
- c) Id-ditta taf jekk il-klijent jew is-sid benefiċjarju kienx is-sugġett ta' rapport dwar tranżazzjonijiet suspettużi fil-passat?

- d) Id-ditta għandha informazzjoni interna dwar l-integrità tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju, li inkisbet, pereżempju, matul relazzjoni ta' negozju li ilha teżisti?

2.6. Il-fatturi ta' riskju li għejjin jistgħu jkunu rilevanti meta jiġi identifikat ir-riskju assoċjat man-natura u l-imġiba ta' klijent jew ta' sid benefiċjarju. Id-ditti għandhom jinnotaw li mhux dawn il-fatturi kollha ta' riskju se jkunu apparenti fil-bidu; jistgħu jitfaċċaw biss ladarba tkun għet stabbilita relazzjoni ta' negozju:

- a) Il-klijent għandu raġunijiet legittimi għaliex ma jistax jipprovi evidenza robusta tal-identità tiegħu, forsi minħabba li huwa persuna li qed tfittex ažił?
- b) Id-ditta għandha xi dubji dwar il-veraċità jew il-precizjoni tal-identità tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju?
- c) Hemm indikazzjonijiet li l-klijent jista' jfittex li jevita l-istabbiliment ta' relazzjoni ta' negozju? Pereżempju, il-klijent qed ifittex li jwettaq tranżazzjoni waħda jew diversi tranżazzjonijiet ta' pagament uniku fejn l-istabbiliment ta' relazzjoni ta' negozju tista' tagħmel iktar sens ekonomiku?
- d) L-istruttura tas-sjieda u tal-kontroll tal-klijent hija trasparenti u tagħmel sens? Jekk l-istruttura tas-sjieda u tal-kontroll tal-klijent hi kumplessa jew mhix ċara, hemm raġuni kummerċjali jew legali ovvja?
- e) Il-klijent joħroġ ishma f'isem ħaddieħor jew għandu azzjonisti mandatorji?
- f) Il-klijent hu persuna ġuridika jew arrangament legali li jista' jintuza bħala veikolu li jżomm l-assi?
- g) Hemm raġuni valida għall-bidliet fl-istruttura tas-sjieda u tal-kontroll tal-klijent?
- h) Il-klijent jitlob tranżazzjonijiet li huma kumplessi, kbar b' mod mhux tas-sołtu jew mhux mistenni, għandhom mudell mhux normali jew mhux mistenni, l-ebda skop ekonomiku jew legali apparenti, jew ma għandhomx raġuni kummerċjali soda? Hemm raġunijiet ta' sospett li l-klijent qed jipprova jevita limiti speċifiċi bħal dawk stabbiliti fl-Artikolu 11(b) tad-Direttiva (UE) 2015/849 u l-liġi nazzjonali fejn ikun applikabbli?
- i) Il-klijent jitlob livelli ta' segretezza li mhumiex meħtieġa jew li mhumiex raġonevoli? Pereżempju, il-klijent ma jixtieqx jikkondividi informazzjoni ta' CDD, jew jidher li jixtieq jgħatti n-natura vera tan-negozju tiegħu?
- j) Is-sors tal-ġid jew is-sors tal-fondi tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju jista' jiġi spjegat faċilment, pereżempju permezz tal-impjeg, wirt jew investimenti tiegħu? L-isjegazzjoni hi plawżibbli?

- k) Il-klijent juża l-prodotti u s-servizzi li ħareġ kif kien mistenni meta giet stabbilita l-ewwel ir-relazzjoni ta' negozju?
- l) Fil-każ li klijent ma jkunx residenti, jista' jingħata servizz aħjar għall-ħtiġijiet tiegħu xi mkien ieħor? Hemm raġuni ekonomika u legali valida għaliex il-klijent qed jitlob it-tip ta' servizz finanzjarju mixtieq? Id-ditti għandhom jinnutaw li l-Artikolu 16 tad-Direttiva 2014/92/UE joħloq dritt għall-klijenti li huma legalment residenti fl-Unjoni biex jiksbu kont bażiku ta' pagament, iżda dan id-dritt japplika biss sal-punt li l-istituzzjonijiet ta' kreditu jistgħu jikkonformaw mal-obbligi ta' AML/CFT tagħhom kif imsemmi fl-Artikoli 1(7) u 16(4) tad-Direttiva 2014/92/UE.

2.7. Meta jidentifikaw ir-riskju assoċjat man-natura u l-imġiba tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju, id-ditti għandhom jagħtu attenzjoni partikolari lill-fatturi ta' riskju li, għalkemm mhumiex speċifiċi għall-finanzjament tat-terroriżmu, jistgħu jindikaw riskju akbar ta' TF, b'mod partikolari f'sitwazzjonijiet fejn hemm ukoll fatturi ta' riskju oħra ta' TF. Għal dan il-għan, id-ditti għandhom jikkunsidraw mill-inqas il-fatturi ta' riskju li ġejjin:

- a) Il-klijent jew is-sid benefiċjarju huwa persuna inkluża fil-listi ta' persuni, gruppi u entitajiet involuti f'atti terroristiċi u soġġetti għal miżuri restrittivi⁴, jew huwa magħruf li għandhom rabtiet personali jew professjonali mill-qrib ma' persuni rreġistrati fuq tali listi (pereżempju, minħabba li huma f'relazzjoni jew jgħixu b'xi mod ieħor ma' tali persuna)?
- b) Il-klijent jew is-sid benefiċjarju huwa persuna li hija magħrufa pubblikament li qed tiġi investigata għal attività terroristika jew li giet ikkundannata għal attività terroristika, jew huwa magħruf li għandhom rabtiet personali jew professjonali mill-qrib ma' tali persuna (pereżempju, minħabba li huma f'relazzjoni jew jgħixu b'xi mod ieħor ma' tali persuna)?
- c) Il-klijent iwettaq tranżazzjonijiet li huma kkaratterizzati minn trasferimenti ta' fondi deħlin u herġin minn u/jew lejn pajjiżi fejn gruppi li jwettqu reati terroristiċi huma magħrufa li qed joperaw, li huma magħrufa li huma sorsi ta' finanzjament tat-terroriżmu jew li huma soġġetti għal sanzjonijiet internazzjonali? Jekk iva, dawn it-trasferimenti jistgħu jiġu spjegati faċilment permezz ta', pereżempju, rabtiet familjari jew relazzjonijiet kummerċjali?

⁴ Ara pereżempju l-Požizzjoni Komuni tal-Kunsill tas-27 ta' Diċembru 2001 dwar l-applikazzjoni ta' miżuri speċifiċi fil-ġlieda kontra t-terroriżmu (2001/931/PESK) (ĠU L 344, 28.12.2001, p. 0093); Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2580/2001 tas-27 ta' Diċembru 2001 dwar miżuri restrittivi speċifiċi diretti kontra ċerti persuni u entitajiet bil-għan li jiġi miġġieled it-terroriżmu (ĠU L 344, 28.12.2001, p. 70); Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 881/2002 tas-27 ta' Mejju 2002 li jimponi ċerti miżuri speċifiċi restrittivi diretti kontra ċerti persuni u entitajiet assoċjati mal-organizzazzjonijiet ISIL (Da'esh) u Al-Qaida (ĠU L 139, 29.5.2002, p. 9). Tista' tikkonsulta wkoll il-mappa tas-sanzjonijiet tal-UE fuq <https://www.sanctionsmap.eu/>

d) Il-klijent huwa organizzazzjoni mingħajr skop ta' qligħ

- i. li l-attivitajiet jew it-tmexxija tagħha kienu magħrufa pubblikament li huma assoċjati ma' estremiżmu jew simpatiji terroristiċi? Jew
- ii. li l-imġiba tat-tranżazzjoni tagħhom hija kkaratterizzata minn trasferimenti kbar ta' ammonti kbar ta' fondi lil ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskji ta' ML/TF oġġla u pajjiżi terzi b'riskju għoli?

e) Il-klijent iwettaq tranżazzjonijiet ikkaratterizzati minn flussi kbar ta' flus f'perjodu qasir ta' żmien, li jinvolvu organizzazzjonijiet mingħajr skop ta' qligħ b'rabtiet mhux ċari (eż. ikunu domiciljati fl-istess post fiżiku; jikkondividu l-istess rappreżentanti jew impjegati jew ikollhom kontijiet multipli taħt l-istess ismijiet)?

f) Il-klijent jittrasferixxi jew beħsiebu jittrasferixxi fondi lil persuni msemmija f'(a) u (b)?

2.8. Minbarra s-sorsi ta' informazzjoni elenkati fil-linji gwida 1.30 u 1.31, jenħtiegħ li d-ditti jagħtu attenzjoni partikolari lit-tipoloġiji tal-FATF dwar it-TF, li jiġu aġġornati regolarmet.⁵

Pajjiżi u żoni ġeografiċi

2.9. Meta jidentifikaw ir-riskju assoċjat mal-pajjiżi u ż-żoni ġeografiċi, id-ditti għandhom jikkunsidraw ir-riskju relatat:

- a) mal-ġurisdizzjonijiet li fihom il-klijent huwa bbażat jew residenti, u s-sid benefiċjarju huwa residenti;
- b) mal-ġurisdizzjonijiet li huma l-postijiet ewlenin tan-negożju tal-klijent u tas-sid benefiċjarju; u
- c) mal-ġurisdizzjonijiet li magħhom il-klijent u s-sid benefiċjarju għandhom rabtiet personali jew kummerċjali rilevanti, jew interessi finanzjarji jew legali.

2.10. Id-ditti għandhom jinnutaw li n-natura u l-iskop tar-relazzjoni ta' negożju, jew it-tip ta' negożju, spiss jiddeterminaw l-importanza relattiva tal-fatturi ta' riskju individwali tal-pajjiż u dawk ġeografiċi. Pereżempju:

- a) F'każ li l-fondi użati fir-relazzjoni tan-negożju jkunu ġew iġġenerati barra mill-pajjiż, il-livell ta' reati relatati mal-ħasil tal-flus u l-effettività tas-sistema legali ta' pajjiż se jkunu partikolarment rilevanti.

⁵ <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/ml-tf-risks.html>

- b) F'każ li l-fondi jiġu riċevuti minn, jew jintbagħtu lil, ġurisdizzjonijiet fejn ikun magħruf li qed joperaw gruppi li jwettqu reati terroristiċi, id-ditti għandhom jikkunsidraw sa fejn dan hu mistenni li jew jista' jagħti lok għal suspett, abbażi ta' dak li taf id-ditta dwar l-iskop u n-natura tar-relazzjoni tan-negozju.
- c) F'każ li klijent ikun istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja, id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għall-adegwatezza tar-reġim ta' AML/CFT tal-pajjiż u l-effettività tas-supervizjoni ta' AML/CFT.
- d) Meta l-klijent ikun trust jew kwalunkwe tip ieħor ta' arrangament legali, jew ikollu struttura jew funzjonijiet simili għal trusts bħal, fiducie, fideicomiso, Treuhand, id-ditti jenħtieġ li jqisu l-punt sa fejn il-pajjiż li fih il-klijent u, fejn applikabbli, is-sid benefiċjarju jkunu rreġistrati effettivament jikkonforma mal-istandards internazzjonali dwar it-trasparenza tat-taxxa u l-kondiviżjoni tal-informazzjoni.

2.11. Il-fatturi ta' riskju li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jidentifikaw l-effettività tar-reġim ta' AML/CFT ta' ġurisdizzjoni jinkludu:

- a) Il-pajjiż ġie identifikat mill-Kummissjoni bħala li għandu nuqqasijiet strateġiċi fir-reġim ta' AML/CFT tiegħu, f'konformità mal-Artikolu 9 tad-Direttiva (UE) 2015/849? F'dawk il-każijiet, id-ditti għandhom jirreferu għal-linja gwida 4.53 sa 4.57 għall-gwida.
- b) Il-liġi tal-pajjiż tipprojbixxi l-implimentazzjoni ta' politiki u proċeduri mifruxa mal-grupp kollu u b'mod partikolari hemm xi sitwazzjonijiet li fihom għandu jiġi applikat ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2019/758?
- c) Hemm informazzjoni minn aktar minn sors kredibbli u affidabbli wieħed dwar il-kwalità tal-kontrolli ta' AML/CFT tal-ġurisdizzjoni, inkluż informazzjoni dwar il-kwalità u l-effettività ta' infurzar u sorveljanza regolatorji? Eżempji ta' sorsi possibbli jinkludu rapporti ta' evalwazzjoni reċiproka mit-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja (FATF) jew Korpi Reġjonali tat-tip FATFs (FSRBs) (punt ta' tluq tajjeb huwa s-sommarju eżekuttiv u s-sejbiet ewlenin u l-valutazzjoni tal-konformità mar-Rakkomandazzjonijiet 10, 26 u 27 u l-Eżiti Immedjati 3 u 4), il-lista tal-FATF ta' ġurisdizzjonijiet b'riskju għoli u mhux kooperattivi, il-valutazzjonijiet tal-Fond Monetarju Internazzjonali (FMI) u r-rapporti tal-Programm ta' Valutazzjoni tas-Settur Finanzjarju (FSAP). Id-ditti għandhom jinnutaw lis-sħubija tal-FATF jew ta' FSRB (eż. Moneyval) fiha nnifisha ma tfissirx li r-reġim tal-AML/CFT tal-ġurisdizzjoni huwa adegwat u effettiv.

2.12. Id-ditti għandhom jinnutaw li d-Direttiva (UE) 2015/849 ma tirrikonoxxi l-"ekwivalenza" ta' pajjiżi terzi u li l-listi ta' ġurisdizzjonijiet ekwivalenti tal-Istati Membri tal-UE m'għadhomx jinżammu aktar. Sa fejn ikun permess mil-legiżlazzjoni nazzjonali, id-ditti għandhom ikunu

kapaci jidentifikaw ġurisdizzjonijiet b'riskju aktar baxx f'konformità ma' dawn il-linji gwida u mal-Anness II għad-Direttiva (UE) 2015/849.

2.13. Il-fatturi ta' riskju li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jidentifikaw il-livell ta' riskju ta' finanzjament tat-terroriżmu assoċjat ma' ġurisdizzjoni jinkludu:

- a) Hemm informazzjoni, pereżempju mill-infurzar tal-liġi jew minn sorsi tal-midja miftuħa kredibbli u affidabbli, li tissuggerixxi li ġurisdizzjoni tipprovdi finanzjament jew appoġġ għal attivitajiet terroristiċi, jew minn sorsi uffiċjali, jew minn gruppi jew organizzazzjonijiet organizzati f'dik il-ġurisdizzjoni?
- b) Hemm informazzjoni, pereżempju mill-infurzar tal-liġi jew minn sorsi tal-midja miftuħa kredibbli u affidabbli, li tissuggerixxi li gruppi li jwettqu reati terroristiċi huma magħrufa li qed joperaw fil-pajjiż jew territorju?
- c) Il-ġurisdizzjoni hi soġġetta għal sanzjonijiet, embargoes jew miżuri finanzjarji li huma relatati mat-terroriżmu, mal-finanzjament tat-terroriżmu jew ma' proliferazzjoni maħruġa minn, pereżempju, in-Nazzjonijiet Uniti jew l-Unjoni Ewropea?

2.14. Il-fatturi ta' riskju li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jidentifikaw il-livell ta' trasparenza jew il-konformità mar-regoli tat-taxxa ta' ġurisdizzjoni jinkludu:

- a) Hemm informazzjoni minn aktar minn sors kredibbli u affidabbli wieħed li l-pajjiż ġie meqjus bħala konformi mal-istandards internazzjonali tat-trasparenza fiskali u tal-kondiviżjoni ta' informazzjoni? Hemm evidenza li r-regoli rilevanti qed jiġu implimentati b'mod effettiv fil-prattika? Eżempji ta' sorsi possibbli jinkludu rapporti mill-Forum Globali dwar it-Trasparenza u l-Iskambju ta' Informazzjoni għal Finijiet ta' Taxxa tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD), li jikklassifikaw il-ġurisdizzjonijiet għal skopijiet ta' trasparenza fiskali u ta' kondiviżjoni ta' informazzjoni; valutazzjonijiet tal-impenn tal-ġurisdizzjoni għall-iskambju awtomatiku ta' informazzjoni bbażata fuq l-Istandard Komuni ta' Rappurtar; valutazzjonijiet ta' konformità mar-Rakkomandazzjonijiet 9, 24 u 25 tal-FATF u mal-Eżiti Immedjati 2 u 5 mill-FATF jew minn FSRBs; valutazzjonijiet imwettqa fir-rigward tal-lista tal-UE ta' ġurisdizzjonijiet li ma jikkooperawx għal finijiet ta' taxxa; u valutazzjonijiet tal-FMI (eż. valutazzjonijiet tal-persunal tal-FMI ta' ċentri finanzjarji offshore).
- b) Il-ġurisdizzjoni għamlet impenn għal, u implimentat b'mod effettiv, l-Istandard Komuni ta' Rappurtar dwar l-Iskambju Awtomatiku tal-Informazzjoni, li l-G20 adotta fl-2014?
- c) Il-ġurisdizzjoni stabbilixxiet reġistri affidabbli u aċċessibbli tas-sjeda benefiċjarja?

2.15. Il-fatturi ta' riskju li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jidentifikaw ir-riskju assoċjat mal-livell ta' reati relatati mal-ħasil tal-flus jinkludu:

- a) Hemm informazzjoni minn sorsi pubbliċi kredibbli u affidabbli dwar il-livell ta' reati relatati mal-ħasil tal-flus imniżżla fl-Artikolu 3(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849, pereżempju korruzzjoni, kriminalità organizzata, reati fiskali u frodi serju? Eżempji jinkludu indiccijiet dwar il-percezzjoni tal-korruzzjoni; rapporti tal-pajjiżi tal-OECD dwar l-implimentazzjoni tal-konvenzjoni kontra t-tixħim tal-OECD; u r-Rapport Dinji dwar id-Drogi tal-Uffiċċju tan-Nazzjonijiet Uniti kontra d-Droga u l-Kriminalità.
- b) Hemm informazzjoni minn aktar minn sors kredibbli u affidabbli wieħed dwar il-kapaċità tas-sistema investigattiva u ġudizzjarja tal-ġurisdizzjoni li b'mod effettiv tinvestiga u tressaq dawn ir-reati?

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, ta' servizzi u ta' tranżazzjonijiet

2.16. Meta jidentifikaw ir-riskju assoċjat mal-prodotti, mas-servizzi jew mat-tranżazzjonijiet tagħhom, id-ditti għandhom jikkunsidraw ir-riskju relatat:

- a) mal-livell ta' trasparenza, jew nuqqas ta' ċarezza, li joffri l-prodott, is-servizz jew it-tranżazzjoni;
- b) mal-kumplessità tal-prodott, is-servizz jew it-tranżazzjoni; u
- c) mal-valur jew id-daqs tal-prodott, is-servizz jew it-tranżazzjoni.

2.17. Il-fatturi ta' riskju li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jidentifikaw ir-riskju assoċjat mat-trasparenza ta' prodott, servizz jew tranżazzjoni jinkludu:

- a) Sa liema punt il-prodotti u s-servizzi jippermettu lill-klijent jew lis-sid benefiċjarju jew l-istrutturi benefiċjarji jibqgħu anonimi, jew jagħmluha aktar faċli li jaħbu l-identità tagħhom? Eżempji ta' dawn il-prodotti u servizzi jinkludu ishma f'isem ħaddieħor, depożiti fiduċjarji, veikoli offshore u ċerti trusts, u entitajiet legali b'ħal fondazzjonijiet li jistgħu jiġu strutturati b'tali mod li jieħdu vantaġġ mill-anonimità u jippermettu negozjar ma' kumpaniji tal-isem jew kumpaniji b'azzjonisti mandatorji.
- b) Sa liema punt hu possibbli li parti terza li mhijiex parti mir-relazzjoni ta' negozju tagħti struzzjonijiet, pereżempju fil-każ ta' ċerti relazzjonijiet bankarji korrispondenti?

2.18. Il-fatturi ta' riskju li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jidentifikaw ir-riskju assoċjat mal-kumplessità ta' prodott, servizz jew tranżazzjoni jinkludu:

- a) Kemm hija kumplessa t-tranżazzjoni u tinvolvi diversi partijiet jew ġurisdizzjonijiet multipli, pereżempju fil-każ ta' ċerti tranżazzjonijiet ta' finanzjament tal-kummerċ? It-tranżazzjonijiet huma sempliċi, pereżempju qed isiru pagamenti regolari f'fond ta' pensjoni?
- b) Sa liema punt il-prodotti u s-servizzi jippermettu pagamenti minn partijiet terzi jew jaċċettaw pagamenti eċċessivi fejn dan normalment ma jkunx mistenni? F'każ li jkunu mistennija pagamenti minn parti terza, id-ditta taf l-identità tal-parti terza, pereżempju hija awtorità ta' beneficiċju statali jew garanti? Jew il-prodotti u s-servizzi jiġu ffinanzjati esklussivament minn trasferimenti ta' fondi mill-kont proprju tal-klijent f'istituzzjoni finanzjarja oħra li hi soġġetta għall-istandards u għas-sorveljanza ta' AML/CFT li jistgħu jitqabblu ma' dawk meħtieġa skont id-Direttiva (UE) 2015/849?
- c) Id-ditta tifhem ir-riskji assoċjati mal-prodott jew is-servizz il-ġdid jew innovattivi tagħha, b'mod partikolari fejn dan jinvolvi l-użu ta' teknoloġiji jew metodi ta' pagament ġodda?

2.19. Il-fatturi ta' riskju li d-ditti għandhom jikkunsidraw meta jidentifikaw ir-riskju assoċjat mal-valur jew id-daqs ta' prodott, servizz jew tranżazzjoni jinkludu:

- a) Sa liema punt il-prodotti jew is-servizzi b'użu huma intensiv ta' flus, b'halma huma ħafna servizzi ta' pagament iżda wkoll ċerti kontijiet kurrenti?
- b) Sa liema punt il-prodotti jew is-servizzi jiffaċilitaw jew iħeġġu tranżazzjonijiet ta' valur għoli? Hemm xi limiti fuq il-valuri tat-tranżazzjonijiet jew il-livelli tal-premium li jistgħu jillimitaw l-użu tal-prodott jew is-servizz għal skopijiet ta' ML/TF?

Fatturi ta' riskju tal-mezzi ta' kunsinna

2.20. Meta jidentifikaw ir-riskju assoċjat mal-mod kif il-klijent jikseb il-prodotti jew is-servizzi li jeħtieġ, id-ditti għandhom jikkunsidraw ir-riskju relatat:

- a) mal-punt sa fejn ir-relazzjoni ta' negozju titwettaq fuq bażi mhux wiċċ imb wiċċ; u
- b) ma' kwalunkwe introduttur jew intermedjarju li d-ditta tista' tuża u n-natura tar-relazzjoni tagħhom mad-ditta.

2.21. Meta jivvalutaw ir-riskju assoċjat mal-mod kif il-klijent jikseb il-prodotti jew is-servizzi, id-ditti għandhom jikkunsidraw numru ta' fatturi, inkluż:

- a) jekk il-klijent huwiex fiżikament preżenti għal skopijiet ta' identifikazzjoni. Jekk le, jekk id-ditta

- i. użatx forma affidabbli ta' CDD mhux wiċċ imb wiċċ; u
- ii. ħaditx passi biex tipprevjeni l-impersonazzjoni jew il-frodi tal-identità.
Id-ditti għandhom japplikaw il-Linji Gwida 4.29 sa 4.31 f'dawk is-sitwazzjonijiet.
 - b) jekk il-klijent ġiex introdott minn parti oħra tal-istess grupp finanzjarju u, jekk iva, sa liema punt id-ditta tista' tiddependi minn din l-introduzzjoni bħala riassigurazzjoni li l-klijent mhux se jesponi lid-ditta għal riskju eċċessiv ta' ML/TF, u x'għamlet id-ditta biex tissodisfa ruħha li l-entità tal-grupp tapplika miżuri ta' CDD għall-istandards taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE) f'konformità mal-Artikolu 28 tad-Direttiva (UE) 2015/849;
 - c) jekk il-klijent ġiex introdott minn parti terza, pereżempju bank li mhuwiex parti mill-istess grupp jew intermedjarju, u jekk iva,
 - i. jekk il-parti terza hijiex persuna regolata soġġetta għal obbligi ta' AML li huma konsistenti ma' dawk tad-Direttiva (UE) 2015/849, u jekk il-parti terza hijiex istituzzjoni finanzjarja jew l-attività kummerċjali ewlenija tagħha mhijiex relatata mal-forniment ta' servizzi finanzjarji;
 - ii. jekk il-parti terza tapplikax miżuri ta' CDD, iżzommx rekords għall-istandards taż-ŻEE, hijiex sorveljata għall-konformità ma' obbligi komparabbli ta' AML/CFT f'konformità mal-Artikolu 26 tad-Direttiva (UE) 2015/849, u jekk hemmx xi indikazzjonijiet li l-livell ta' konformità tal-parti terza mal-leġiżlazzjoni jew ir-regolament applikabbli tal-AML/CFT huwiex inadegwat, pereżempju jekk il-parti terza ġietx issanzjonata għal ksur tal-obbligi tal-AML/CFT;
 - iii. jekk humiex ibbażati f'għurisidizzjoni assoċjata ma' riskju oġġa ta' ML/TF. Meta parti terza tkun ibbażata f'pajjiż terz b'riskju kbir li l-Kummissjoni Ewropea tkun identifikat bħala li għandu nuqqasijiet strateġiċi, id-ditti ma għandhomx jiddependu minn dik il-parti terza. Madankollu, sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, l-affidabbiltà tista' tkun possibbli jekk l-intermedjarju jkun fergħa jew sussidjarja fi proprjetà maġġoritarja ta' ditta oħra stabbilita fl-Unjoni, u d-ditta tkun fiduċjuża li l-intermedjarju jikkonforma bis-sħiħ ma' politiki u proċeduri tal-grupp f'konformità mal-Artikolu 45 tad-Direttiva (UE) 2015/849.⁶
 - iv. x'għamlet id-ditta biex tkun sodisfatta li:
 - a. il-parti terza dejjem tippovdi d-dokumentazzjoni tal-identità meħtieġa;

⁶ L-Artikolu 26(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849

- b. il-parti terza se tipprovdi, immedjatament fuq talba, kopji rilevanti ta' *data* ta' identifikazzjoni u verifika jew *data* elettronika msemmija, *inter alia*, fl-Artikolu 27 tad-Direttiva (UE) 2015/849;
 - c. il-kwalità tal-miżuri ta' CDD tal-parti terza hija tali li wieħed jista' joqgħod fuqha; u
 - d. il-livell ta' CDD applikat mill-parti terza huwa proporzjonat għar-riskju ta' ML/TF assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju, meta jitqies li l-parti terza tkun applikat miżuri ta' CDD għall-finijiet tagħha stess u, potenzjalment, f'kontest differenti.
- d) jekk il-klijent ġiex introdott permezz ta' aġent marbut, jiġifieri mingħajr kuntatt dirett mad-ditta, u sa liema punt id-ditta tista' tkun sodisfatta li l-aġent kiseb biżżejjed informazzjoni biex jiżgura li d-ditta taf il-klijent tagħha u l-livell ta' riskju assoċjat mar-relazzjoni ta' negozju;
- e) jekk jintużawx aġenti indipendenti jew marbuta, sa liema punt huma involuti fuq bażi kontinwa fit-twettiq tan-negozju, u kif dan jaffettwa l-għarfien tad-ditta dwar il-klijent u l-ġestjoni kontinwa tar-riskju;
- f) Sa fejn permess mil-legiżlazzjoni nazzjonali, meta d-ditta tuża fornitur ta' servizz esternalizzat għal aspetti tal-obbligi tal-AML/CFT tagħha, jekk tkunx ikkunsidrat jekk il-fornitur ta' servizz esternalizzat huwiex entità marbuta b'obbligu, u jekk indirizzatx ir-riskji stabbiliti fil-Linji Gwida tal-EBA dwar l-esternalizzazzjoni (EBA/GL/2019/02), fejn daww il-Linji Gwida huma applikabbli.

Linja Gwida 3: Valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF

- 3.1. Id-ditti għandhom jużaw il-fatturi ta' riskju li jkunu identifikaw biex jivvalutaw il-livell ġenerali tar-riskju ta' ML/TF.

It-teħid ta' stampa olistika

- 3.2. Id-ditti għandhom jieħdu stampa olistika tal-fatturi ta' riskju ta' ML/TF li jkunu identifikaw li, flimkien, se jiddeterminaw il-livell ta' riskju ta' ML/TF assoċjat ma' relazzjoni ta' negozju, tranżazzjoni okkażjonali, jew in-negozju tagħhom.
- 3.3. Id-ditti għandhom jinnutaw li, sakemm id-Direttiva (UE) 2015/849 jew il-legiżlazzjoni nazzjonali ma tiddikjarax mod ieħor, il-preżenza ta' fatturi ta' riskju izolati mhux neċessarjament iċċaqlaq relazzjoni f'kategorija ta' riskju ogħla jew aktar baxx.

L-ippeżar ta' fatturi ta' riskju

- 3.4. Meta jivvalutaw ir-riskju ta' ML/TF, id-ditti jistgħu jiddeċiedu li jippeżaw il-fatturi b'mod differenti skont l-importanza relattiva tagħhom.
- 3.5. Meta jippeżaw il-fatturi ta' riskju, id-ditti għandhom jagħmlu għidizzju infurmat dwar ir-rilevanza ta' fatturi ta' riskju differenti fil-kuntest ta' relazzjoni ta' negozju, tranżazzjoni okkażjonali jew in-negozju tagħhom. Hafa drabi dan jirriżulta f'ditti li jallokaw "punteġġi" differenti għal fatturi differenti; pereżempju, id-ditti jistgħu jiddeċiedu li r-rabtiet personali ta' klijent ma' għurisdizzjoni assoċjata ma' riskju oġġla ta' ML/TF huma inqas rilevanti fid-dawl tal-karatteristiċi tal-prodott li qed ifittxu.
- 3.6. Fl-aħħar mill-aħħar, il-piż li jingħata lil kull wieħed minn dawn il-fatturi aktarx ivarja minn prodott għal ieħor u minn klijent għal ieħor (jew kategorija ta' klijent) u minn ditta għal oħra. Meta jippeżaw fatturi ta' riskju, id-ditti għandhom jiżguraw li:
- I-ippeżar ma jigix influwenzat iżżejjed minn fattur wieħed biss;
 - kunsiderazzjonijiet ekonomiċi jew ta' profitt ma jinfluwenzawx il-klassifikazzjoni tar-riskju;
 - I-ippeżar ma jwassalx għal sitwazzjoni fejn ikun impossibbli li xi relazzjoni ta' negozju tiġi kklassifikata bħala ta' riskju għoli;
 - id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva (UE) 2015/849 jew tal-leġiżlazzjoni nazzjonali li jirrigwardaw sitwazzjonijiet li dejjem jipprezentaw riskju għoli ta' hasil tal-flus ma jistgħux jiġu injorati mill-ippeżar tad-ditta; u
 - huma jkunu kapaċi jegħlbu kwalunkwe punteġġi tar-riskju gġenerati b'mod awtomatiku, fejn ikun meħtieġ. Ir-raġuni għad-deċiżjoni li jingħelbu tali punteġġi għandha tiġi dokumentata kif xieraq.
- 3.7. Meta ditta tuża sistemi awtomatizzati tal-IT biex talloka punteġġi tar-riskju globali biex tikkategorizza relazzjonijiet ta' negozju jew tranżazzjonijiet okkażjonali u ma tiżviluppahomx internament iżda tixtrihom minn fornitur estern, jenħtieġ li tifhem kif taħdem is-sistema u kif tikkombina jew tiżen fatturi ta' riskju biex tikseb punteġġ tar-riskju globali. Ditta dejjem għandha tkun kapaċi tissodisfa lilha nnifisha li l-punteġġi allokatu jirriflettu l-fehim tad-ditta tar-riskju ta' ML/TF u għandha tkun kapaċi turi dan lill-awtorità kompetenti.

Kategorizzazzjoni tar-riskju

- 3.8. Id-ditti għandhom jiddeċiedu dwar l-iktar mod xieraq biex jikklassifikaw ir-riskju. Dan se jiddependi min-natura u d-daqs tan-negozju tad-ditta u t-tipi ta' riskju ta' ML/TF li hi esposta

għalihom. Minkejja li d-ditti ħafna drabi jikklassifikaw ir-riskju bħala għoli, medju u baxx, huma possibbli klassifikazzjonijiet oħra.

- 3.9. Wara l-valutazzjoni tar-riskju tagħha, u wara li tkun qieset kemm ir-riskji inerenti kif ukoll kwalunkwe mitiganti li tkun identifikat, ditta għandha tikkategorizza l-linji tan-negozju tagħha kif ukoll ir-relazzjonijiet tan-negozju u t-tranzazzjonijiet okkażjonali tagħha skont il-livell perċepit tar-riskju ta' ML/TF.

Linja Gwida 4: Miżuri ta' CDD li għandhom jiġu applikati mid-ditti kollha

- 4.1. Il-valutazzjonijiet tar-riskju individwali u tan-negozju ta' ditta għandhom jgħinuha tidentifika fejn għandha tiffoka l-isforzi ta' ġestjoni tal-ML/TF tagħha, kemm fit-teħid tal-konsumatur kif ukoll għat-tul ta' żmien tar-relazzjoni ta' negozju.
- 4.2. Id-ditti għandhom jiżguraw li l-politiki u l-proċeduri tal-AML/CFT tagħhom jibnu fuq, u jirriflettu, il-valutazzjoni tar-riskju tagħhom.
- 4.3. Jenħtieġ li jiżguraw ukoll li l-politiki u l-proċeduri tal-AML/CFT tagħhom ikunu faċilment disponibbli, applikati, effettivi, u mifhuma mill-persunal rilevanti kollu.
- 4.4. Meta jikkonformaw mal-obbligu tagħhom skont l-Artikolu 8 tad-Direttiva 2015/849 biex jiksbu approvazzjoni għall-politiki, il-kontrolli u l-proċeduri tal-AML/CFT tagħhom mill-manigment superjuri tagħhom, id-ditti jenħtieġ li jiżguraw li l-manigment superjuri jkollhom aċċess għal bizzejjed *data*, inkluża l-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF tal-kumpanija tul in-negozju kollu, biex jieħdu opinjoni infurmata dwar l-adegwatezza u l-effettività ta' dawn il-politiki u l-proċeduri u b'mod partikolari l-politiki u l-proċeduri ta' CDD tagħhom.

Diligenza dovuta tal-klijent

- 4.5. Il-miżuri ta' CDD għandhom jgħinu lid-ditti jifhmu aħjar ir-riskju assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali u tranżazzjonijiet okkażjonali.
- 4.6. Id-ditti għandhom japplikaw kull waħda mill-miżuri CDD stabbiliti fl-Artikolu 13(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849 iżda jistgħu jiddeterminaw il-limitu ta' kull waħda minn dawn il-miżuri fuq bażi sensitiva għar-riskju.
- 4.7. Id-ditti għandhom jstabbilixxu b'mod ċar, fil-politiki u l-proċeduri tagħhom,
 - a) min hu l-klijent u, fejn applikabbli, is-sid benefiċjarju għal kull tip ta' klijent u kategorija ta' prodotti u servizzi, u li l-identità tiegħu trid tiġi vverifikata għall-finijiet ta' CDD. Id-ditti għandhom jirreferu għall-gwida settorjali fit-Titolu II ta' dawn il-linji gwida, li għandha aktar dettall dwar l-identifikazzjoni tal-klijenti u s-sidien benefiċjarji tagħhom.

- b) dak li jikkostitwixxi tranżazzjoni okkażjonali fil-kuntest tan-negozju tagħhom u f'liema punt serje ta' tranżazzjonijiet ta' darba tammonta għal relazzjoni ta' negozju, aktar milli tranżazzjoni okkażjonali, filwaqt li jitqiesu fatturi bħall-frekwenza jew ir-regolarità li biha l-klijent jirritorna għal tranżazzjonijiet okkażjonali, u sa liema punt ir-relazzjoni hija mistennija li jkollha, jew jidher li jkollha, element ta' tul ta' zmien. Id-ditti għandhom jinnutaw li l-limitu monetarju fl-Artikolu 11(b) tad-Direttiva (UE) 2015/849 huwa rilevanti biss sal-punt li jiskatta rekwiżit assolut biex jiġu applikati miżuri ta' CDD; serje ta' tranżazzjonijiet okkażjonali tista' tkun relazzjoni ta' negozju anke fejn dak il-limitu ma jintlaħaqx;
- c) x'livell u tip xieraq ta' CDD se japplikaw għal relazzjonijiet ta' negozju individwali u tranżazzjonijiet okkażjonali;
- d) kif jistennew li tiġi vverifikata l-identità tal-klijent u, fejn applikabbli, tas-sid benefiċjarju u kif jistennew li jiġu stabbiliti n-natura u l-għan tar-relazzjoni ta' negozju;
- e) liema livell ta' monitoraġġ għandu jiġi applikat f'liema ċirkostanzi;
- f) kif, u f'liema sitwazzjonijiet, forom aktar dgħajfa ta' identifikazzjoni u verifika tal-identità jistgħu jiġu kkompensati permezz ta' monitoraġġ imsaħħaħ; u
- g) l-aptit għar-riskju tad-ditta.

4.8. Kif stabbilit fl-Artikolu 13(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti għandhom ikunu kapaċi juru lill-awtorità kompetenti tagħhom li l-miżuri ta' CDD li jkunu applikaw huma proporzjonati għar-riskji ta' ML/TF.

L-inklużjoni finanzjarja u t-tneħħija tar-riskji

4.9. "Tneħħija tar-riskji" tirreferi għal deċiżjoni meħuda mid-ditti li ma jibqgħux joffru servizzi lil xi kategoriji ta' klijenti assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Peress li r-riskju assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali jvarja, anki fi ħdan kategorija waħda, l-applikazzjoni ta' approċċ ibbażat fuq ir-riskju ma tirrikjedix li d-ditti jirrifjutaw, jew itemmu, relazzjonijiet ta' negozju ma' kategoriji sħaħ ta' klijenti li huma kkunsidrati li jipprezentaw riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom jibbilanċjaw bir-reqqa l-ħtieġa għall-inklużjoni finanzjarja mal-ħtieġa li jimmitigaw ir-riskju ta' ML/TF.

4.10. Bħala parti minn dan, id-ditti għandhom jistabbilixxu politiki u proċeduri xierqa u sensittivi għar-riskju biex jiżguraw li l-approċċ tagħhom għall-applikazzjoni tal-miżuri ta' CDD ma jirrizultax fiċ-ċaħda bla bżonn tal-aċċess tal-klijenti legittimi għas-servizzi finanzjarji. Fejn klijent ikollu raġunijiet legittimi u kredibbli għaliex ma jkunx jista' jipprovdi forom tradizzjonali ta' dokumentazzjoni tal-identità, id-ditti għandhom jikkunsidraw li jimmitigaw ir-riskju ta' ML/TF b'modi oħra, inkluż billi

- a) jaġġustaw il-livell u l-intensità tal-monitoraġġ b' mod li jkun proporzjonat mar-riskju ta' ML/TF assoċjat mal-klijent, inkluż ir-riskju li klijent li seta' pprova forma aktar dgħajfa ta' dokumentazzjoni tal-identità jista' ma jkunx min huwa ddikjarat li huwa; u
- b) joffru biss prodotti u servizzi finanzjarji bażiċi, li jirrestringu l-kapaċità tal-utenti li jabbużaw minn dawn il-prodotti u servizzi għal skopijiet ta' kriminalità finanzjarja. Prodotti u servizzi bażiċi bħal dawn jistgħu wkoll jagħmluha aktar faċi għad-ditti biex jidentifikaw tranżazzjonijiet jew mudelli mhux tas-soltu ta' tranżazzjonijiet, inkluż l-użu mhux intenzjonat tal-prodott; iżda huwa importanti li kwalunkwe limitu jkun proporzjonat u ma jillimitax b' mod mhux raġonevoli jew mhux meħtieġ l-aċċess tal-konsumaturi għal prodotti u servizzi finanzjarji.

4.11. Id-ditti jistgħu jkunu jixtiequ jirreferu għall-Opinjoni tal-EBA dwar l-applikazzjoni ta' miżuri ta' diliġenza dovuta tal-klijenti li huma applikanti għall-ażil minn pajjiżi jew territorji terzi b' riskju ogħla (EBA-OP-2016-07).

Sidien benefiċjarji

4.12. Meta jwettqu l-obbligi tagħhom stabbiliti fl-Artikolu 13(1)(b) tad-Direttiva (UE) 2015/849 biex jifhmu l-istruttura tas-sjieda u tal-kontroll tal-klijent, id-ditti għandhom jieħdu mill-inqas il-passi li ġejjin:

- a) Id-ditti għandhom jistaqsu lill-klijent min huma s-sidien benefiċjarji tagħhom;
- b) Id-ditti għandhom jiddokumentaw l-informazzjoni miksuba.
- c) Id-ditti għandhom imbagħad jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa u raġonevoli biex jivverifikaw l-informazzjoni: biex dan jinkiseb, id-ditti għandhom jikkunsidraw li jużaw registri tas-sjieda benefiċjarja meta disponibbli.
- d) Il-passi b) u c) għandhom jiġu applikati fuq bażi sensittiva għar-riskju.

Registri tas-sjieda benefiċjarja

4.13. Id-ditti għandhom ikunu konxji li l-użu ta' informazzjoni li tinsab fir-registri tas-sjieda benefiċjarja, fih innifsu, ma jissodisfax id-dmir tagħhom li jieħdu miżuri adegwati u sensittivi għar-riskju biex jidentifikaw is-sid benefiċjarju u jivverifikaw l-identità tagħhom. Id-ditti jista' jkollhom jieħdu passi addizzjonali biex jidentifikaw u jivverifikaw is-sid benefiċjarju, b' mod partikolari meta r-riskju assoċjat mar-relazzjoni ta' negozju jiżdied jew meta d-ditta jkollha dubbi dwar jekk il-persuna elenkata fir-registru hijiex is-sid benefiċjarju aħħari.

Kontroll b'mezzi oħra

- 4.14. Ir-rekwiżit li jiġu identifikati, u li jittieħdu l-miżuri kollha meħtieġa u raġonevoli biex tiġi vverifikata l-identità tas-sid benefiċjarju huwa relatat biss mal-persuna fiżika li fl-aħħar mill-aħħar hija s-sid jew tikkontrolla lill-klijent. Madankollu, biex jikkonformaw mal-obbligi tagħhom skont l-Artikolu 13 tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti għandhom jieħdu wkoll miżuri raġonevoli biex jifhmu s-sjieda tal-klijent u l-istruttura ta' kontroll.
- 4.15. Il-miżuri li d-ditti jieħdu biex jifhmu s-sjieda tal-klijent u l-istruttura tal-kontroll għandhom ikunu biżżejjed sabiex id-ditta tkun tista' tkun raġonevolment sodisfatta li tifhem ir-riskju assoċjat ma' saffi differenti ta' sjieda u kontroll. B' mod partikolari, id-ditti għandhom ikunu sodisfatti li,
- a) l-istruttura tas-sjieda u l-kontroll tal-klijent mhijiex kumplessa jew opaka bla bżonn; jew
 - b) l-istrutturi ta' sjieda u kontroll kumplessi jew opaki għandhom raġuni legali jew ekonomika legittima.
- 4.16. Biex jissodisfaw l-obbligi tagħhom skont l-Artikolu 33(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti għandhom jirrapportaw lill-UIF jekk l-istruttura tas-sjieda u tal-kontroll tal-klijent tagħti lok għal suspett u jkollhom raġunijiet raġonevoli biex jissuspettaw li l-fondi jistgħu jkunu r-rikavat ta' attività kriminali jew huma relatati mal-finanzjament tat-terroriżmu.
- 4.17. Id-ditti għandhom jagħtu attenzjoni partikolari lill-persuni li jistgħu jeżerċitaw "kontroll permezz ta' mezzi oħra" skont l-Artikolu 3(6)(a)(i) tad-Direttiva (UE) 2015/849. Eżempji ta' "kontroll permezz ta' mezzi oħra" id-ditti għandhom jikkunsidraw jinkludu, iżda mhumiex limitati għal:
- a) kontroll mingħajr sjieda diretta, pereżempju permezz ta' relazzjonijiet familjari mill-qrib, jew assoċjazzjonijiet storiċi jew kuntrattwali;
 - b) użu, tgawdija jew benefiċċju mill-assi li jkunu proprjetà tal-klijent;
 - c) responsabbiltà għal deċiżjonijiet strateġiċi li jaffettwaw fundamentalment il-prattiki tan-negozju jew id-direzzjoni ġenerali ta' persuna ġuridika.
- 4.18. Id-ditti għandhom jiddeċiedu, fuq bażi sensittiva għar-riskju, jekk jivverifikawx is-sjieda tal-klijent u l-istruttura ta' kontroll.

L-identifikazzjoni tal-uffiċjali maniġerjali għolja tal-klijent

- 4.19. Fejn il-klijent ikun entità legali, id-ditti għandhom jagħmlu kull sforz biex jidentifikaw is-sid benefiċjarju kif definit fl-Artikolu 3(6)(a)(i) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

- 4.20. Id-ditti għandhom jirrikorru għall-identifikazzjoni tal-uffiċjali maniġerjali għolja tal-klijent bħala sidien benefiċjarji biss jekk:
- Ikunu eżawrixxew il-mezzi kollha possibbli biex jidentifikaw il-persuna fiżika li fl-aħħar mill-aħħar tkun is-sid jew tikkontrolla l-klijent;
 - L-inabbiltà tagħhom li jidentifikaw il-persuna fiżika li fl-aħħar mill-aħħar hija s-sid jew li tikkontrolla lill-klijent ma tagħtix lok għal suspetti ta' ML/TF; u
 - Huma sodisfatti li r-raġuni mogħtija mill-klijent dwar ir-raġuni għaliex il-persuna fiżika li fl-aħħar mill-aħħar hija s-sid jew li tikkontrolla l-klijent ma tistax tiġi identifikata hija plawżibbli.
- 4.21. Meta jiddeċiedu liema uffiċjal maniġerjali għoli, jew liema uffiċjali maniġerjali għolja, għandhom jidentifikaw bħala sid benefiċjarju, id-ditti għandhom jikkunsidraw min għandu r-responsabbiltà aħħarija u ġenerali għall-klijent u jieħu deċiżjonijiet vinkolanti f'isem il-klijent.
- 4.22. F'dawk il-każijiet, id-ditti għandhom jiddokumentaw b'mod ċar ir-raġunijiet tagħhom għall-identifikazzjoni tal-maniġer għoli, aktar milli s-sid benefiċjarju tal-klijent, u għandhom iżommu rekords tal-azzjonijiet tagħhom⁷.

L-identifikazzjoni tas-sid benefiċjarju ta' amministrazzjoni pubblika jew ta' intraprizi tal-istat

- 4.23. Meta l-klijent ikun amministrazzjoni pubblika jew intrapriża tal-Istat, id-ditti għandhom isegwu l-gwida fil-linji gwida 4.21 u 4.22 biex jidentifikaw l-uffiċjal maniġerjali għoli.
- 4.24. F'dawk il-każijiet, u b'mod partikolari fejn ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni jizdied, pereżempju minħabba li l-intrapriża tal-Istat tkun minn pajjiż assoċjat ma' livelli għoljin ta' korruzzjoni, id-ditti jenħtieġ li jieħdu passi sensittivi għar-riskju biex jistabbilixxu li l-persuna li jkunu identifikaw bħala s-sid benefiċjarju tkun awtorizzata kif xieraq mill-klijent biex taġixxi f'isem il-klijent.
- 4.25. Id-ditti għandhom iqisu wkoll il-possibbiltà li l-uffiċjal maniġerjali għoli tal-klijent jista' jkun PEP. Jekk dan ikun il-każ, id-ditti jridu japplikaw miżuri ta' EDD lil dak l-uffiċjal maniġerjali għoli f'konformità mal-Artikolu 18 tad-Direttiva (UE) 2015/849, u jivvalutaw jekk il-punt sa fejn il-PEP jista' jinfluwenza lill-klijent iwassalx għal żieda fir-riskju ta' ML/TF u jekk jistax ikun meħtieġ li jiġu applikati miżuri ta' EDD għall-klijent.

Evidenza tal-identità

- 4.26. Sabiex jikkonformaw mal-obbligi tagħhom skont l-Artikolu 13(1)(a) u (b) tad-Direttiva (UE) 2015/849, jenħtieġ li id-ditti jivverifikaw l-identità tal-klijent tagħhom u, fejn applikabbli,

⁷ L-Artikolu 3(6)(a)(ii) tad-Direttiva (UE) 2015/849

I-identità tas-sidien benefiċjarji, abbażi ta' informazzjoni u *data* affidabbli u indipendenti, kemm jekk din tinkiseb mill-bogħod, b' mod elettroniku kif ukoll f' forma dokumentarja.

4.27. Id-ditti għandhom jistabbilixxu fil-politiki u l-proċeduri tagħhom liema informazzjoni u *data* se jindirizzaw bħala affidabbli u indipendenti għall-finijiet ta' CDD. Bħala parti minn dan, id-ditti għandhom jikkunsidraw

a) dak li jagħmel id-*data* jew l-informazzjoni affidabbli. Id-ditti għandhom jikkunsidraw gradi differenti ta' affidabbiltà, li għandhom jiddeterminaw abbażi

- i. tal-punt sa fejn il-klijent kellu jgħaddi minn ċerti kontrolli biex jikseb l-informazzjoni jew id-*data* pprovduta;
- ii. l-istatus uffiċjali, jekk ikun hemm, tal-persuna jew l-istituzzjoni li wettqet dawk il-verifiki;
- iii. il-livell ta' assigurazzjoni assoċjat ma' kwalunkwe sistema ta' ID diġitali użata; u
- iv. il-faċilità li biha tista' tiġi ffalsifikata l-informazzjoni dwar l-identità jew id-*data* pprovduta.

b) X'jagħmel id-*data* jew l-informazzjoni indipendenti. Id-ditti għandhom jikkunsidraw gradi differenti ta' indipendenza, li għandhom jiddeterminaw abbażi tal-punt sa fejn il-persuna jew l-istituzzjoni li oriġinarjament ħarġet jew ipprovdiet id-*data* jew l-informazzjoni:

- i. hija marbuta mal-klijent permezz ta' rabtiet personali, professjonali jew familjari diretti; u
- ii. setgħet giet influwenzata b' mod mhux xieraq mill-klijent.

Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, id-ditti għandhom ikunu jistgħu jindirizzaw l-informazzjoni jew id-*data* maħruġa mill-gvern bħala li jipprovdu l-ogħla livell ta' indipendenza u affidabbiltà.

4.28. Id-ditti għandhom jivvalutaw ir-riskji assoċjati ma' kull tip ta' evidenza pprovduta u l-metodu ta' identifikazzjoni u verifika użat u jiżguraw li l-metodu u t-tip magħżul ikunu proporzjonati mar-riskju ta' ML/TF assoċjat mal-klijent.

Sitwazzjonijiet mhux wiċċ imb'wiċċ

4.29. Biex iwettqu l-obbligi tagħhom skont l-Artikolu 13(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849, meta r-relazzjoni ta' negozju tinbeda, tiġi stabbilita, jew titwettaq f' sitwazzjonijiet mhux wiċċ imb'wiċċ jew meta tranżazzjoni okkażjonali ssir f' sitwazzjonijiet mhux wiċċ imb'wiċċ, jenħtieġ li d-ditti:

- a) jieħdu miżuri adegwati biex ikunu sodisfati li l-klijent huwa dak li huwa jallega li hu; u
 - b) jivvalutaw jekk in-natura mhux wiċċ imb wiċċ tar-relazzjoni jew tat-tranżazzjoni okkażjonali twassalx għal żieda fir-riskju ta' ML/TF u jekk iva, jaġġustaw il-miżuri ta' CDD tagħhom skont dan. Meta jivvalutaw ir-riskju assoċjat ma' relazzjonijiet mhux wiċċ imb wiċċ, id-ditti għandhom iqisu l-fatturi ta' riskju stabbiliti fil-Linja Gwida 2.
- 4.30. Meta r-riskju assoċjat ma' relazzjoni mhux wiċċ imb wiċċ jew tranżazzjoni okkażjonali jid-died, id-ditti għandhom japplikaw miżuri ta' EDD f'konformità mal-Linji Gwida 4.46. Id-ditti għandhom jikkunsidraw b'mod partikolari jekk ikunux xierqa miżuri msaħħa għall-verifika tal-identità tal-klijent jew monitoraġġ kontinwu msaħħa tar-relazzjoni.
- 4.31. Id-ditti għandhom iqisu l-fatt li l-użu ta' mezzi elettronici ta' identifikazzjoni fih innifsu ma jwassalx għal żieda fir-riskju ta' ML/TF, b'mod partikolari fejn dawn il-mezzi elettronici jipprovdu livell għoli ta' assigurazzjoni skont ir-Regolament (UE) Nru 910/2014.

L-użu ta' mezzi teknoloġiċi innovattivi għall-verifika tal-identità

- 4.32. Id-Direttiva (UE) 2015/849 hija newtrali mil-lat teknoloġiku u d-ditti jistgħu jagħzlu li jużaw mezzi elettronici jew dokumentarji, jew taħlita tagħhom, biex juru l-identità tal-klijenti tagħhom; iżda skont l-Artikolu 13(1)(a) tad-Direttiva (UE) 2015/849 id-ditti għandhom jiżguraw li din l-evidenza tkun ibbażata fuq *data* jew informazzjoni minn sorsi affidabbli u indipendenti.
- 4.33. Id-ditti li jużaw jew li biħsiebhom jużaw mezzi teknoloġiċi innovattivi għall-finijiet ta' identifikazzjoni u verifika għandhom jivvalutaw il-punt sa fejn l-użu ta' soluzzjonijiet teknoloġiċi innovattivi jista' jindirizza, jew jista' jiggrava, ir-riskji ta' ML/TF, b'mod partikolari f'sitwazzjonijiet mhux wiċċ imb wiċċ. Bħala parti mill-valutazzjoni tagħhom, id-ditti għandu jkollhom stampa ċara dwar:
- a) riskji tal-ICT u tas-sigurtà, b'mod partikolari r-riskju li s-soluzzjoni innovattiva tista' ma tkunx xierqa jew affidabbli jew tista' tiġi mbaġħsa;
 - b) riskji kwalitattivi, b'mod partikolari r-riskju li s-sorsi ta' informazzjoni użati għall-finijiet ta' verifika ma jkunux indipendenti u affidabbli biżżejjed u għalhekk ma jissodisfawx id-dritt tal-Unjoni jew il-liġi nazzjonali; u r-riskju li l-firxa tal-verifika tal-identità pprovduta mis-soluzzjoni innovattiva ma tkunx proporzjonata mal-livell tar-riskju ta' ML/TF assoċjat mar-relazzjoni ta' negozju;
 - c) riskji legali, b'mod partikolari r-riskju li l-fornitur ta' soluzzjonijiet teknoloġiċi ma jikkonformax mal-leġiżlazzjoni applikabbli dwar il-protezzjoni tad-*data*; u

- d) riskji ta' frodi ta' impersonazzjoni, jiġifieri, ir-riskju li klijent ma jkunx min jallega li huwa. Id-ditti għandhom jikkunsidraw ukoll ir-riskju li l-persuna ma tkunx persuna reali.

4.34. Id-ditti li jużaw fornitur estern, aktar milli jiżviluppaw internament is-soluzzjoni innovattiva tagħhom stess, jibqgħu fl-aħħar mill-aħħar responsabbli biex jissodisfaw l-obbligi tagħhom ta' CDD. Huma għandhom ikunu ċari dwar ir-relazzjoni tagħhom mal-fornitur ta' soluzzjoni innovattiva (eż. jekk hijiex relazzjoni ta' esternalizzazzjoni, jew jekk l-użu tas-soluzzjoni innovattiva jikkostitwixxi forma ta' dipendenza fuq parti terza skont it-Taqsima 4 tad-Direttiva (UE) 2015/849), u jieħdu passi suffiċjenti biex ikunu sodisfatti li l-fornitur ta' soluzzjoni innovattiva:

- a) huwa rreġistrat mal-awtoritajiet nazzjonali rilevanti biex jaċċessa u jaħžen id-*data* personali għall-istandards legali tal-UE f'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679 (ir-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-*Data* (GDPR)⁸ u l-leġiżlazzjoni li biha ġie implimentat il-GDPR;
- b) jaċċessa u juża firxa suffiċjenti ta' *data* minn sorsi differenti u tul iż-żmien, filwaqt li jitqiesu l-elementi li ġejjin b'mod partikolari
 - i. l-evidenza elettronika bbażata fuq passaport ta' klijent x'aktarx li ma tkunx biżżejjed f'kuntast li ma jkunx wiċċ imb wiċċ magħha mingħajr kontrolli li jakkumpanjawha biex jiġi żgurat li l-klijent ikun min jgħid li hu, u li d-dokument ma jkunx ġie mbagħbas; u
 - ii. sors wieħed tad-*data* jew punt wieħed fiż-żmien x'aktarx li ma jkunx biżżejjed biex jissodisfa l-istandards ta' verifika fil-biċċa l-kbira tas-sitwazzjonijiet
- c) huwa marbut kuntrattwalment li jikkonforma mad-dmirijiet meħtieġa mill-ftehim tagħhom u n-normi vinkolanti tad-Dritt tal-Unjoni u l-liġi nazzjonali, u li jinforma immedjatament lid-ditta f'każ li jinbidel xi haġa; u
- d) jopera b'mod trasparenti, sabiex id-ditta tkun taf f'kull hin liema kontrolli twettqu, liema sorsi ntużaw, x'kienu r-riżultati u kemm kienu robusti dawn ir-riżultati.

4.35. Meta l-fornitur estern ikun ditta stabbilita f'pajjiż terz, id-ditta għandha tiżgura li tifhem ir-riskji legali u r-riskji operazzjonali u r-rekwiżiti tal-protezzjoni tad-*data* assoċjati magħhom u timmitiga daww ir-riskji b'mod effettiv.

⁸ Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' tali *data*, u li jhassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-*Data*), (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1).

- 4.36. Id-ditti għandhom ikunu lesti li juru lill-awtorità kompetenti tagħhom li l-użu ta' soluzzjoni innovattiva partikolari huwa xieraq.
- 4.37. Id-ditti jistgħu jkunu jixtiequ jirreferu għall-Opinjoni Kongunta tal-ASE tal-2018 dwar l-użu ta' soluzzjonijiet innovattivi fil-proċess ta' diligenza dovuta tal-klijenti, li għandha aktar dettalji dwar dawn il-punti.

L-istabbiliment tan-natura u l-iskop tar-relazzjoni ta' negozju

- 4.38. Il-miżuri li d-ditti jieħdu biex jistabilixxu n-natura u l-iskop tar-relazzjoni ta' negozju għandhom ikunu proporzjonati għar-riskju assoċjat mar-relazzjoni u suffiċjenti biex jippermettu lid-ditta tifhem min hu l-klijent, u min huma s-sidien benefiċjarji tal-klijent. Id-ditti għandhom tal-anqas jieħdu passi biex jifhmu:
- a) In-natura tal-attivitajiet jew tan-negozju tal-klijent;
 - b) Għaliex il-klijent għażel il-prodotti u s-servizzi tad-ditta;
 - c) Il-valur u s-sorsi tal-fondi li se jgħaddu mill-kont;
 - d) Kif il-klijent se juża l-prodotti u s-servizzi tad-ditta;
 - e) Jekk il-klijent għandux relazzjonijiet ta' negozju oħra ma' partijiet oħra tad-ditta jew il-grupp usa' tagħha, u sa liema punt dan jaffettwa l-fehim tad-ditta tal-klijent; u
 - f) X'jikkostitwixxi mgħiba "normali" għal dan il-klijent jew kategorija ta' klijenti.
- 4.39. Id-ditti għandhom jirreferu għall-fatturi ta' riskju fil-linji gwida 2.4 sa 2.6 ta' dawn il-linji gwida.

Diligenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

- 4.40. Sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, id-ditti għandhom ukoll japplikaw miżuri ta' SDD f'sitwazzjonijiet fejn ir-riskju ta' ML/TF assoċjat ma' relazzjoni tan-negozju jkun ġie vvalutat b'ħala baxx. SDD mhijiex eżenzjoni minn kwalunkwe mill-miżuri ta' CDD; madankollu, id-ditti jistgħu jaġġustaw l-ammont, iż-żmien jew it-tip ta' kull miżura jew tal-miżuri kollha ta' CDD b' mod li jkun proporzjonat mar-riskju baxx li identifkaw.
- 4.41. Il-miżuri ta' SDD li d-ditti jistgħu japplikaw jinkludu iżda mhumiex limitati:
- a) għat-twaqqit tas-CDD, pereżempju meta l-prodott jew it-tranzazzjoni mfittxija jkollhom karatteristiċi li jlimitaw l-użu tagħhom għal skopijiet ta' ML/TF, pereżempju billi:

- i. jivverifikaw l-identità tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju matul l-istabbiliment tar-relazzjoni ta' negozju; jew
 - ii. jivverifikaw l-identità tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju ladarba t-tranzazzjonijiet jaqbżu limitu definit jew ladarba jkun għadda limitu ta' żmien raġonevoli. Id-ditti għandhom jiżguraw li:
 - a. dan ma jirriżultax f'eżenzjoni *de facto* minn CDD, jiġifieri, id-ditti għandhom jiżguraw li l-identità tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju finalment se tiġi vverifikata;
 - b. il-limitu jew il-limitu ta' żmien jiġi ssettjat għal livell raġonevolment baxx (madankollu, rigward il-finanzjament tat-terroriżmu, id-ditti għandhom jinnutaw li limitu baxx waħdu jista' ma jkunx biżżejjed biex jitnaqqas ir-riskju);
 - c. huma jkollhom fis-seħh sistemi li jidentifikaw meta l-limitu jew il-limitu ta' żmien ikun intlaħaq; u
 - d. ma jiddiferixxux CDD jew ma jipposponux il-kisba ta' informazzjoni rilevanti dwar il-klijent fejn il-legiżlazzjoni applikabbli, pereżempju r-Regolament (UE) 2015/847 jew dispożizzjonijiet fil-legiżlazzjoni nazzjonali, jeħtieġu li din l-informazzjoni tinkiseb fil-bidu.
- b) l-aġġustament tal-kwantità ta' informazzjoni miksuba għal skopijiet ta' identifikazzjoni, verifika jew monitoraġġ, pereżempju billi:
- i. jivverifikaw l-identità abbażi ta' informazzjoni miksuba minn dokument jew sors ta' *data* affidabbli, kredibbli u indipendenti wieħed biss; jew
 - ii. jekk wieħed jassumi n-natura u l-iskop tar-relazzjoni tan-negozju minhabba li l-prodott huwa mfassal għal użu partikolari wieħed biss, bħal skema tal-pensjoni tal-kumpanija jew kard tar-rigali taċ-ċentru tax-xiri.
- c) l-aġġustament tal-kwalità jew is-sors ta' informazzjoni miksuba għal skopijiet ta' identifikazzjoni, verifika jew monitoraġġ, pereżempju billi:
- i. l-aċċettazzjoni ta' informazzjoni miksuba mill-klijent aktar milli minn sors indipendenti meta tiġi vverifikata l-identità tas-sid benefiċjarju (innota li dan mhuwiex permess għall-verifika tal-identità tal-klijent); jew

- ii. meta r-riskju assoċjat mal-aspetti kollha tar-relazzjoni jkun baxx ħafna, jiddependi mis-sors tal-fondi biex jiġu ssodisfati xi wħud mir-rekwiżiti tas-CDD, pereżempju meta l-fondi jkunu pagamenti ta' beneficiċċju mill-istat jew fejn il-fondi jkunu ġew trasferiti minn kont f'isem il-klijent f'ditta taż-ŻEE;
 - d) L-aġġustament tal-frekwenza ta' aġġornamenti u riezaminiet ta' CDD tar-relazzjoni ta' negozju, pereżempju t-twettiq ta' dawn biss meta jseħħu avvenimenti skattaturi bħall-klijent ifittex li joħroġ prodott jew servizz ġdid jew meta jintlaħaq ċertu limitu ta' tranżazzjonijiet; id-ditti għandhom jiżguraw li dan ma jirriżultax f'eżenzjoni *de facto* miż-żamma ta' informazzjoni ta' CDD aġġornata.
 - e) L-aġġustament tal-frekwenza u tal-intensità tal-monitoraġġ tat-tranżazzjonijiet, pereżempju bil-monitoraġġ ta' tranżazzjonijiet li jaqbzu ċertu limitu biss. Fejn id-ditti jagħżlu li jagħmlu dan, huma għandhom jiżguraw li l-limitu jiġi ssettjat f'livell raġonevoli u li huma jkollhom sistemi fis-seħħ biex jidentifikaw tranżazzjonijiet marbutin li, flimkien, jaqbzu dak il-limitu.
- 4.42. It-Titolu II jelenka miżuri addizzjonali ta' SDD li jistgħu jkunu ta' rilevanza partikolari f'setturi differenti.
- 4.43. L-informazzjoni li ditta tikseb meta tapplika miżuri ta' SDD għandha tippermetti lid-ditta tkun raġonevolment issodisfata li l-valutazzjoni tagħha li r-riskju assoċjat mar-relazzjoni hu baxx tkun iġġustifikata. Għandha tkun ukoll suffiċjenti biex tagħti lid-ditta biżżejjed informazzjoni dwar in-natura tar-relazzjoni tan-negozju biex tidentifika kwalunkwe tranżazzjoni mhux normali jew suspettuż. SDD ma teżentax istituzzjoni milli tirrapporta tranżazzjonijiet suspettużi lill-UIF.
- 4.44. Fejn ikun hemm indikazzjonijiet li r-riskju jista' ma jkunx baxx, pereżempju fejn ikun hemm raġunijiet biex jiġi suspettat li l-ML/TF qed jiġi ppruvat jew fejn id-ditta jkollha dubji dwar il-veraċità tal-informazzjoni miksuba, m'għandhiex tiġi applikata SDD.⁹ Bl-istess mod, fejn japplikaw xenarji speċifiċi ta' riskju għoli u fejn ikun hemm obbligu li ssir EDD, m'għandhiex tiġi applikata SDD.

Diligenza dovuta tal-klijenti msaħħa

- 4.45. Skont l-Artikoli 18 sa 24 tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti jridu japplikaw miżuri ta' EDD f'sitwazzjonijiet ta' riskju ogħla biex jiġġestixxu u jimmitigaw dawk ir-riskji b'mod xieraq. Miżuri ta' EDD ma jistgħux jiġu sostitwiti għal miżuri ta' CDD iżda jeħtieġ li jiġu applikati flimkien ma' miżuri ta' CDD regolari.

⁹ L-Artikolu 11(e) u (f) u l-Artikolu 15(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

4.46. Id-Direttiva (UE) 2015/849 telenka każijiet speċifiċi li d-ditti għandhom dejjem jindirizzaw bħala riskju oġġla:

- a) meta l-klijent, jew is-sid benefiċjarju tal-klijent, huwa PEP (l-Artikoli 20 sa 24);
- b) meta ditta tidhol f' relazzjoni korrispondenti li tinvolvi l-eżekuzzjoni ta' pagamenti ma' istituzzjoni ta' pajjiż terz (l-Artikolu 19);
- c) meta ditta żżomm relazzjoni ta' negozju jew twettaq tranżazzjoni li tinvolvi pajjiżi terzi b' riskju għoli (l-Artikolu 18(1)); u
- d) it-tranżazzjonijiet kollha li huma
 - i. kumplessi;
 - ii. kbar b' mod mhux tas-soltu;
 - iii. imwettqa f' mudell mhux tas-soltu; jew
 - iv. mingħajr skop ekonomiku jew legali ovvjw (Artikolu 18(2)).

4.47. Id-Direttiva (UE) 2015/849 tistabbilixxi miżuri speċifiċi ta' EDD li d-ditti għandhom japplikaw:

- a) fejn il-klijent, jew is-sid benefiċjarju tal-klijent, ikun PEP;
- b) meta r-relazzjoni jew it-tranżazzjoni ta' negozju tinvolvi pajjiż terz b' riskju għoli identifikat mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 9(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849;
- c) fir-rigward ta' relazzjonijiet korrispondenti li jinvolvu l-eżekuzzjoni ta' pagamenti ma' rispondenti minn pajjiżi terzi; u
- d) fir-rigward tat-tranżazzjonijiet kollha li huma kumplessi, kbar mhux tas-soltu, imwettqa f' mudell mhux tas-soltu jew li ma għandhomx skop ekonomiku jew legali apparenti.

Id-ditti għandhom japplikaw miżuri addizzjonali ta' EDD f' dawk is-sitwazzjonijiet fejn dan ikun proporzjonat għar-riskju ta' ML/TF li identifikaw.

Persuni Politikament Esposti

4.48. Meta jistabbilixxu politiki u proċeduri sensitivi għar-riskju biex jidentifikaw il-PEPs, id-ditti għandhom iqisu l-lista ta' funzjonijiet pubbliċi prominenti ppubblikata mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 20a(3) tad-Direttiva (UE) 2015/849 u jiżguraw li d-detenturi ta' dawn il-funzjonijiet jiġu identifikati. Din il-lista tapplika għal funzjonijiet prominenti fl-UE; meta jiddeterminaw kif jidentifikaw PEPs minn pajjiżi terzi, id-ditti għandhom minflok jirreferu

għal-lista ta' funzjonijiet fl-Artikolu 3(9) tad-Direttiva (UE) 2015/849 u jaġġustaw din il-lista fuq bażi ta' każ b'każ.

4.49. Id-ditti li jużaw listi tal-PEP disponibbli kummerċjalment għandhom jiżguraw li l-informazzjoni fuq dawn il-listi tkun aġġornata u li jifhmu l-limitazzjonijiet ta' dawk il-listi. Id-ditti għandhom jieħdu miżuri addizzjonali fejn meħtieġ, pereżempju f'sitwazzjonijiet fejn ir-riżultati tal-iskrinjar ma jkunux konklużivi jew ma jkunux konformi mal-aspettattivi tad-ditta.

4.50. Id-ditti li identifikaw li klijent jew sid benefiċjarju hu PEP għandhom dejjem:

- a) Jieħdu miżuri adegwati biex jistabbilixxu s-sors tal-ġid u s-sors tal-fondi li għandhom jintużaw fir-relazzjoni tan-negozju sabiex jippermettu lid-ditta tkun issodisfata li hi ma tindirizzax ir-rikavat mill-korruzzjoni jew minn attività kriminali oħra. Il-miżuri li d-ditti għandhom jieħdu biex jistabbilixxu s-sors tal-ġid u s-sors tal-fondi tal-PEP se jiddependu mill-grad tar-riskju għoli assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju. Id-ditti għandhom jivverifikaw is-sors tal-ġid u s-sors tal-fondi abbażi ta' *data*, dokumenti u informazzjoni affidabbli u indipendenti fejn ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni tal-PEP ikun partikolarment għoli.
- b) Jiksbu approvazzjoni mill-manigment superjuri biex jidhlu fi, jew ikomplu, relazzjoni ta' negozju ma' PEP. Il-livell xieraq ta' superjorità għall-approvazzjoni finali għandu jiġi ddeterminat mil-livell tar-riskju miżjud assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju, u l-manigment superjuri li qed japprova relazzjoni ta' negozju ma' PEP għandu jkollu superjorità u sorveljanza biżżejjed biex jieħu deċiżjonijiet informati dwar kwistjonijiet li jhallu impatt dirett fuq il-profil tar-riskju tad-ditta.
- c) Meta jkun qed jikkunsidra jekk japprovax relazzjoni ta' PEP, il-manigment superjuri għandu jibbaża d-deċiżjoni tiegħu fuq il-livell tar-riskju ta' ML/TF li d-ditta tkun esposta għalih tekk jidhlo f'dik ir-relazzjoni tan-negozju u kemm id-ditta hi mgħammra tajjeb biex tiġġestixxi dak ir-riskju b'mod effettiv.
- d) Japplikaw monitoraġġ kontinwu mtejjeb kemm tat-tranżazzjonijiet kif ukoll tar-riskju assoċjati mar-relazzjoni tan-negozju. Id-ditti għandhom jidentifikaw tranżazzjoni mhux normali u jirrieżaminaw regolarment l-informazzjoni li jżommu biex jiżguraw li kwalunkwe informazzjoni ġdida jew emergenti li tista' taffettwa l-valutazzjoni tar-riskju tiġi identifikata fi żmien xieraq. Il-frekwenza tal-monitoraġġ kontinwu għandha tiġi ddeterminata mil-livell ta' riskju għoli assoċjat mar-relazzjoni.

4.51. Skont l-Artikolu 20(b) tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti jridu japplikaw dawn il-miżuri kollha għall-PEPs, għall-membri tal-familja tagħhom u għall-assoċjati mill-qrib magħrufa u għandhom jaġġustaw il-firxa ta' dawn il-miżuri fuq bażi sensittiva għar-riskju.

4.52. Id-ditti għandhom jiżguraw li l-miżuri li jimplimentaw biex jikkonformaw mad-Direttiva (UE) 2015/849 u ma' dawn il-linji gwida fir-rigward tal-PEPs ma jwasslux biex il-klijenti tal-PEP jigu miċhuda b' mod mhux xieraq mill-aċċess għas-servizzi finanzjarji.

Pajjiżi terzi b'riskju għoli

4.53. Fir-rigward ta' relazzjoni ta' negozju jew tranżazzjoni li tinvolvi pajjiżi terzi b'riskju għoli kif stabbilit fl-Artikolu 9(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti jenħtieġ li jiżguraw li japplikaw, bħala minimu, il-miżuri ta' EDD stabbiliti fl-Artikolu 18a(1) u, fejn applikabbli, il-miżuri stabbiliti fl-Artikolu 18a(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

4.54. Id-ditti għandhom japplikaw il-miżuri elenkati fil-linja gwida 4.53 u għandhom jaġġustaw il-firxa ta' dawn il-miżuri fuq bażi sensittiva għar-riskju.

4.55. Relazzjoni ta' negozju jew tranżazzjoni dejjem tinvolvi pajjiżi terzi b'riskju għoli jekk

- a) il-fondi ġew iġġenerati f' pajjiżi terzi b'riskju għoli;
- b) il-fondi huma riċevuti minn pajjiżi terzi b'riskju għoli;
- c) id-destinazzjoni tal-fondi hija pajjiżi terzi b'riskju għoli;
- d) id-ditta tkun qed tittratta ma' persuna fiżika jew entità ġuridika residenti jew stabbilita f' pajjiżi terzi b'riskju għoli; jew
- e) id-ditta tkun qed tittratta ma' fiduċjarju stabbilit f' pajjiżi terzi b'riskju għoli jew ma' trust irregolat skont il-liġi ta' pajjiżi terzi b'riskju għoli.

4.56. Meta jwettqu miżuri ta' CDD jew matul il-kors ta' relazzjoni ta' negozju, id-ditti jenħtieġ li jiżguraw li japplikaw ukoll il-miżuri ta' EDD stabbiliti fl-Artikolu 18a(1) u, fejn applikabbli, il-miżuri stabbiliti fl-Artikolu 18a(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849, fejn id-ditti jiddeterminaw li

- a) t-tranżazzjoni tgħaddi minn pajjiżi terzi b'riskju għoli, pereżempju minħabba fejn huwa bbażat il-fornitur intermedjarju tas-servizzi ta' pagament; jew
- b) is-sid benefiċjarju ta' klijent huwa residenti f' pajjiżi terzi b'riskju għoli.

4.57. Minkejja l-linji gwida 4.54 u 4.56, id-ditti għandhom jivvalutaw bir-reqqa r-riskju assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju u tranżazzjonijiet fejn

- a) il-klijent ikun magħruf li jzomm rabtiet personali jew professjonali mill-qrib ma' pajjiżi terzi b'riskju għoli; jew
- b) sid (ien) benefiċjarju/benefiċċjarji huwa/huma magħruf/in li jzomm/jzommu rabtiet personali jew professjonali mill-qrib ma' pajjiżi terzi b'riskju għoli.

F'dawk is-sitwazzjonijiet, id-ditti għandhom jieħdu deċiżjoni bbażata fuq ir-riskju dwar jekk japplikawx jew le l-miżuri elenkati fl-Artikolu 18a) tad-Direttiva (UE) 2015/849, miżuri ta' EDD jew miżuri regolari ta' CDD.

Relazzjonijiet korrispondenti

- 4.58. Biex jikkonformaw mal-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti jridu jieħdu miżuri speċifiċi ta' EDD meta jkollhom relazzjoni korrispondenti transfruntiera ma' risponent ibbażat f' pajjiż terz. Id-ditti għandhom japplikaw dawn il-miżuri kollha u għandhom jaġġustaw il-limitu ta' dawn il-miżuri fuq bażi sensitiva għar-riskju.
- 4.59. Id-ditti għandhom jirreferu għat-Titolu II għal linji gwida dwar EDD fir-rigward ta' relazzjonijiet bankarji korrispondenti; dawn il-linji gwida jistgħu jkunu utli wkoll għal ditti f' relazzjonijiet korrispondenti oħra.

Tranzazzjonijiet mhux tas-soltu

- 4.60. Id-ditti għandhom jistabbilixxu politiki u proċeduri adegwati biex jidentifikaw tranzazzjonijiet jew mudelli ta' tranzazzjonijiet mhux tas-soltu. Meta ditta tiskopri tranzazzjonijiet bħal dawn, trid tapplika miżuri ta' EDD. It-tranzazzjonijiet jistgħu ma jkunux tas-soltu minħabba li:
- huma akbar minn dak li d-ditta normalment tistenna abbażi tal-għarfien tagħha tal-klijent, tar-relazzjoni tan-negozju jew tal-kategorija li għaliha jappartjeni l-klijent;
 - huma jkollhom mudell mhux tas-soltu jew mhux mistenni meta mqabbla mal-attività jew mal-mudell normali tat-tranzazzjonijiet tal-klijent assoċjati ma' klijenti, prodotti jew servizzi simili; jew
 - huma kumplessi ħafna meta mqabbla ma' tranzazzjonijiet oħra simili assoċjati ma' tipi ta' klijenti, prodotti jew servizzi simili, u d-ditta ma tkunx konxja ta' raġuni ekonomika jew skop legali jew tiddubita l-veraċità tal-informazzjoni li tkun ingħatat.
- 4.61. Dawn il-miżuri ta' EDD għandhom jippermettu li d-ditta tiddetermina jekk dawn it-tranzazzjonijiet jagħtux lok għal suspett u għandhom mill-inqas jinkludu:
- it-teħid ta' miżuri raġonevoli u adegwati biex jinftiehem l-isfond u l-iskop ta' dawn it-tranzazzjonijiet, pereżempju billi jiġu stabbiliti s-sors u d-destinazzjoni tal-fondi jew billi jiġi skopert aktar dwar in-negozju tal-klijent biex jiġi vverifikat iċ-ċans li l-klijent jagħmel tali tranzazzjonijiet; u
 - l-monitoraġġ aktar frekwenti u b'aktar attenzjoni għad-dettalji tar-relazzjoni tan-negozju u ta' tranzazzjonijiet sussegwenti. Ditta tista' tiddeċiedi li timmonitorja tranzazzjonijiet individwali fejn dan ikun proporzjonat għar-riskju li hi identifikat.

Sitwazzjonijiet oħra ta' riskju għoli

- 4.62. Fis-sitwazzjonijiet l-oħra kollha ta' riskju għoli, id-ditti għandhom jieħdu deċiżjoni infurmata dwar liema miżuri ta' EDD huma xierqa għal kull sitwazzjoni ta' riskju għoli. It-tip xieraq ta' EDD, inkluż il-punt sa fejn titfittex l-informazzjoni addizzjonali, u sa fejn jitwettaq il-monitoraġġ miżjud, se jiddependu mir-raġuni għaliex tranżazzjoni okkażjonali jew relazzjoni ta' negozju giet ikklassifikata bħala ta' riskju għoli.
- 4.63. Id-ditti mhumiex meħtieġa japplikaw il-miżuri kollha ta' EDD elenkati hawn taħt fil-każijiet kollha. Pereżempju, f'ċerti sitwazzjonijiet ta' riskju għoli jista' jkun xieraq li jkun hemm fokus fuq monitoraġġ kontinwu mtejjeb matul ir-relazzjoni tan-negozju.
- 4.64. Miżuri ta' EDD li d-ditti għandhom japplikaw jistgħu jinkludu:
- a) Żieda fil-kwantità ta' informazzjoni miksuba għal skopijiet ta' CDD kif ġej:
 - i. Informazzjoni dwar l-identità tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju, jew tal-istruttura tas-sjieda u tal-kontroll tal-klijent, biex ikun issodisfat li r-riskju assoċjat mar-relazzjoni jinftiehem sew. Din tista' tinkludi l-kisba u l-valutazzjoni ta' informazzjoni dwar ir-reputazzjoni tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju u l-valutazzjoni ta' kwalunkwe allegazzjoni negattiva kontra l-klijent jew is-sid benefiċjarju. Eżempji jinkludu:
 - a. informazzjoni dwar membri tal-familja u sħab fin-negozju mill-qrib;
 - b. informazzjoni dwar l-attivitajiet ta' negozju tal-passat u tal-preżent tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju; u
 - c. tfittxijiet tal-midja negattivi.
 - ii. Informazzjoni dwar in-natura maħsuba tar-relazzjoni tan-negozju biex jiġi vverifikat li n-natura u l-iskop tar-relazzjoni tan-negozju jkunu legittimi u jgħinu lid-ditti jiksbu profil tar-riskju tal-klijenti aktar komplet. Din tista' tinkludi l-kisba ta' informazzjoni dwar:
 - a. in-numru, id-daqs u l-frekwenza ta' tranżazzjonijiet li aktarx jgħaddu mill-kont, biex id-ditta tkun tista' tiskopri devjazzjonijiet li jistgħu jagħtu lok għal suspett (f'ċerti każijiet, tista' tkun xierqa talba għal evidenza);
 - b. għaliex il-klijent qed ifittex prodott jew servizz speċifiku, b'mod partikolari fejn mhuwiex ċar għaliex il-ħtiġijiet tal-klijent ma jistgħux jiġu ssodisfati aħjar b'mod ieħor, jew f'għurisidazzjoni differenti;

- c. id-destinazzjoni tal-fondi;
 - d. in-natura tan-negozju tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju, biex tippermetti lid-ditta tifhem aħjar in-natura probabbli tar-relazzjoni tan-negozju.
- b) Żieda fil-kwalità ta' informazzjoni miksuba għal skopijiet ta' CDD biex tiġi kkonfermata l-identità tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju inkluż billi:
- i. jiġi meħtieġ li l-ewwel pagament isir permezz ta' kont verifikabbli f'isem il-klijent ma' bank soġġett għal standards ta' CDD li mhumiex inqas robusti minn daww stabbiliti fil-Kapitolu II tad-Direttiva (UE) 2015/849; jew
 - ii. jiġi stabbilit li l-ġid u l-fondi tal-klijent li jintużaw fir-relazzjoni tan-negozju mhumiex ir-rikavati ta' attività kriminali u li s-sors tal-ġid u s-sors tal-fondi jkunu konsistenti mal-għarfien tad-ditta tal-klijent u n-natura tar-relazzjoni tan-negozju. F'ċerti każijiet, fejn ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni jkun partikolarment għoli, il-verifika tas-sors tal-ġid u tas-sors tal-fondi tista' tkun l-unika għodda ta' mitigazzjoni tar-riskju adegwata. Is-sors tal-fondi jew tal-ġid jista' jiġi vverifikat, *inter alia*, b'referenza għal redditi tal-VAT u tat-taxxa fuq l-introjt, kopji ta' kontijiet awditjati, pay slips, atti pubbliċi jew rapporti ta' midja indipendenti. Jenħtieġ li d-ditti jqisu l-fatt li l-fondi minn attività ta' negozju legittima xorta jistgħu jikkostitwixxu hasil tal-flus jew finanzjament tat-terroriżmu kif stabbilit fil-paragrafi (3) sa (5) tal-Artikolu 1 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- c) Iżżid il-frekwenza tar-rieżamijiet biex tkun sodisfatta li d-ditta tkompli tkun kapaċi tiġġestixxi r-riskju assoċjat mar-relazzjoni ta' negozju individwali jew tikkonkludi li r-relazzjoni ma tikkorrispondix aktar mal-aptit għar-riskju tad-ditta, u tgħin fl-identifikazzjoni ta' kwalunkwe tranżazzjoni li teħtieġ aktar rieżami, inkluż billi:
- i. iżżid il-frekwenza ta' rieżamijiet tar-relazzjoni tan-negozju biex jiġi vverifikat jekk il-profil tar-riskju tal-klijent inbidilx u jekk ir-riskju għadux ġestibbli;
 - ii. tikseb l-approvazzjoni tal-ġestjoni superjuri biex tinbeda jew titkompla r-relazzjoni tan-negozji biex jiġi żgurat li l-ġestjoni superjuri tkun konxja tar-riskju li d-ditta tagħhom tkun esposta għalih u tkun tista' tiegħu deċiżjoni informata dwar il-punt sa fejn huma mgħammra biex jiġġestixxu dak ir-riskju;
 - iii. tirrieżamina r-relazzjoni ta' negozju fuq bażi aktar regolari biex jiġi żgurat li kwalunkwe bidla fil-profil tar-riskju tal-klijent tiġi identifikata, ivvalutata u, fejn ikun meħtieġ, tittiehed azzjoni dwarha; jew

- iv. twettaq monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet aktar frekwenti jew aktar fil-fond biex tiġi identifikata kwalunkwe tranzazzjoni mhux tas-soltu jew mhux mistennija li jistgħu jagħtu lok għal suspett ta' ML/TF. Din tista' tinkludi l-istabbiliment tad-destinazzjoni tal-fondi jew il-verifika tar-raġuni għal ċerti tranzazzjonijiet.

4.65. It-Titolu II jelenka miżuri addizzjonali ta' EDD li jistgħu jkunu ta' rilevanza partikolari f' setturi differenti.

Kunsiderazzjonijiet oħra

4.66. Id-ditti m'għandhomx jidhlu f' relazzjoni ta' negozju jekk ma jkunux kapaċi jikkonformaw mar-rekwiziti ta' CDD tagħhom, jekk ma jkunux sodisfatti li l-iskop u n-natura tar-relazzjoni tan-negozju jkunu legittimi jew jekk ma jkunux sodisfatti li jistgħu jiġġestixxu b' mod effettiv ir-riskju li jistgħu jintużaw għal skopijiet ta' ML/TF. Fejn diġà teżisti relazzjoni ta' negozju bħal din, id-ditti għandhom iwaqqfuha jew għandhom jissospendu t-tranzazzjonijiet sakemm tista' titwaqqaf, soġġetta għal struzzjonijiet mill-eżekuzzjoni tal-liġi, fejn ikun applikabbli.

4.67. Fejn id-ditti jkollhom raġunijiet raġonevoli biex jissuspettaw li jkun qed jipprova jseħħ ML/TF, id-ditti għandhom jirrapportaw dan lill-UIF tagħhom.

4.68. Id-ditti għandhom jinnutaw li l-applikazzjoni ta' approċċ ibbażat fuq ir-riskju minnha nfisha ma teħtieġ li huma jirrifjutaw, jew iwaqqfu, relazzjonijiet ta' negozju ma' kategoriji sħaħ ta' klijenti li huma jassoċjaw ma' riskju oġġla ta' ML/TF, għaliex ir-riskju assoċjat mar-relazzjonijiet individwali tan-negozju se jvarja, anki fi ħdan kategorija waħda.

Monitoraġġ

4.69. Skont l-Artikolu 13 tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti għandhom jimmonitorjaw ir-relazzjonijiet ta' negozju tagħhom mal-klijenti tagħhom.

4.70. Il-monitoraġġ għandu jinkludi:

- a. Il-monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet biex jiġi żgurat li dawn ikunu konformi mal-profil tar-riskju tal-klijent, is-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom, u l-għarfien usa' tad-ditta tal-klijent biex tidentifika tranzazzjonijiet mhux tas-soltu jew suspettużi; u
- b. ż-żamma tad-dokumenti, tad-*data* jew tal-informazzjoni li jzommu aġġornati, bil-ħsieb li jifhmu jekk ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni ta' negozju nbidilx u biex jaċċertaw li l-informazzjoni li tiffirma l-bażi għal monitoraġġ kontinwu tkun preċiża.

4.71. Id-ditti għandhom jiddeterminaw il-frekwenza u l-intensità tal-monitoraġġ fuq bażi sensittiva għar-riskju, filwaqt li jqisu n-natura, id-daqs u l-komplessità tan-negozju tagħhom u l-livell ta' riskju li huma esposti għalih.

Monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet

- 4.72. Id-ditti għandhom jiżguraw li l-approċċ tagħhom għall-monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet ikun effettiv u xieraq.
- 4.73. Sistema effettiva ta' monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet tiddependi minn informazzjoni aġġornata tal-konsumatur u għandha tippermetti lid-ditta tidentifika b'mod affidabbli tranzazzjonijiet u xejriet ta' tranzazzjonijiet mhux tas-soltu u suspettużi. Id-ditti għandhom jiżguraw li jkollhom proċessi fis-seħħ biex jirrieżaminaw it-tranzazzjonijiet immarkati mingħajr dewmien żejjed.
- 4.74. Dak li huwa xieraq jiddependi min-natura, id-daqs u l-komplessità tan-negozju tad-ditta, kif ukoll ir-riskju li hija esposta għalih id-ditta. Id-ditti għandhom jaġġustaw l-intensità u l-frekwenza tal-monitoraġġ f'konformità mal-approċċ ibbażat fuq ir-riskju. Id-ditti għandhom fi kwalunkwe każ jiddeterminaw.
- a) Liema tranzazzjonijiet se jimmonitorjaw f'hin reali, u liema tranzazzjonijiet se jimmonitorjaw ex-post. Bħala parti minn dan, id-ditti għandhom jiddeterminaw:
 - i. liema fatturi ta' riskju għoli, jew kombinazzjoni ta' fatturi ta' riskju għoli, dejjem se jiskattaw monitoraġġ f'hin reali; u
 - ii. liema tranzazzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF huma mmonitorjati f'hin reali, b'mod partikolari dawk fejn ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni ta' negozju huwa diġà miżjud;
 - b) Jekk humiex se jimmonitorjaw it-tranzazzjonijiet manwalment jew bl-użu ta' sistema awtomatizzata ta' monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet. Id-ditti li jipproċessaw volum għoli ta' tranzazzjonijiet għandhom jikkunsidraw li jstabilixxu sistema awtomatizzata ta' monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet; u
 - c) l-frekwenza tal-monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet, filwaqt li jitqiesu r-rekwiżiti f'dawn il-linji gwida.
- 4.75. Minbarra l-monitoraġġ f'hin reali u ex post ta' tranzazzjonijiet individwali, u irrISPETTIVAMENT mil-livell ta' awtomatizzazzjoni użat, id-ditti għandhom iwettqu regolarment rieżamijiet ex post fuq kampjun meħud mit-tranzazzjonijiet ipproċessati kollha biex jidentifikaw xejriet li jstgħu jinformaw il-valutazzjonijiet tar-riskju tagħhom u biex jittestjaw u, jekk ikun meħtieġ, sussegwentement itejbu l-affidabbiltà u l-adeqwatezza tas-sistema ta' monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet tagħhom. Id-ditti għandhom jużaw ukoll l-informazzjoni miksuba skont il-Linji Gwida 1.29 sa 1.30 biex jittestjaw u jtejbu s-sistema tagħhom ta' monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet.

Aġġornament tal-informazzjoni dwar is-CDD

- 4.76. Id-ditti għandhom iżommu l-informazzjoni dwar is-CDD aġġornata.¹⁰
- 4.77. Meta jistabbilixxu politiki u proċeduri biex l-informazzjoni dwar is-CDD tinzamm aġġornata, id-ditti għandhom jaqgħu attenzjoni partikolari għall-ħtieġa li jibqgħu attenti għal, u jiġbru, informazzjoni dwar il-klijent li tgħinhom jifhmu jekk ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni ta' negozju nbidilx. Eżempji tal-informazzjoni li d-ditti għandhom jaqdbu jinkludu bidla apparenti fis-sors tal-fondi tal-klijent, l-istruttura tas-sjieda tal-klijent, jew l-imġiba li hija konsistentement barra mil-linja tal-imġiba jew il-profil tat-tranzazzjoni li d-ditta kienet stenniet.
- 4.78. Bidla fiċ-ċirkostanzi tal-klijent x'aktarx li twassal għal rekwiżit li jiġu applikati miżuri ta' CDD lil dak il-klijent. F'dawk is-sitwazzjonijiet, id-ditti jista' ma jkollhomx għalfejn japplikaw mill-ġdid il-miżuri kollha ta' CDD, iżda għandhom jiddeterminaw liema miżuri ta' CDD għandhom japplikaw, u l-firxa tal-miżuri ta' CDD li se japplikaw. Pereżempju, f'każijiet ta' riskju aktar baxx, id-ditti jistgħu jużaw l-informazzjoni miksuba matul ir-relazzjoni ta' negozju biex jaġġornaw l-informazzjoni tas-CDD li jkollhom dwar il-klijent.

Linja Gwida 5: Żamma tar-rekords

- 5.1. Għall-iskop tal-Artikoli 8 u 40 tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti għandhom iżommu rekords għall-inqas ta'
- a) Informazzjoni dwar is-CDD;
 - b) Il-valutazzjonijiet tar-riskju tagħhom; u
 - c) Tranzazzjonijiet.
- 5.2. Id-ditti għandhom jiżguraw li dawn ir-rekords ikunu biżżejjed biex juru lill-awtorità kompetenti tagħhom li l-miżuri meħuda huma adegwati fid-dawl tar-riskju ta' ML/TF.

Linja Gwida 6: Taħriġ

- 6.1. Id-ditti jridu jgħarrfu lill-persunal tagħhom dwar id-dispożizzjonijiet li jkunu daħħlu fis-seħħ biex jikkonformaw mal-obbligi tagħhom ta' AML/CFT.¹¹
- 6.2. Bħala parti minn dan, u f'konformità mal-gwida li tinsab fit-Titolu I, id-ditti għandhom jieħdu passi biex jiżguraw li l-persunal jifhem

¹⁰ L-Artikolu 14(5) tal-AML

¹¹ L-Artikolu 46(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849

- a) il-valutazzjoni tar-riskju fin-negozju kollu, u kif din taffettwa l-ħidma tagħhom ta' kuljum;
- b) il-politiki u l-proċeduri tal-AML/CFT tad-ditta, u kif dawn għandhom jiġu applikati; u
- c) kif tirrikonoxxi tranżazzjonijiet u attivitajiet suspettużi jew mhux tas-soltu, u kif tipproċedi f' każijiet b'hal dawn.

6.3. Id-ditti għandhom jiżguraw li t-taħriġ ta' AML/CFT ikun

- a) Rilevanti għad-ditta u n-negozju tagħha;
- b) Imfassal għall-persunal u r-rwoli speċifiċi tagħhom;
- c) Aġġornat regolarment; u
- d) Effettiv.

Linja Gwida 7: Rieżami tal-effettività

- 7.1. Id-ditti għandhom jivvalutaw b'mod regolari l-effettività tal-approċċ tagħhom għall-AML/CFT u jiddeterminaw il-frekwenza u l-intensità ta' tali valutazzjonijiet fuq bażi sensittiva għar-riskju, filwaqt li jqisu n-natura u d-daqs tan-negozju tagħhom u l-livell ta' riskju ta' ML/TF li huma esposti għalih.
- 7.2. Id-ditti għandhom jikkunsidraw jekk rieżami indipendenti tal-approċċ tagħhom jistax ikun ġustifikat jew meħtieġ.¹²

¹² L-Artikolu 8(4)(b) tad-Direttiva (UE) 2015/849

Titolu II: Linji gwida speċifiċi għas-settur

Il-linji gwida speċifiċi għas-settur fit-Titolu II jikkomplementaw il-gwida ġenerali fit-Titolu I ta' dawn il-linji gwida. Dawn għandhom jinqraw flimkien mat-Titolu I.

Il-fatturi ta' riskju deskritti f'kull linja gwida settorjali tat-Titolu II mhumiex eżawrjenti. Id-ditti għandu jkollhom stampa olistika tar-riskju assoċjat mas-sitwazzjoni u għandhom jinnutaw li fatturi ta' riskju iżolati mhux neċessarjament imexxu relazzjoni ta' negozju jew tranżazzjoni okkażjonali f'kategorija ta' riskju oġġla jew aktar baxx.

Kull linja gwida settorjali fit-Titolu II tistabbilixxi wkoll eżempji tal-miżuri ta' CDD li d-ditti għandhom japplikaw fuq bażi sensittiva għar-riskju f'sitwazzjonijiet ta' riskju għoli u, sa fejn ikun permess mil-legiżlazzjoni nazzjonali, f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx. Dawn l-eżempji mhumiex eżawrjenti u d-ditti għandhom jiddeċiedu dwar il-miżuri ta' CDD l-aktar xierqa f'konformità mal-livell u t-tip ta' riskju ta' ML/TF li huma identifikaw.

Linja Gwida 8: Linja gwida settorjali għal relazzjonijiet korrispondenti

- 8.1. Il-Linja Gwida 8 tipprovdi linji gwida dwar ibbankjar korrispondenti kif definit fl-Artikolu 3(8)(a) tad-Direttiva (UE) 2015/849. Id-ditti li joffru relazzjonijiet korrispondenti oħra kif definit fl-Artikolu 3(8)(b) tad-Direttiva (UE) 2015/849 għandhom japplikaw dawn il-linji gwida kif xieraq.
- 8.2. Id-ditti għandhom iqisu li, f'relazzjoni bankarja korrispondenti, il-korrispondent jipprovdi servizzi bankarji lir-risponent, jew f'kapaċità minn prinċipal għal prinċipal jew f'isem il-klijenti tar-risponent. Il-korrispondent normalment ma jkollux relazzjoni ta' negozju mal-klijenti tar-risponent u normalment mhux se jkun jaf l-identità tagħhom jew in-natura jew l-iskop tat-tranżazzjoni sottostanti, sakemm din l-informazzjoni ma tkunx inkludata fl-istruzzjoni tal-pagament.
- 8.3. Id-ditti għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu I ta' dawn il-linji gwida.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi u tranżazzjonijiet

- 8.4. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiddied ir-riskju:
 - a) Il-kont jista' jintuża minn banek risponenti oħra li għandhom relazzjoni diretta mar-risponent iżda mhux mal-korrispondent ("nesting", jew ikklirjar downstream), li jfisser li l-korrispondent b'mod indirett ikun qiegħed jipprovdi servizzi lil banek oħra li mhumiex ir-risponent.
 - b) Il-kont jista' jintuża minn entitajiet oħra fi ħdan il-grupp tar-risponent li huma nfushom ma kinux soġġetti għad-diligenza dovuta tal-korrispondent.
 - c) Is-servizz ikun jinkludi l-ftuħ ta' kont li minnu jistgħu jsiru pagamenti, li jippermetti lill-klijenti tar-risponent iwettqu tranżazzjonijiet direttament fuq il-kont tar-risponent.
- 8.5. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:
 - a) Ir-relazzjoni hija limitata għal kapaċità ta' Applikazzjoni tal-Ġestjoni tar-Riskju SWIFT (RMA), li hija mfassla biex tiġġestixxi l-komunikazzjonijiet bejn l-istituzzjonijiet finanzjarji. F'relazzjoni ta' SWIFT RMA, ir-risponent, jew il-kontroparti, ma jkollux/jkollhiex relazzjoni ta' kont ta' pagament.

- b) Il-banek ikunu qed jaġixxu f'kapaċità ta' awtur għal awtur, aktar milli jipproċessaw tranżazzjonijiet f'isem il-klijenti sottostanti tagħhom, pereżempju fil-każ ta' servizzi ta' kambju bejn żewġ banek fejn in-negozju jsir fuq bażi ta' awtur għal awtur bejn il-banek u fejn is-saldu ta' tranżazzjoni ma jinvolvi pagament lil terza parti. F'dawk il-każijiet, it-tranżazzjoni tkun għall-kont proprju tal-bank risponent.
- c) It-tranżazzjoni tkun relatata mal-bejgħ, ix-xiri jew ir-rihan ta' titoli fuq swieq regolati, pereżempju meta jaġixxu bħala jew jużaw depożitarju b'aċċess dirett, normalment permezz ta' parteċipant lokali, għal sistema ta' saldu tat-titoli tal-UE jew mhux tal-UE.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

8.6. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiddied ir-riskju:

- a) Il-politiki ta' AML/CFT tar-risponent u s-sistemi u l-kontrolli li r-risponent ikollu fis-seħħ biex jimplimentahom ma jkunux jilfqu l-istandards meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.
- b) Ir-risponent ma jkunx soġġett għal superviżjoni adegwata ta' AML/CFT.
- c) Ir-risponent, il-ġenitur tiegħu jew ditta li tappartjeni għall-istess grupp bħar-risponent riċentement kien/kienet is-suġġett ta' eżekuzzjoni regolatorja għal politiki u proċeduri inadegwati ta' AML/CFT u/jew ksur tal-obbligi ta' AML/CFT.
- d) Ir-risponent ikun wettaq negozju sinifikanti ma' setturi li jkunu assoċjati ma' livelli ogħla ta' riskju ta' ML/TF; pereżempju, ir-risponent iwettaq negozju ta' rimessa sinifikanti jew negozju f'isem ċerti entitajiet li jhallu l-flus jew exchange houses, ma' dawk li mhumiex residenti jew f'munita differenti minn dik tal-pajjiż li fih ikun ibbażat.
- e) Il-ġestjoni jew is-sjieda tar-risponent tinkludi PEPs, b'mod partikolari fejn PEP ikun jista' jeżerċita influwenza sinifikanti fuq ir-risponent, fejn ir-reputazzjoni, l-integrità jew l-adegwatezza ta' PEP bħala membru tal-bord tat-tmexxija jew bħala detentur ta' funzjoni ewlenija twassal għal tħassib jew fejn il-PEP ikun minn ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal dawk il-ġurisdizzjonijiet fejn il-korruzzjoni titqies bħala sistemika jew mifruxa.
- f) L-istorja tar-relazzjoni ta' negozju mar-risponent tqajjem tħassib, pereżempju minħabba li l-ammont ta' tranżazzjonijiet mhuwix konformi ma' dak li l-korrisponent jistenna abbażi tal-għarfien tiegħu tan-natura u d-daqs tar-risponent.

- g) In-nuqqas tar-risponent li jipprovdi l-informazzjoni mitluba mill-korrisponent għall-finijiet ta' CDD u EDD, u informazzjoni dwar il-pagatur jew il-benefiċjarju li hija meħtieġa skont ir-Regolament (UE) 2015/847. Għal dan il-għan, il-korrisponent għandu jikkunsidra l-kriterji kwantitattivi u kwalitattivi stabbiliti fil-Linji Gwida Kongunti JC/GL/2017/16.¹³

8.7. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu għat-tnaqqis tar-riskju. Il-korrisponent ikun sodisfatt li:

- a) il-kontrolli ta' AML/CFT tar-risponent ma jkunux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849;
- b) ir-risponent ikun parti mill-istess grupp tal-korrisponent, ma jkunux ibbażat f'għurisidizzjoni assoċjata ma' riskju oġġla ta' ML/TF u jikkonforma b'mod effettiv ma' standards ta' grupp ta' AML li ma jkunux inqas stretti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografici

8.8. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżied ir-riskju:

- a) Ir-risponent ikun ibbażat f'għurisidizzjoni assoċjata ma' riskju oġġla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom jagħtu attenzjoni partikolari lil dawk il-għurisidizzjonijiet:
 - i. identifikati bħala pajjiżi terzi b'riskju għoli skont l-Artikolu 9(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849;
 - ii. b'livelli sinifikanti ta' korruzzjoni u/jew reati relatati mal-ħasil tal-flus;
 - iii. mingħajr kapacità adegwata tas-sistema legali u għudizzjarja b'mod effettiv biex tipproċessa dawk ir-reati;
 - iv. b'livelli sinifikanti ta' finanzjament tat-terroriżmu jew attivitajiet terroristiċi; jew
 - v. mingħajr superviżjoni effettiva ta' AML/CFT.
- b) Ir-risponent iwettaq negozju sinifikanti ma' klijenti bbażati f'għurisidizzjoni assoċjata ma' riskju oġġla ta' ML/TF.
- c) Il-ġenitur tar-risponent ikollu l-kwartieri ġenerali jew ikun inkorporat f'għurisidizzjoni assoċjata ma' riskju oġġla ta' ML/TF.

¹³ Linji Gwida Kongunti skont l-Artikolu 25 tar-Regolament (UE) 2015/847 dwar il-miżuri li l-fornituri tas-servizzi ta' pagament għandhom jieħdu biex jidentifikaw informazzjoni nieqsa jew mhux kompluta dwar il-pagatur jew il-benefiċjarju, u l-proċeduri li għandhom jistabbilixxu għall-ġestjoni ta' trasferiment ta' fondi li ma jkollux l-informazzjoni meħtieġa mahruġa fit-22 ta' Settembru 2017.

8.9. Il-fatturi li għejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) Ir-risponent ikun ibbażat f' pajjiż membru taż-ŻEE.
- b) Ir-risponent ikun ibbażat f' pajjiż terz li jkollu rekwiżiti ta' AML/CFT li ma jkunux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849 u jimplimenta b'mod effettiv dawk ir-rekwiżiti (madankollu l-korrispondenti għandhom jinnutaw li dan ma jeżentahomx milli japplikaw miżuri ta' EDD stabbiliti fl-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849).

Miżuri

8.10. Il-korrispondenti kollha għandhom iwettqu miżuri ta' CDD stabbiliti fl-Artikolu 13 tad-Direttiva (UE) 2015/849 dwar ir-risponent, li huwa l-klijent tal-korrispondent, fuq bażi sensittiva għar-riskju. Dan ifisser li l-korrispondenti għandhom:

- a) Jidentifikaw, u jivverifikaw l-identità tar-risponent u tas-sid benefiċjarju tiegħu. Bħala parti minn dan, il-korrispondenti għandhom jiksbu biżżejjed informazzjoni dwar in-negozju u r-reputazzjoni tar-risponent biex jistabbilixxu li r-riskju tal-ħasil tal-flus assoċjat mar-risponent ma jiddiedx. B'mod partikolari, il-korrispondenti għandhom:
 - i. jiksbu informazzjoni dwar il-manigment tar-risponent u jikkunsidraw ir-rilevanza, għal skopijiet ta' prevenzjoni ta' kriminalità finanzjarja, ta' kwalunkwe rabtiet li l-manigment jew is-sjeda tar-risponent jista' jkollhom ma' PEPs jew ma' individwi oħra ta' riskju għoli; u
 - ii. jikkunsidraw, fuq bażi sensittiva għar-riskju, jekk il-kisba ta' informazzjoni dwar in-negozju ewlieni tar-risponent, it-tipi ta' klijenti li jattira, u l-kwalità tas-sistemi u l-kontrolli ta' AML tiegħu (inkluż informazzjoni disponibbli għall-pubbliku dwar kwalunkwe sanzjonijiet regolatorji jew kriminali riċenti għan-nuqqasijiet ta' AML) ikunux xierqa. Fejn ir-risponent ikun fergħa, sussidjarju jew affiljat, il-korrispondenti għandhom ukoll jikkunsidraw l-istatus, ir-reputazzjoni u l-kontrolli ta' AML tal-ġenitur.
- b) Jistabbilixxu u jiddokumentaw in-natura u l-iskop tas-servizz mogħti, kif ukoll ir-responsabbiltajiet ta' kull istituzzjoni. Dan jista' jinkludi l-istabbiliment, bil-miktub, tal-kamp ta' applikazzjoni tar-relazzjoni, liema prodotti u servizzi se jiġu fornuti, u kif u minn min tista' tintuża l-facilità bankarja korrispondenti (eż. jekk tistax tintuża minn banek oħra permezz tar-relazzjoni tagħhom mar-risponent).
- c) Jimmonitorjaw ir-relazzjoni tan-negozju, inkluż it-tranzazzjonijiet, biex jidentifikaw bidliet fil-profil tar-riskju tar-risponent u jidentifikaw imġiba mhux tas-soltu jew suspettuża, inklużi attivitajiet li ma jkunux konsistenti mal-iskop tas-

servizzi pprovduti jew li huma kuntrarji għall-impenji li ġew konklużi bejn il-korrispondent u r-risponent. Fejn il-bank korrispondenti jippermetti lill-klijenti tar-risponent aċċess dirett għall-kontijiet (eż. kontijiet li minnhom jistgħu jsiru pagamenti, jew kontijiet nested), dan għandu jwettaq monitoraġġ kontinwu mtejjeb tar-relazzjoni tan-negozju. Minħabba n-natura ta' bbankjar korrispondenti, il-monitoraġġ ta' wara l-eżekuzzjoni huwa n-norma.

d) Jiżguraw li l-informazzjoni ta' CDD li għandhom tkun aġġornata.

- 8.11. Il-korrispondenti jridu jstabilixxu wkoll li r-risponent ma jippermettix li l-kontijiet tiegħu jintużaw minn shell bank f'konformità mal-Artikolu 24 tad-Direttiva (UE) 2015/849. Dan jista' jinkludi li r-risponent jintalab jikkonferma li ma jittrattax ma' shell banks, filwaqt li jzomm għajnejh fuq passaġġi rilevanti fil-politiki u fil-proċeduri tar-risponent, jew jikkunsidra informazzjoni disponibbli għall-pubbliku, bħal dispożizzjonijiet legali li jipprojbixxu l-għoti ta' servizz lil shell banks.
- 8.12. M'hemm l-ebda rekwiżit fid-Direttiva (UE) 2015/849 biex il-korrispondenti japplikaw miżuri ta' CDD għall-klijenti individwali tar-risponent.
- 8.13. Il-korrispondenti għandhom iqisu li l-kwestjonarji tas-CDD ipprovduti minn organizzazzjonijiet internazzjonali normalment ma jkunux imfassla speċifikament biex jgħinu lill-korrispondenti jikkonformaw mal-obbligi tagħhom skont id-Direttiva (UE) 2015/849. Meta jkunu qed jikkunsidraw jekk jużawx dawn il-kwestjonarji, il-korrispondenti għandhom jivvalutaw jekk humiex se jkunu biżżejjed biex jippermettulhom jikkonformaw mal-obbligi tagħhom skont id-Direttiva (UE) 2015/849 u, fejn ikun meħtieġ, għandhomx jieħdu passi addizzjonali.

Rispondenti bbażati f'pajjiżi mhux taż-ŻEE

- 8.14. Biex iwettqu l-obbligu tagħhom skont l-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849, fejn ir-relazzjoni korrispondenti tinvolvi l-eżekuzzjoni ta' pagamenti ma' istituzzjoni rispondenti ta' pajjiż terz, il-korrispondenti għandhom japplikaw miżuri ta' EDD speċifiċi flimkien mal-miżuri ta' CDD stabbiliti fl-Artikolu 13 tad-Direttiva (UE) 2015/849 iżda jistgħu jaġġustaw dawk il-miżuri fuq bażi sensittiva għar-riskju. Fis-sitwazzjonijiet l-oħra kollha, id-ditti għandhom japplikaw mill-inqas il-linji gwida 8.10 sa 8.13.
- 8.15. Il-korrispondenti jridu japplikaw kull waħda minn dawn il-miżuri ta' EDD għar-rispondenti bbażati f'pajjiż mhux taż-ŻEE, iżda l-korrispondenti jistgħu jaġġustaw il-firxa ta' dawn il-miżuri fuq bażi sensittiva għar-riskju. Pereżempju, jekk il-korrispondent ikun sodisfatt, abbażi ta' riċerka adegwata, li r-risponent huwa bbażat f'pajjiż terz li għandu reġim effettiv ta' AML/CFT, sorveljat b'mod effettiv għall-konformità ma' dawn ir-rekwiżiti, u li ma hemm l-ebda raġuni biex wieħed jissuspetta li l-politiki u l-proċeduri tal-AML/CFT tar-risponent huma, jew li dan l-aħħar tqiesu, inadegwati, allura l-valutazzjoni tal-kontrolli tar-risponent mhux bilfors ikollha titwettaq fid-dettall kollu.

- 8.16. Il-korrispondenti dejjem għandhom jiddokumentaw b'mod adegwat il-miżuri ta' CDD u EDD u l-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet tagħhom.
- 8.17. Sabiex jikkonformaw mal-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849, il-miżuri sensittivi għar-riskju li jieħdu d-ditti għandhom jippermettulhom li:
- a) Jiġbru biżżejjed informazzjoni dwar istituzzjoni ta' risponent biex jifhmu kompletament in-natura tan-negozju tar-risponent, sabiex jistabbilixxu l-punt sa fejn in-negozju tar-risponent jesponi lill-korrispondent għal riskju ogħla ta' ħasil tal-flus. Dan għandu jinkludi t-teħid ta' passi biex wieħed jifhem u jivvaluta r-riskju tan-natura tal-baži ta' klijenti tar-risponent, jekk ikun meħtieġ billi r-risponent jiġi mistoqsi dwar il-klijenti tiegħu, u t-tip ta' attivitajiet li r-risponent se jagħmel permezz tal-kont korrispondenti.
 - b) Minn informazzjoni disponibbli għall-pubbliku jiddeterminaw ir-reputazzjoni tal-istituzzjoni u l-kwalità tas-superviżjoni. Dan ifisser li l-korrispondent għandu jivvaluta l-punt sa fejn il-korrispondent ikun jista' jhossu komdu mill-fatt li r-risponent ikun sorveljat b'mod adegwat għall-konformità mal-obbligi ta' AML tiegħu. Numru ta' riżorsi disponibbli għall-pubbliku, pereżempju valutazzjonijiet FATF jew FSAP, li fihom taqsimiet dwar is-sorveljanza effettiva, jistgħu jgħinu lill-korrispondenti jistabbilixxu dan.
 - c) Jivvalutaw il-kontrolli ta' AML/CFT tal-istituzzjoni tar-risponent. Dan jimplika li l-korrispondent għandu jwettaq valutazzjoni kwalitattiva tal-qafas ta' kontroll ta' AML/CFT tar-risponent, mhux biss jikseb kopja tal-politiki u l-proċeduri ta' AML tar-risponent. Din il-valutazzjoni għandha tiġi dokumentata b'mod xieraq. F'konformità mal-approċċ ibbażat fuq ir-riskju, fejn ir-riskju hu speċjalment għoli u b'mod partikolari fejn il-volum tat-tranżazzjonijiet bankarji tal-korrispondent ikun sostantiv, il-korrispondent għandu jikkunsidra żjarat fuq il-post u/jew ittestjar ta' kampjuni biex ikun sodisfatt li l-politiki u l-proċeduri ta' AML tar-risponent jiġu implimentati b'mod effettiv.
 - d) Jiksbu approvazzjoni mill-manigment superjuri, kif definit fl-Artikolu 3(12) tad-Direttiva (UE) 2015/849 qabel ma jistabbilixxu relazzjonijiet korrispondenti ġodda u fejn jitfaċċaw riskji ġodda materjali, pereżempju minħabba li l-pajjiż li fih ikun ibbażat ir-risponent ikun indikat bħala riskju għoli skont id-dispożizzjonijiet fl-Artikolu 9 tad-Direttiva (UE) 2015/849. Il-manigmer superjuri li jagħti l-approvazzjoni m'għandux ikun l-uffiċjal li qed jisponsorja r-relazzjoni u aktar ma jkun għoli r-riskju assoċjat mar-relazzjoni, aktar għandu jkun superjuri il-manigmer superjuri li jagħti l-approvazzjoni. Il-korrispondenti għandhom iżommu lill-manigment superjuri informat bir-relazzjonijiet bankarji korrispondenti ta' riskju għoli u bil-passi li l-korrispondent jieħu biex jiġġestixxi dak ir-riskju b'mod effettiv.

- e) Jiddokumentaw ir-responsabbiltajiet ta' kull istituzzjoni. Jekk mhux diġà speċifikat fil-ftehim standard tiegħu, il-korrispondenti għandhom jikkonkludu ftehim bil-miktub li jinkludi mill-inqas dan li ġej:
- i. il-prodotti u s-servizzi pprovduti lir-rispondent,
 - ii. kif u minn min il-faċilità bankarja korrispondenti tista' tintuża (eż. jekk tistax tintuża minn banek oħra permezz tar-relazzjoni tagħhom mar-rispondent), x'inhuma r-responsabbiltajiet ta' AML/CFT tar-rispondent;
 - iii. kif il-korrispondent se jimmonitorja r-relazzjoni biex jaċċerta li r-rispondent jikkonforma mar-responsabbiltajiet tiegħu skont dan il-ftehim (pereżempju permezz ta' monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet ex post);
 - iv. l-informazzjoni li għandha tiġi pprovduta mir-rispondent fuq talba tal-korrispondent (b'mod partikolari għall-fini ta' monitoraġġ tar-relazzjoni korrispondenti) u skadenza raġonevoli sa meta l-informazzjoni għandha tiġi pprovduta (b'kont meħud tal-kumplessità tal-katina tal-pagamenti jew tal-katina korrispondenti).
- f) Fir-rigward ta' kontijiet li minnhom jistgħu jsiru pagamenti u kontijiet nested, ikunu sodisfatti li l-istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja tar-rispondent tkun ivverifikat l-identità ta' u wettqet diligenza dovuta kontinwa dwar l-aċċess dirett li l-klijent ikollu għall-kontijiet tal-korrispondent u li tkun kapaci tipprovdi *data* ta' CDD rilevanti lill-istituzzjoni korrispondenti meta tintalab. Il-korrispondenti għandhom ifittxu li jiksbu konferma mir-rispondent li d-*data* rilevanti tista' tiġi provduta meta tintalab.

Rispondenti bbażati f'pajjiżi taż-ŻEE

- 8.18. Fejn ir-rispondent ikun ibbażat f'pajjiż taż-ŻEE, l-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849 ma japplikax. Madankollu, il-korrispondent għadu obligat li japplika miżuri ta' CDD sensitivi għar-riskju skont l-Artikolu 13 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- 8.19. Fejn ir-riskju assoċjat ma' rispondent ibbażat fi Stat Membru taż-ŻEE ikun miżjud, il-korrispondenti għandhom japplikaw miżuri ta' EDD f'konformità mal-Artikolu 18 tad-Direttiva (UE) 2015/849. F'dak il-każ, il-korrispondenti għandhom jikkunsidraw li japplikaw mill-inqas uħud mill-miżuri ta' EDD deskritti fl-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849, b'mod partikolari l-Artikolu 19(a) u (b).

Rispondenti stabbiliti f'pajjiżi terzi b'riskju għoli, u relazzjonijiet korrispondenti li jinvolvu pajjiżi terzi b'riskju għoli

- 8.20. Il-korrispondenti għandhom jiddeterminaw liema mir-relazzjonijiet tagħhom jinvolvu pajjiżi terzi b'riskju għoli, identifikati skont l-Artikolu 9(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

- 8.21. Il-korrispondenti għandhom ukoll, bħala parti mill-miżuri CDD standard tagħhom, jiddeterminaw il-probabbiltà li r-risponent jibda tranżazzjonijiet li jinvolvu pajjiżi terzi b'riskju għoli, inkluż fejn proporzjon sinifikanti tal-klijenti proprji tar-risponent iżommu rabtiet professjonali jew personali rilevanti ma' pajjiżi terzi b'riskju għoli.
- 8.22. Biex iwettqu l-obbligi tagħhom skont l-Artikolu 18a, id-ditti għandhom jiżguraw li japplikaw ukoll l-Artikolu 13 u 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- 8.23. Sakemm il-korrispondent ma jkunx ivvaluta r-riskju ta' ML/TF li jirriżulta mir-relazzjoni mar-risponent bħala korrispondenti partikolarment għoljin għandu jkun jista' jikkonforma mar-rekwiżiti fl-Artikolu 18a(1) billi japplika l-Artikolu 13 u 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- 8.24. Biex iwettqu l-obbligu tagħhom skont l-Artikolu 18a(1)(c) tad-Direttiva (UE) 2015/849, il-korrispondenti għandhom japplikaw il-linja gwida 8.17(c) u jieħdu ħsieb li jivvalutaw l-adeqwatezza tal-politiki u l-proċeduri tar-risponent biex jistabbilixxu s-sors tal-fondi tal-klijenti tagħhom u s-sors tal-ġid, iwettqu żjarat fuq il-post jew kontrolli ta' kampjuni, jew jitolbu lir-risponent jipprovdi evidenza tal-origini leġittima tas-sors ta' ġid jew is-sors ta' fondi ta' klijent partikolari, kif meħtieġ.
- 8.25. Fejn l-Istati Membri jeħtieġu li d-ditti japplikaw miżuri addizzjonali f'konformità mal-Artikolu 18a)(2), il-korrispondenti għandhom japplikaw wieħed jew aktar minn dawn li ġejjin:
- a) Iż-żieda fil-frekwenza ta' rieżamijiet ta' informazzjoni ta' CDD miżmuma dwar ir-risponent, u l-valutazzjoni tar-riskju ta' dak ir-risponent;
 - b) Il-ħtieġa ta' valutazzjoni aktar fil-fond tal-kontrolli tal-AML/CFT tar-risponent. F'dawn is-sitwazzjonijiet ta' riskju ogħla, il-korrispondenti għandhom jikkunsidraw li jirrieżaminaw ir-rapport tal-awditjar indipendenti tal-kontrolli tal-AML/CFT tar-risponent, jintervistaw lill-uffiċjali tal-konformità, jikkummissjonaw rieżami minn parti terza jew iwettqu żjara fuq il-post.
 - c) Il-ħtieġa ta' monitoraġġ akbar u aktar intrużiv. Il-monitoraġġ f'ħin reali tat-tranżazzjonijiet huwa wieħed mill-miżuri ta' EDD li l-banek għandhom jikkunsidraw f'sitwazzjonijiet fejn ir-riskju ta' ML/TF jiżdied b'mod partikolari. Bħala parti minn dan, il-korrispondenti għandhom jikkunsidraw li jzommu djalogu kontinwu mar-risponent biex jiżviluppaw fehim aħjar tar-riskji assoċjati mar-relazzjoni korrispondenti u jiffacilitaw l-iskambju rapidu ta' informazzjoni sinifikanti, jekk meħtieġ.
 - d) Il-ħtieġa ta' aktar monitoraġġ dwar it-trasferimenti ta' fondi biex tiġi żgurata d-detezzjoni ta' informazzjoni nieqsa jew mhux kompluta dwar il-pagatur u jew il-

benefiċjarju skont ir-Regolament (UE) 2015/847 u f'konformità mal-Linji Gwida Kongunti JC/GL/2017/16.¹⁴

- e) Il-limitazzjoni ta' relazzjonijiet ta' negozju jew tranżazzjonijiet li jinvolvu pajjżi terzi b'riskju għoli f'termini ta' natura, volum jew mezz ta' pagament, wara valutazzjoni bir-reqqa tar-riskju residwu pprezentat mir-relazzjoni korrispondenti.

¹⁴ Linji Gwida Kongunti skont l-Artikolu 25 tar-Regolament (UE) 2015/847 dwar il-miżuri li l-fornituri tas-servizzi ta' pagament għandhom jieħdu biex jidentifikaw informazzjoni nieqsa jew mhux kompluta dwar il-pagatur jew il-benefiċjarju, u l-proċeduri li għandhom jistabbilixxu għall-ġestjoni ta' trasferiment ta' fondi li ma jkollhomx l-informazzjoni meħtieġa maħruġa fit-22 ta' Settembru 2017 (JC/GL/2017/16).

Linja Gwida 9: Linja gwida settorjali għall-banek fil-livell tal-konsumatur

- 9.1. Għall-iskop ta' dawn il-linji gwida, operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur ifissru l-għoti ta' servizzi bankarji lil persuni fiżiċi u lil intrapriżi żgħar u medji. Eżempji ta' prodotti u servizzi ta' operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur jinkludu kontijiet kurrenti, ipoteki, kontijiet ta' tfaddil, self lil konsumaturi u self għal tul ta' żmien, u linji ta' kreditu.
- 9.2. Minhabba n-natura tal-prodotti u s-servizzi offruti, il-facilità relattiva ta' aċċess u l-volum spiss kbir ta' tranżazzjonijiet u relazzjonijiet ta' negozju, l-attivitajiet bankarji għall-konsumatur huma vulnerabbli għall-finanzjament tat-terroriżmu u għall-istadji kollha tal-proċess tal-ħasil tal-flus. Fl-istess waqt, il-volum tar-relazzjonijiet ta' negozju u t-tranżazzjonijiet assoċjati mal-operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur jistgħu jipprezentaw l-identifikazzjoni tar-riskju ta' ML/TF assoċjat mar-relazzjonijiet individwali u d-detezzjoni ta' tranżazzjonijiet suspettużi partikolarment diffiċli.
- 9.3. Il-banek għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu I ta' dawn il-linji gwida. Il-banek li jipprovdu servizzi ta' bidu ta' pagament jew servizzi ta' informazzjoni dwar il-kontijiet għandhom jirreferu wkoll għal-linja gwida settorjali 18.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi u tranżazzjonijiet

- 9.4. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jizdied ir-riskju:
 - a) il-karatteristiċi tal-prodott ikunu jiffavorixxu l-anonimità;
 - b) il-prodott ikun jippermetti pagamenti minn partijiet terzi li la jkun assoċjati mal-prodott u la jgħu identifikati minn qabel, fejn tali pagamenti ma jkunux mistennija, pereżempju għal ipoteki jew self;
 - c) il-prodott ma jqiegħed l-ebda restrizzjoni fuq il-fatturat, tranżazzjonijiet transfruntiera jew karatteristiċi simili tal-prodott;
 - d) prodotti godda u prattiki godda tan-negozju, inklużi mekkanizmi godda ta' kunsinna, u l-użu ta' teknoloġiji godda jew li qed jizviluppaw kemm għal prodotti godda kif ukoll għal prodotti eżistenti fejn dawn għadhom mhumiex mifhuma sew;
 - e) self (inklużi ipoteki) kopert kontra l-valur tal-assi f'għurisidizzjonijiet oħra, partikolarment f'pajjiżi fejn ikun diffiċli li wiegħed jivverifika jekk il-klijent għandux

titolu legittimu għall-kollateral, jew fejn l-identitajiet tal-partijiet li jiggarantixxu s-self diffiċli jiġu vverifikati;

f) volum għoli jew valur kbir mhux tas-soltu ta' tranżazzjonijiet.

9.5. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

a) Il-prodott ikollu funzjonalità limitata, pereżempju fil-każ ta':

- i. prodott ta' tfaddil b'terminu fiss b'limiti baxxi ta' tfaddil;
 - ii. prodott fejn il-benefiċċji ma jistgħux jiġu realizzati għall-benefiċċju ta' parti terza;
 - iii. prodott fejn il-benefiċċji jkun jistgħu jiġu realizzati biss fuq terminu twil jew għal skop speċifiku, bħall-irtirar jew ix-xiri ta' proprjetà;
 - iv. faċilità ta' self b'valur baxx, inkluż waħda li tiddependi mix-xiri ta' oġġett jew servizz speċifiku tal-konsumaturi; jew
 - v. prodott b'valur baxx, inkluż kirja, fejn it-titolu legali u benefiċjarju għall-assi ma jiġix ittrasferit lill-klijent sakemm ir-relazzjoni kuntrattwali tintemm jew lanqas biss tkun ġiet mgħoddija.
- b) Il-prodott ikun jista' jinżamm biss minn ċerti kategoriji ta' klijenti, pereżempju pensjonanti, ġenituri f'isem it-tfal tagħhom, jew minuri sakemm jilħqu l-età maġġuri.
- c) It-tranżazzjonijiet iridu jsiru permezz ta' kont f'isem il-klijent f'istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja li hi soġġetta għal rekwiżiti ta' AML/CFT li ma jkunux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.
- d) Ma jkun hemm l-ebda faċilità ta' pagament eċċessiv.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

9.6. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

a) In-natura tal-klijent, pereżempju:

- i. Il-klijent ikun impriża b'uzu intensiv ta' flus.
- ii. Il-klijent ikun impriża assoċjata ma' livelli ogħla ta' riskju ta' hasil tal-flus, pereżempju ċerti entitajiet li jħallsu l-flus u negozji tal-logħob tal-azzard.
- iii. Il-klijent ikun impriża assoċjata ma' riskju ogħla ta' korruzzjoni, pereżempju li topera f'industriji estrattivi jew fil-kummerċ tal-armi.

- iv. Il-klijent ikun organizzazzjoni mingħajr skop ta' qligħ li tappoġġja l-gurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju miżjud ta' TF.
 - v. Il-klijent ikun impriza ġdida mingħajr profil tan-negozju jew rekord adegwat.
 - vi. Il-klijent ma jkunx residenti. Il-banek għandhom jinnutaw li l-Artikolu 16 tad-Direttiva 2014/92/UE joħloq dritt għall-konsumaturi li huma legalment residenti fl-Unjoni Ewropea biex jiksibu kont bankarju bażiku, għalkemm id-dritt li jifitħu u jużaw kont bażiku ta' pagament japplika biss sal-punt li l-banek jistgħu jikkonformaw mal-obbligi tal-AML/CFT tagħhom u ma jeżentax lill-banek mill-obbligu tagħhom li jidentifikaw u jivvalutaw ir-riskju ta' ML/TF, inkluż ir-riskju assoċjat mal-klijent li ma jkunx residenti tal-Istat Membru li fih huwa bbażat il-bank.¹⁵
 - vii. Is-sid benefiċjarju tal-klijent ma jkunx jista' jiġi identifikat faċilment, pereżempju minħabba li l-istruttura tas-sjeda tal-klijent ma tkunx normali, jew tkun indebitament kumplessa jew ma tkunx ċara, jew minħabba li l-klijent joħroġ ishma tal-portatur.
- b) L-imġiba tal-klijent, pereżempju:
- i. Il-klijent ma jkunx jixtieq jipprovdi informazzjoni ta' CDD jew jidher li jkun qed jevita apposta kuntatt wiċċ imb wiċċ.
 - ii. L-evidenza tal-identità tal-klijent ma tkunx f'forma standard għal ebda raġuni apparenti.
 - iii. L-imġiba jew il-volum tat-tranzazzjonijiet tal-klijent ma tkunx/jkunx konformi ma' dak mistenni mill-kategorija tal-klijent li jappartjeni għaliha, jew ma tkunx mistennija/jkunx mistenni abbażi tal-informazzjoni li l-klijent ipprovda meta fetaħ il-kont.
 - iv. L-imġiba tal-klijent ma tkunx normali, pereżempju l-klijent jaċċellera skeda miftiehma ta' ħlas lura mingħajr twissija u mingħajr spjegazzjoni raġonevoli, jew permezz ta' ħlas lura b'somma f'daqqa jew permezz ta' terminazzjoni bikrija; jiddepożita jew jitlob żborż ta' karti tal-flus ta' valur għoli mingħajr raġuni apparenti; iżid l-attività wara perjodu ta' raqda; jew jagħmel tranzazzjonijiet li jidhru li ma jkollhom l-ebda raġuni ekonomika.

9.7. Il-fattur li ġej jista' jikkontribwixxi biex jitnaqqas ir-riskju:

¹⁵ Ara l-“Opinjoni dwar l-applikazzjoni ta' miżuri ta' diliġenza dovuta tal-klijenti lil klijenti li qed ifittxu l-ażil minn pajjiżi terzi jew territorji ta' riskju oġġla” (“Opinion on the application of customer due diligence measures to customers who are asylum seekers from higher-risk third countries or territories”) tal-EBA: <http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1359456/EBA-Op-2016-07+%28Opinion+on+Customer+Due+Diligence+on+Asylum+Seekers%29.pdf>

- a) Il-klijent ikun klijent li ilu ħafna żmien fejn it-tranzazzjonijiet preċedenti tiegħu ma tawx lok għal suspett jew tħassib, u l-prodott jew is-servizz imfittex ikun konformi mal-profil tar-riskju tal-klijent.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografiċi

9.8. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- a) Il-fondi tal-klijent ikunu derivati minn rabtiet personali jew tan-negozju ma' ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF.
- b) Il-benefiċjarju jkun jinsab f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet li jkunu magħrufa li jipprovdu finanzjament jew appoġġ għal attivitajiet terroristiċi jew fejn ikun magħruf li jkunu qed joperaw gruppi li jwettqu reati terroristiċi, u ġurisdizzjonijiet soġġetti għal sanzjonijiet, embargoes jew miżuri finanzjarji li huma relatati mat-terroriżmu, mal-finanzjament tat-terroriżmu jew mal-proliferazzjoni.

9.9. Il-fattur li ġejjista' jikkontribwixxi biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) Il-pajjiżi assoċjati mat-tranzazzjoni jkollhom reġim ta' AML/CFT li ma jkunx inqas robust minn dak meħtieġ taħt id-Direttiva (UE) 2015/849 u jkunu assoċjati ma' livelli baxxi ta' reati relatati.

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

9.10. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- a) relazzjonijiet ta' negozju mhux wiċċ imb wiċċ, fejn ma hemm fis-seħħ l-ebda salvagwardji addizzjonali adegwati — pereżempju firem elettronici, mezzi ta' identifikazzjoni elettronika skont ir-Regolament UE (Nru) 910/2014 u kontrolli kontra l-frodi kontra l-impersonazzjoni;
- b) dipendenza fuq il-miżuri ta' CDD ta' parti terza f'sitwazzjonijiet fejn il-bank ma jkollux relazzjoni fuq tul ta' żmien mal-parti terza referenti;
- c) mezzi godda ta' kunsinna li jkunu għadhom ma ġewx ittestjati.

9.11. Il-fattur li ġejjista' jikkontribwixxi biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) Il-prodott ikun disponibbli biss għal klijenti li jissodisfaw kriterji speċifiċi ta' eligibbiltà stabbiliti minn awtoritajiet pubbliċi nazzjonali, bħal fil-każ ta' riċevituri ta' benefiċċji statali jew prodotti speċifiċi ta' tfaddil għal tfal irregistrati fi Stat Membru partikolari.

Miżuri

9.12. Meta l-banek jużaw sistemi awtomatizzati biex jidentifikaw ir-riskju ta' ML/TF assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali jew tranżazzjonijiet okkażjonali u biex jidentifikaw tranżazzjonijiet suspettużi, huma għandhom jiżguraw li dawn is-sistemi jkunu adattati għall-iskop tagħhom f'konformità mal-kriterji stabbiliti fit-Titolu I. L-użu ta' sistemi awtomatizzati tal-IT qatt ma għandu jitqies bħala sostitut għall-vigilanza tal-persunal.

Diliġenza dovuta tal-klijenti msaħħa

9.13. Meta r-riskju assoċjat ma' relazzjoni ta' negozju jew tranżazzjoni okkażjonali jiżded, il-banek iridu japplikaw miżuri ta' EDD skont l-Artikolu 18 tad-Direttiva (UE) 2015/849. Dawn jistgħu jinkludu:

- a) Il-verifika tal-identità tal-klijent u tas-sid benefiċjarju abbażi ta' aktar minn sorsi affidabbli u indipendenti wieħed.
- b) L-identifikazzjoni, u l-verifika tal-identità ta' azzjonisti oħra li mhumiex is-sid benefiċjarju tal-klijent jew kwalunkwe persuna naturali li għandhom l-awtorità li joperaw kont jew li jagħtu struzzjonijiet li jikkonċernaw it-trasferiment ta' fondi jew it-trasferiment ta' titoli.
- c) Il-kisba ta' aktar informazzjoni dwar il-klijent u n-natura u l-iskop tar-relazzjoni tan-negozju biex jinbena profil tal-klijent aktar komplet, pereżempju billi jsiru tfittxijiet b'sors miftuħ jew tal-midja negattivi jew billi jiġi kkummissjonat rapport ta' intelliġenza ta' parti terza. Eżempji tat-tip ta' informazzjoni li l-banek jistgħu jfittxu jinkludu:
 - i. in-natura tan-negozju jew tal-impjeg tal-klijent;
 - ii. is-sors tal-ġid tal-klijent u s-sors tal-fondi tal-klijent li jkun involut fir-relazzjoni tan-negozju, biex ikun sodisfatt b' mod raġonevoli li dawn ikunu legittimi;
 - iii. l-iskop tat-tranżazzjoni, inkluż, fejn xieraq, id-destinazzjoni tal-fondi tal-klijenti;
 - iv. informazzjoni dwar kwalunkwe assoċjazzjoni li l-klijent jista' jkollu ma' ġurisdizzjonijiet oħra (kwartieri ġenerali, faċilitajiet operattivi, fergħat, eċċ.) u l-individwi li jistgħu jinfluwenzaw l-operazzjonijiet tiegħu; jew
 - v. fejn il-klijent ikun ibbażat f'pajjiż ieħor, għaliex ifittex servizzi ta' operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur 'il barra mill-ġurisdizzjoni lokali tiegħu.
- d) Iż-żieda fil-frekwenza tal-monitoraġġ tat-tranżazzjonijiet.

- e) Ir-rieżami u, fejn ikun meħtieġ, l-aġġornament tal-informazzjoni u d-dokumentazzjoni li ssir aktar spiss. Fejn ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni jkun partikolarment għoli, il-banek għandhom jirrieżaminaw ir-relazzjoni tan-negozju kull sena.

9.14. Fir-rigward ta' relazzjonijiet ta' negozju jew tranżazzjonijiet li jinvolvu pajjiżi terzi b'riskju għoli, il-banek għandhom isegwu l-gwida fit-*Titolu I*.

Diligenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

9.15. F'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx, u sa fejn ikun permess mil-legiżlazzjoni nazzjonali, il-banek jistgħu japplikaw miżuri ta' SDD, li jistgħu jinkludu:

- a) għal klijenti li jkunu soġġetti għal liċenzjar statutorju u reġim regolatorju, il-verifika tal-identità bbażata fuq evidenza li l-klijent ikun soġġett għal dak ir-reġim, pereżempju permezz ta' tfittxija tar-reġistru pubbliku tar-regolatur.
- b) il-verifika tal-identitajiet tal-klijent u, fejn ikun applikabbli, tas-sid benefiċjarju matul l-istabbiliment tar-relazzjoni tan-negozju skont l-Artikolu 14(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- c) is-suppożizzjoni li pagament li jtfassal fuq kont fl-isem uniku jew kongunt tal-klijent f'istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja regolata f'pajjiż taż-ŻEE jissodisfa r-rekwiżiti stipulati mill-Artikolu 13(1)(a) u (b) tad-Direttiva (UE) 2015/849;
- d) l-aċċettar ta' forom alternattivi ta' identità li jissodisfaw il-kriterju ta' sors indipendenti u affidabbli fl-Artikolu 13(1)(a) tad-Direttiva (UE) 2015/849, bħal ittra minn aġenzija governattiva jew minn korp pubbliku affidabbli ieħor lill-klijent, fejn ikun hemm raġunijiet raġonevoli biex il-klijent ma jkunx jista' jipprovdi evidenza standard tal-identità u diment li ma jkun hemm l-ebda raġuni għal suspett;
- e) l-aġġornament ta' informazzjoni ta' CDD biss fil-każ ta' avvenimenti skattaturi speċifiċi, bħall-klijent jitlob prodott ġdid jew ta' riskju oġġla, jew bidliet fl-imġiba tal-klijent jew fil-profil tat-tranżazzjonijiet li jissuġġerixxu li r-riskju assoċjat mar-relazzjoni m'għadux baxx.

Kontijiet miġbura

9.16. Fejn klijent ta' bank jiftaħ "kont miġbur" sabiex jamministra fondi li jappartjenu għall-klijenti tal-klijent stess, il-bank għandu japplika miżuri sħaħ ta' CDD, inkluż jitratta lill-klijenti tal-klijent bħala s-sjeda benefiċjarji tal-fondi miżmuma fil-kont miġbur u jivverifika l-identitajiet tagħhom.

- 9.17. Fejn ikun hemm indikazzjonijiet li r-riskju assoċjat mar-relazzjoni ta' negozju jkun għoli, il-banek iridu japplikaw il-miżuri ta' EDD stabbiliti fl-Artikolu 18 tad-Direttiva (UE) 2015/849 kif xieraq.
- 9.18. Madankollu, sa fejn ikun permess mil-leġislazzjoni nazzjonali, fejn ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju jkun baxx u soġġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti hawn taħt, bank jista' japplika miżuri ta' SDD diment li:
- a) Il-klijent ikun ditta li tkun soġġetta għall-obbligi ta' AML/CFT fi stat taż-ŻEE jew f' pajjiż terz b' reġim ta' AML/CFT li ma jkunx inqas robust minn dak meħtieġ mid-Direttiva (UE) 2015/849, u jiġi sorveljat b' mod effettiv biex jikkonforma ma' dawn ir-rekwiżiti.
 - b) Il-klijent ma jkunx ditta iżda entità obligata oħra li tkun soġġetta għall-obbligi ta' AML/CFT fi stat taż-ŻEE u tkun sorveljata b' mod effettiv biex tikkonforma ma' dawn ir-rekwiżiti.
 - c) Ir-riskju ta' ML/TF assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju jkun baxx, abbażi tal-valutazzjoni tal-bank tan-negozju tal-klijent tiegħu, it-tipi ta' klijenti li jservi n-negozju tal-klijent u l-ġurisidizzjonijiet li n-negozju tal-klijent ikun espost għalihom, fost kunsiderazzjonijiet oħra;
 - d) il-bank ikun sodisfatt li l-klijent japplika miżuri ta' CDD robusti u sensitivi għar-riskju lill-klijenti tiegħu stess u lis-sidien benefiċjarji tal-klijenti tiegħu (jista' jkun xieraq li l-bank jieħu miżuri sensitivi għar-riskju biex jivvaluta l-adegwatezza tal-politiki u l-proċeduri ta' CDD tal-klijent tiegħu, pereżempju billi jikkollabora direttament mal-klijent); u
 - e) il-bank ikun ħa passi sensitivi għar-riskju biex ikun sodisfatt li l-klijent se jipprovdi informazzjoni u dokumenti ta' CDD dwar il-klijenti sottostanti tiegħu li huma s-sidien benefiċjarji tal-fondi miżmuma fil-kont miġbur immedjatament fuq talba, pereżempju billi jinkludi dispożizzjonijiet rilevanti f' kuntratt mal-klijent jew billi jagħmel ittestjar ta' kampjuni tal-abbiltà tal-klijent li jipprovdi informazzjoni ta' CDD fuq talba.
- 9.19. Fejn il-kundizzjonijiet għall-applikazzjoni ta' SDD lil kontijiet miġbura jiġu ssodisfati, il-miżuri ta' SDD jistgħu jikkonsistu fil-bank:
- a) jidentifika u jivverifika l-identità tal-klijent, inkluż is-sidien benefiċjarji tal-klijent (iżda mhux il-klijenti sottostanti tal-klijent);
 - b) jivvaluta l-iskop u n-natura maħsuba tar-relazzjoni ta' negozju; u
 - c) iwettaq monitoraġġ kontinwu tar-relazzjoni tan-negozju.

Klijenti li joffru servizzi relatati ma' muniti virtwali

- 9.20. Id-ditti għandhom iqisu l-fatt li minbarra l-fornituri involuti f'servizzi ta' skambju bejn muniti virtwali u muniti ta' kors legali u Fornituri Wallet tal-Kustodji li huma entitajiet obligati skont id-Direttiva (UE) 2015/849, il-ħruġ jew iż-żamma ta' muniti virtwali kif definit fil-punt (18) tal-Artikolu 3 tad-Direttiva (UE) 2015/849 jibqa' fil-biċċa l-kbira mhux regolat fl-UE u dan iżid ir-riskji ta' ML/TF. Id-ditti jistgħu jkunu jixtiequ jirreferu għar-rapport tal-EBA dwar l-assi kriptografici ta' Jannar 2019.
- 9.21. Meta jidhlu f'relazzjoni ta' negozju ma' klijenti li jipprovdu servizzi relatati ma' muniti virtwali, id-ditti għandhom, bħala parti mill-valutazzjoni tar-riskju tagħhom ta' ML/TF tal-klijent, jikkunsidraw ir-riskju ta' ML/TF assoċjat ma' muniti virtwali.
- 9.22. Id-ditti għandhom jikkunsidraw fost l-oħrajn dawn li ġejjin bħala negozji f'muniti virtwali:
- a) Joperaw bħala pjattaforma ta' negozjar f'munita virtwali li taffettwa skambji bejn munita fiat u munita virtwali;
 - b) Joperaw bħala pjattaforma ta' negozjar f'munita virtwali li taffettwa skambji bejn muniti virtwali;
 - c) Joperaw bħala pjattaforma ta' negozjar f'munita virtwali li tippermetti tranżazzjonijiet bejn il-pari;
 - d) Il-forniment ta' servizzi ta' kartieri ta' kustodja;
 - e) L-arranġament, l-għoti ta' pariri jew il-benefiċċju minn "offerti inizjali tal-muniti" (ICOs).
- 9.23. Sabiex jiġi żgurat li jitnaqqas il-livell ta' riskju ta' ML/TF assoċjat ma' tali klijenti, il-banek ma għandhomx japplikaw miżuri ta' diligenza dovuta simplifikati. Bħala minimu bħala parti mill-miżuri ta' CDD tagħhom, id-ditti għandhom:
- a) Jidhlu fi djalogu mal-klijent biex jifhmu n-natura tan-negozju u r-riskji ta' ML/TF li joħolqu;
 - b) Minbarra li jivverifikaw l-identità tas-sidien benefiċjarji tal-klijent, iwettqu diligenza dovuta fuq il-manigment superjuri sal-punt li jkunu differenti, inkluża l-konsiderazzjoni ta' kwalunkwe informazzjoni avversa;
 - c) Jifhmu sa fejn dawn il-klijenti japplikaw il-miżuri ta' diligenza dovuta tal-klijenti tagħhom stess lill-klijenti tagħhom jew taħt obbligu legali jew fuq bażi volontarja.

- d) Jistabbilixxu jekk il-klijent huwiex reġistrat jew liċenzjat fi Stat Membru taż-ŻEE, jew f'pajjiż terz, u jieħdu pożizzjoni dwar l-adegwatezza tar-reġim tal-AML/CFT ta' dak il-pajjiż terz;
- e) Isiru jafu jekk in-negozji li jużaw l-ICOs fil-forma ta' muniti virtwali biex jiġbru l-flus humiex legittimi u, fejn applikabbli, irregolati.

9.24. Meta r-riskju assoċjat ma' dawn il-klijenti jiżdied, il-banek għandhom japplikaw miżuri ta' EDD f'konformità mat-Titolu I.

Linja Gwida 10: Linja gwida settorjali għall-emittenti tal-flus elettronici

- 10.1. Il-linja gwida 10 tipprovdi linji gwida għall-emittenti tal-flus elettronici (emittenti tal-flus elettronici) kif definit fl-Artikolu 2(3) tad-Direttiva 2009/110/KE. Il-livell ta' riskju ta' ML/TF assoċjat mal-flus elettronici kif definit fl-Artikolu 2(2) tad-Direttiva 2009/110/KE (flus elettronici) jiddependi primarjament mill-karatteristiċi ta' prodotti individwali ta' flus elettronici u l-grad sa fejn l-emittenti tal-flus elettronici jużaw persuni oħra biex jiddistribwixxu u jifdu flus elettronici f'isimhom skont l-Artikolu 3(4) tad-Direttiva 2009/110/KE.
- 10.2. Id-ditti li joħroġu flus elettronici għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-mizuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu I ta' dawn il-linji gwida. Ditti li l-awtorizzazzjoni tagħhom tinkludi l-forniment ta' attivitajiet ta' negozju bħala servizzi ta' bidu ta' pagament u servizzi ta' informazzjoni dwar il-kontijiet għandhom jirreferu wkoll għal-linja gwida settorjali 18. Il-linja gwida settorjali 11 għal dawk li jhallsu l-flus tista' tkun rilevanti wkoll f'dan il-kuntest.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti

- 10.3. Emittenti tal-flus elettronici għandhom jikkunsidraw ir-riskju ta' ML/TF relatat ma':
- a) il-limiti;
 - b) il-metodu tal-finanzjament; u
 - c) l-utilità u n-negozjabbiltà.
- 10.4. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżied ir-riskju:
- a) Limiti: il-prodott jippermetti
 - i. pagamenti, tagħbija jew tifdija ta' valur għoli jew ta' valur bla limitu, inkluż il-ġbid ta' flus;
 - ii. għadd kbir ta' pagamenti, tagħbija jew tifdija, inkluż il-ġbid ta' flus;
 - iii. ammont għoli jew bla limitu ta' fondi biex jinħażnu fuq il-prodott/il-kont tal-flus elettronici.
 - b) Metodu tal-finanzjament: il-prodott jista' jiġi
 - i. mgħobbi b'mod anonimu, pereżempju bi flus, bi flus elettronici anonimi jew bi prodotti ta' flus elettronici li jibbenefikaw mill-eżenzjoni fl-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849;

- ii. iffinanzjat b'pagamenti minn partijiet terzi mhux identifikati;
- iii. iffinanzjat bi prodotti oħra ta' flus elettronici.

c) Utilità u negozjabbiltà: il-prodott

- i. jippermetti trasferimenti minn persuna għal oħra;
- ii. hu aċċettat bħala mezz ta' pagament minn numru kbir ta' negozjanti jew punti ta' bejgħ;
- iii. hu mfassal speċifikament biex jiġi aċċettat bħala mezz ta' pagament minn negozjanti li jittrattaw oġġetti u servizzi assoċjati ma' riskju għoli ta' kriminalità finanzjarja, pereżempju l-logħob tal-azzard online;
- iv. jista' jintuża fi tranżazzjonijiet transfruntiera jew f'ġurisdizzjonijiet differenti;
- v. hu mfassal biex jintuża minn persuni oħra għajr il-klijent, pereżempju ċerti prodotti tal-karti tas-sħab (iżda mhux karta tar-rigali ta' valur baxx);
- vi. jippermetti għbid ta' flus ta' valur għoli.

10.5. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

a) Limiti: il-prodott

- i. jistabilixxi limiti ta' valur baxx fuq pagamenti, tagħbija jew tefdija, inkluż għbid ta' flus (madankollu d-ditti għandhom jinnutaw li limitu baxx waħdu jista' ma jkunx biżżejjed biex jitnaqqas ir-riskju ta' TF);
- ii. jillimita n-numru ta' pagamenti, tagħbija jew tefdija, inkluż il-għbid ta' flus f'perjodu partikolari;
- iii. jillimita l-ammont ta' fondi li jistgħu jinħażnu fuq il-prodott/il-kont tal-flus elettronici fi żmien partikolari.

b) Finanzjament: il-prodott

- i. jeħtieġ li l-fondi għax-xiri jew għar-reloading jingibdu b'mod verifikabbli minn kont miżmum fl-isem uniku jew kongunt tal-klijent f'istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja taż-ŻEE;

c) Utilità u negozjabbiltà: il-prodott

- i. ma jippermettix jew strettament jillimita l-għbid ta' flus;
- ii. jista' jintuża biss domestikament;

- iii. hu aċċettat minn numru limitat ta' negozjanti jew punti ta' bejgħ, li l-emittent tal-flus elettronici hu familjari man-negozju tagħhom;
- iv. hu mfassal speċifikament biex jillimita l-użu tiegħu minn negozjanti li jittrattaw oġġetti u servizzi li huma assoċjati ma' riskju għoli ta' kriminalità finanzjarja;
- v. hu aċċettat bħala mezz ta' pagament għal tipi limitati ta' servizzi jew prodotti ta' riskju baxx.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

10.6. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jizdied ir-riskju:

- a) Il-klijent jixtri bosta prodotti ta' flus elettronici mill-istess emittent, jagħmel reload tal-prodott b' mod frekwenti jew jiġbed il-flus bosta drabi f' perjodu qasir ta' żmien u mingħajr raġuni ekonomika; fejn id-distributori (jew aġenti li jaġixxu bħala distributori) huma entitajiet obligati huma nfushom, dan japplika wkoll għal prodotti ta' flus elettronici minn emittenti differenti mixtrija mill-istess distributor.
- b) It-tranzazzjonijiet tal-klijent ikunu dejjem bl-eżatt taht kwalunkwe limitu tal-valur/tat-tranzazzjoni.
- c) Il-prodott ikun jidher li jintuza minn diversi persuni li l-identità tagħhom mhix magħrufa lill-emittent (eż. il-prodott jintuza minn diversi indirizzi IP fl-istess ħin).
- d) Ikun hemm bidliet frekwenti fid-*data* tal-identifikazzjoni tal-klijent, bħall-indirizz tad-dar jew l-indirizz IP, jew fil-kontijiet marbutin tal-bank.
- e) Il-prodott ma jintuza għall-iskop li għalih ġie mfassal, pereżempju jintuza barra mill-pajjiż meta ġie mfassal bħala karta tar-rigali ta' ċentru kummerċjali.

10.7. Il-fattur li ġejjista' jikkontribwixxi biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) Il-prodott huwa disponibbli biss għal ċerti kategoriji ta' klijenti, pereżempju riċevituri ta' benefiċċji soċjali jew impjegati ta' kumpanija li toħroġhom biex tkopri l-ispejjeż korporattivi.

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

10.8. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jizdied ir-riskju:

- a) Distribuzzjoni online u mhux wiċċ imb wiċċ mingħajr salvagwardji adegwati, bħal firem elettronici, mezzi ta' identifikazzjoni elettronika li jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 910/2014 u miżuri ta' frodi kontra l-impersonazzjoni.

- b) Distribuzzjoni permezz ta' intermedjarji li huma nfushom ma jkunux entitajiet obbligati skont id-Direttiva (UE) 2015/849 jew il-leġiżlazzjoni nazzjonali fejn applikabbli, fejn l-emittent tal-flus elettronici:
- i. jiddependi mill-intermedjarju biex iwettaq xi wħud mill-obbligi tal-AML/CFT tal-emittent tal-flus elettronici;
 - ii. ma jkunx sodisfatt li l-intermedjarju għandu fis-seħħ sistemi u kontrolli tal-AML/CFT adegwati; u
 - iii. segmentazzjoni tas-servizzi, jiġifieri, l-għoti ta' servizzi ta' flus elettronici minn diversi fornituri ta' servizzi li joperaw b' mod indipendenti mingħajr sorveljanza u koordinazzjoni xierqa.

10.9. Id-ditti għandhom, qabel ma jfirmaw ftehim ta' distribuzzjoni ma' negozjant, jifhmu n-natura u l-iskop tan-negozju tan-negozjant biex jissodisfaw lilhom infushom li l-prodotti u s-servizzi pprovduti huma legittimi u biex jivvalutaw ir-riskju ta' ML/TF assoċjat man-negozju tan-negozjant. Fil-każ ta' negozjant online, jenħtieġ li d-ditti jieħdu wkoll passi biex jifhmu t-tip ta' klijenti li dan in-negozjant jattira, u jistabbilixxu l-volum u d-daqs mistennija tat-tranzazzjonijiet sabiex jidentifikaw tranzazzjonijiet suspettużi jew mhux tas-soltu.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografiċi

10.10. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- a) Il-benefiċjarju jkun jinsab f' ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF u/jew il-prodott ikun inħareġ jew jirċievi fondi minn sorsi f' tali ġurisdizzjoni. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b' mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet li jkunu magħrufa li jipprovdu finanzjament jew appoġġ għal attivitajiet terroristiċi jew fejn ikun magħruf li jkunu qed joperaw gruppi li jwettqu reati terroristiċi, u ġurisdizzjonijiet soġġetti għal sanzjonijiet, embargoes jew miżuri finanzjarji li huma relatati mat-terroriżmu, mal-finanzjament tat-terroriżmu jew mal-proliferazzjoni.

Miżuri

Miżuri ta' Diligenza Dovuta tal-Klijent

10.11. Id-ditti għandhom japplikaw miżuri ta' CDD biex:

- a) Is-sid tal-kont tal-flus elettronici jew tal-prodott; u
- b) Detenturi addizzjonali ta' kards. Meta l-prodotti jkunu marbuta ma' kards multipli, id-ditti jenħtieġ li jistabbilixxu jekk ikunux daħlu f' relazzjoni ta' negozju

waħda jew aktar, u jekk id-detenturi addizzjonali ta' kards jistgħux ikunu sidien benefiċjarji.

10.12. Il-leġiżlazzjoni nazzjonali tista' tipprevedi eżenzjoni mill-identifikazzjoni u mill-verifika tal-identitajiet u tal-valutazzjoni tal-klijent u tas-sidien benefiċjarji tan-natura u tal-iskop tar-relazzjoni tan-negozju għal ċerti prodotti ta' flus elettronici skont l-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849.

10.13. Id-ditti għandhom jinnutaw li l-eżenzjoni skont l-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849 ma testendix għall-obbligu li jwettqu monitoraġġ kontinwu tat-tranzazzjonijiet u tar-relazzjoni ta' negozju, lanqas ma teżentahom mill-obbligu li jidentifikaw u jirrapportaw tranzazzjonijiet suspettużi; dan ifisser li d-ditti għandhom jiżguraw li jiksbu biżżejjed informazzjoni dwar il-klijenti tagħhom, jew it-tipi ta' klijenti li l-prodott tagħhom se jimmira, biex ikunu jistgħu jwettqu monitoraġġ kontinwu sinifikanti tar-relazzjoni ta' negozju.

10.14. Eżempji tat-tipi ta' sistemi ta' monitoraġġ li d-ditti għandhom jistabbilixxu jinkludu:

- a) sistemi ta' monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet li jidentifikaw anomaliji jew mudelli suspettużi ta' mġiba, inkluż l-użu mhux mistenni tal-prodott b'mod li għalih ma kienx imfassal; id-ditta tista' tkun kapaċi tiddizattiva l-prodott jew manwalment jew permezz ta' kontrolli fuq ċippa sakemm tkun tista' tkun issodisfata li ma jkun hemm l-ebda raġuni għal suspett;
- b) sistemi li jidentifikaw diskrepanzi bejn informazzjoni sottomessa u identifikata, pereżempju, bejn informazzjoni dwar il-pajjiż tal-orġini sottomessa u l-indirizz IP identifikat elettronikament;
- c) sistemi li jqabblu *data* sottomessa ma' *data* miżmuma dwar relazzjonijiet oħra ta' negozju u li jistgħu jidentifikaw mudelli bħall-istess strument ta' finanzjament jew l-istess dettalji ta' kuntatt;
- d) sistemi li jidentifikaw jekk il-prodott jintużax ma' negozjanti li jinneogzjaw f'oġġetti u servizzi li huma assoċjati ma' riskju għoli ta' kriminalità finanzjarja;
- e) sistemi li jorbtu l-prodotti tal-flus elettronici ma' apparat jew indirizzi IP għal tranzazzjonijiet ibbażati fuq l-internet.

Diligenza dovuta tal-klijenti msaħħa

10.15. Sabiex jikkonformaw mal-Artikolu 18a fir-rigward ta' relazzjonijiet jew tranzazzjonijiet li jinvolvu pajjiżi terzi b'riskju għoli, l-emittenti tal-flus elettronici jenħtieġ li japplikaw il-miżuri ta' EDD stabbiliti f'dan ir-rigward fit-Titolu I.

10.16. Eżempji ta' miżuri ta' EDD li d-ditti għandhom japplikaw fis-sitwazzjonijiet l-oħra kollha ta' riskju għoli jinkludu:

- a) il-kisba ta' informazzjoni addizzjonali dwar il-klijent waqt l-identifikazzjoni, bħas-sors tal-fondi;
- b) l-applikazzjoni ta' miżuri addizzjonali ta' verifika minn varjetà usa' ta' sorsi affidabbli u indipendenti (eż. kontroll ma' bażijiet ta' *data* online) sabiex tiġi vverifikata l-identità tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju;
- c) il-kisba ta' informazzjoni addizzjonali dwar in-natura maħsuba tar-relazzjoni tan-negozju, pereżempju billi jistaqsu lill-klijenti dwar in-negozju tagħhom jew il-ġurisdizzjonijiet li għalihom għandhom il-ħsieb li jittrasferixxu flus elettronici;
- d) il-kisba ta' informazzjoni dwar in-negozjant/il-benefiċjarju, b' mod partikolari fejn l-emittent tal-flus elettronici għandu raġunijiet biex jissuspetta li l-prodotti tiegħu qed jintużaw biex jinxtraw oġġetti illeċiti jew ristretti bl-età;
- e) l-applikazzjoni ta' kontrolli kontra l-frodi tal-identità biex jiġi żgurat li l-klijent ikun dak li jistqarr li hu;
- f) l-applikazzjoni ta' monitoraġġ imtejjeb għar-relazzjoni tal-klijent u għat-tranżazzjonijiet individwali;
- g) l-istabbiliment tas-sors u/jew tad-destinazzjoni tal-fondi.

Diligenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

10.17. Sa fejn ikun permess mil-legiżlazzjoni nazzjonali, id-ditti jistgħu jikkunsidraw li japplikaw SDD għal prodotti ta' flus elettronici ta' riskju baxx li ma jibbenefikawx mill-eżenzjoni li tingħata mill-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849.

10.18. Sa fejn ikun permess mil-legiżlazzjoni nazzjonali, eżempji ta' miżuri ta' SDD li d-ditti jistgħu japplikaw f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx jinkludu:

- a) il-posponiment tal-verifika tal-identità tal-klijent jew tas-sid benefiċjarju għal ċerta *data* aktar tardiva wara l-istabbiliment tar-relazzjoni jew sakemm jinqabeż ċertu limitu monetarju (baxx) (skont liem iseħħ l-ewwel). Il-limitu monetarju ma għandux jaqbeż EUR 150 meta l-prodott ma jkunx jista' jiġi rikarikat jew jista' jintuża f'ġurisdizzjonijiet oħra jew għal tranżazzjonijiet transfruntiera);
- b) il-verifika tal-identità tal-klijent abbażi ta' pagament imfassal fuq kont fl-isem uniku jew kongunt tal-klijent jew kont li l-klijent jista' jintwera li għandu kontroll fuqu flimkien ma' istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja rregolata miż-ŻEE.
- c) il-verifika tal-identità abbażi ta' inqas sorsi;
- d) il-verifika tal-identità abbażi ta' sorsi inqas affidabbli;

- e) l-użu ta' metodi alternattivi biex tiġi vverifikata l-identità;
- f) is-suppożizzjoni tan-natura u tal-għan maħsub tar-relazzjoni tan-negozju, fejn din tkun ovvja, pereżempju fil-każ ta' ċerti kards tar-rigali li ma jaqgħux taħt l-eżenzjoni ta' ċirku magħluq/network magħluq;
- g) it-tnaqqis tal-intensità tal-monitoraġġ diment li ma jintlaħaqx ċertu limitu monetarju. Peress li l-monitoraġġ kontinwu hu mezz importanti ta' kif tinkiseb aktar informazzjoni dwar il-fatturi ta' riskju tal-klijenti (ara hawn fuq) matul relazzjoni tal-klijenti, dak il-limitu kemm għal tranżazzjonijiet individwali kif ukoll tranżazzjonijiet li jidhru li huma marbuta fuq perjodu ta' 12-il xahar għandu jiġi ssettjat f'livell li d-ditta tkun ivvalutat bħala li jipprezenta riskju baxx kemm għal skopijiet ta' finanzjament tat-terroriżmu kif ukoll għal skopijiet ta' hasil ta' flus.

Linja Gwida 11: Linja gwida settorjali għal dawk li jhallsu l-flus

- 11.1. Dawk li jhallsu l-flus huma istituzzjonijiet ta' pagament jew istituzzjonijiet ta' flus elettronici jew istituzzjonijiet ta' kreditu li ġew awtorizzati f'konformità mad-Direttiva (UE) 2015/2366 biex jipprovdu u jeżegwixxu servizzi ta' pagament fl-UE kollha. In-negozji f'dan is-settur huma diversi u jvarjaw minn negozji individwali għal operaturi kumplessi tal-katina.
- 11.2. Diversi entitajiet li jhallsu l-flus jużaw aġenti biex jipprovdu servizzi ta' pagament f'isimhom. L-aġenti spiss jipprovdu servizzi ta' pagament bħala komponent anċillari għan-negozju ewlieni tagħhom u huma stess jistgħu ma jkunux entitajiet obbligati skont il-leġislazzjoni ta' AML/CFT applikabbli; għaldaqstant, l-għarfien espert ta' AML/CFT tagħhom jista' jkun limitat.
- 11.3. In-natura tas-servizz ipprovdut tista' tesponi lil entitajiet li jhallsu l-flus għal riskju ta' ML/TF. Dan minhabba s-semplicità u l-velocità tat-tranzazzjonijiet, il-firxa globali tagħhom u l-karattru tagħhom li spiss ikun ibbażat fuq il-flus. Barra minn hekk, in-natura ta' dan is-servizz tal-pagament tfisser li entitajiet li jhallsu l-flus spiss iwettqu tranzazzjonijiet okkażjonali aktar milli jistabbilixxu relazzjoni ta' negozju mal-klijenti tagħhom, li jfisser li l-fehim tagħhom tar-riskju ta' ML/TF assoċjat mal-klijent jista' jkun limitat.
- 11.4. Dawk li jhallsu l-flus għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu I ta' dawn il-linji gwida. Ditti li l-awtorizzazzjoni tagħhom tinkludi l-forniment ta' attivitajiet ta' negozju bħala Servizi ta' Bidu ta' Pagament u Servizi ta' Informazzjoni tal-Kontijiet għandhom jirreferu wkoll għal-linja gwida settorjali 18.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi u tranzazzjonijiet

- 11.5. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiddied ir-riskju:
 - a) il-prodott jippermetti tranzazzjonijiet ta' valur għoli jew b'valur bla limitu;
 - b) il-prodott jew is-servizz ikollu firxa globali;
 - c) it-tranzazzjoni tkun ibbażata fuq il-flus jew iffinanzjata bi flus elettronici anonimi, inklużi flus elettronici li jibbenefikaw mill-eżenzjoni skont l-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849;
 - d) it-trasferimenti jsiru minn kontribwent wieħed jew aktar f'pajjiżi differenti għal benefiċjarju lokali.
- 11.6. Il-fattur li ġej jista' jikkontribwixxi biex jitnaqqas ir-riskju:
 - a) il-fondi li jintużaw fit-trasferiment jiġu minn kont miżmum f'isem il-kontribwent f'istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja taż-ŻEE

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

11.7. Il-fatturi li gejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jizdied ir-riskju:

a) L-attività tan-negozju tal-klijent:

- i. Il-klijent ikun is-sid ta' jew jopera negozju li jiġġestixxi ammonti kbar ta' flus.
- ii. In-negozju tal-klijent ikollu struttura ta' sjieda kkumplikata.
- iii. L-attività tal-klijent tista' tkun assoċjata mat-TF minħabba li huwa magħruf pubblikament li għandu simpatiji tal-estremiżmu jew huwa magħruf li huwa marbut ma' grupp tal-kriminalità organizzata.

b) L-imġiba tal-klijent:

- i. Il-ħtiġijiet tal-klijent jistgħu jingħataw servizz aħjar post ieħor, pereżempju minħabba li entità li tħallas il-flus ma tkunx lokali għall-klijent jew għan-negozju tal-klijent.
- ii. Il-klijent ikun jidher li qed jaġixxi għal xi ħadd ieħor, pereżempju xi nies oħra jissorveljaw il-klijent jew jidhru fuq barra tal-post fejn issir it-tranzazzjoni, jew il-klijent jaqra struzzjonijiet minn nota.
- iii. L-imġiba tal-klijent ma tkun tagħmel l-ebda sens ekonomiku apparenti, pereżempju l-klijent jaċċetta rata tal-kambju baxxa jew imposti għoljin mingħajr ma jqajjem mistoqsijiet, jitlob tranżazzjoni f' munita li ma tkunx l-offerta uffiċjali jew ma tintużax b' mod komuni fil-ġurisdizzjoni fejn il-klijent u/jew ir-riċevitur jinsabu jew jitlob jew jipprovd i ammonti kbar ta' munita f' denominazzjonijiet jew baxxi jew għoljin.
- iv. It-tranzazzjonijiet tal-klijent dejjem ikunu bl-eżatt taħt il-limiti applikabbli, inkluż il-limitu ta' CDD għal tranżazzjonijiet okkażjonali fl-Artikolu 11(b) tad-Direttiva (UE) 2015/849 u l-limitu ta' EUR 1 000 speċifikat fl-Artikolu 5(2) tar-Regolament (UE) 2015/847.¹⁶ Id-ditti għandhom jinnutaw li l-limitu fl-Artikolu 5(2) tar-Regolament (UE) 2015/847 japplika biss għal tranżazzjonijiet li ma jiġux iffinanzjati bil-flus jew bi flus elettronici anonimi.
- v. L-użu tas-servizz mill-klijent ma jkunx tas-soltu, pereżempju jibgħat jew jirċievi flus lilu nnifsu jew mingħandu stess jew jibgħat fondi immedjatament wara li jirċevihom.

¹⁶ Ir-Regolament (UE) 2015/847 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar l-informazzjoni li takkumpanja t-trasferimenti ta' fondi u li jhassar ir-Regolament (KE) Nru 1781/2006.

- vi. Il-klijent jidher li jaf ftit jew ma jixtieqx jipprovdi informazzjoni dwar il-benefiċjarju.
- vii. Diversi mill-klijenti tad-ditta jittrasferixxu fondi lill-istess benefiċjarju jew jidhru li jkollhom l-istess informazzjoni ta' identifikazzjoni, pereżempju l-indirizz jew in-numru tat-telefon.
- viii. Tranżazzjoni li tkun diegħla ma tkunx akkumpanjata mill-informazzjoni meħtieġa dwar il-kontribwent jew il-benefiċjarju.
- ix. L-ammont mibgħut jew riċevut jikkontradixxi l-introjt tal-klijent (jekk ikun magħruf).
- x. Iż-żieda fil-volum jew fl-għadd ta' tranżazzjonijiet mhijiex relatata ma' mudell normali bħar-rimessa tas-salarju jew iċ-ċelebrazzjoni kulturali.
- xi. Il-klijent jipprovdi *data* bijografika inkonsistenti jew dokumenti ta' identifikazzjoni li fihom informazzjoni inkonsistenti.

11.8. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) Il-klijent huwa klijent fit-tul tad-ditta li l-imġiba tal-passat tagħha ma tatx lok għal suspett u ma hemm l-ebda indikazzjoni li r-riskju ta' ML/TF jista' jizdied
- b) L-ammont ittrasferit ikun baxx; madankollu, id-ditti għandhom jinnutaw li ammonti baxxi waħedhom mhux se jkun biżżejjed biex jiġi skontat ir-riskju ta' TF.

Fatturi ta' riskju ta' mezz ta' distribuzzjoni

11.9. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jizdied ir-riskju:

- a) Ma jkun hemm l-ebda restrizzjoni fuq l-istrument ta' finanzjament, pereżempju fil-każ ta' flus jew pagamenti minn prodotti ta' flus elettronici li jibbenefikaw mill-eżenzjoni fl-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849, trasferimenti elettronici jew ċekkijiet.
- b) Il-mezz ta' distribuzzjoni użat jipprovdi grad ta' anonimità.
- c) Is-servizz jingħata kompletament online mingħajr salvagwardji adegwati.
- d) Is-servizz ta' ħlas ta' flus jingħata permezz ta' aġenti li:
 - i. jirrapprezentaw aktar minn principal wieħed;
 - ii. għandhom mudelli ta' fatturat mhux normali mqabbla ma' aġenti oħra f'postijiet simili, pereżempju daqsijiet ta' tranżazzjonijiet kbar jew żgħar li ma jkunux normali, tranżazzjonijiet kbar ta' flus li ma jkunux

- normali jew numru kbir ta' tranżazzjonijiet li jaqgħu eżatt taħt il-limitu ta' CDD, jew iwettqu negozju barra mill-ħinijiet normali tan-negozju;
- iii. iwettqu proporzjon kbir ta' negozju ma' kontribwenti jew benefiċjarji minn ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju oġġla ta' ML/TF;
 - iv. jidhru li ma jkunux ċerti dwar, jew ikunu inkonsistenti fl-applikazzjoni ta' politiki ta' AML/CFT tal-grupp sħiħ; jew
 - v. mhumiex mill-qasam finanzjarju u jwettqu negozju ieħor bħala n-negozju ewlieni tagħhom.
- e) Is-servizz ta' ħlas ta' flus jingħata permezz ta' network kbir ta' aġenti f'ġurisdizzjonijiet differenti.
- f) Is-servizz ta' ħlas ta' flus jingħata permezz ta' katina ta' pagament kumplessa żzejjed, pereżempju b'numru kbir ta' intermedjarji li joperaw f'ġurisdizzjonijiet differenti jew li jippermettu sistemi ta' saldu (formali u informali) li ma jistgħux jiġu intraċċati.

11.10. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) L-aġenti nfushom ikunu istituzzjonijiet finanzjarji regolati.
- b) Is-servizz ikun jista' jiġi ffinanzjat biss bi trasferimenti minn kont miżmum f'isem il-klijent f'istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja taż-ŻEE jew kont li fuqu l-klijent jista' jintwera li għandu kontroll.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografici

11.11. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jizdied ir-riskju:

- a) Il-pagatur jew il-benefiċjarju jinsab, jew it-tranżazzjoni hija eżegwita minn indirizz ta' IP, f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju oġġla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet li jkunu magħrufa li jipprovdu finanzjament jew appoġġ għal attivitajiet terroristiċi jew fejn ikun magħruf li jkunu qed joperaw gruppi li jwettqu reati terroristiċi, u ġurisdizzjonijiet soġġetti għal sanzjonijiet, embargoes jew miżuri finanzjarji li huma relatati mat-terroriżmu, mal-finanzjament tat-terroriżmu jew mal-proliferazzjoni.
- b) Il-benefiċjarju jkun residenti f'ġurisdizzjoni li ma jkollha l-ebda settur bankarju formali, jew wieħed inqas żviluppat, li jfisser li servizzi ta' ħlas ta' flus informali, bħall-hawala, ikunu jistgħu jintużaw fil-punt tal-pagament.
- c) Il-kontroparti tad-ditta tkun tinsab f'pajjiż terz [assoċjat ma' riskju oġġla ta' ML/TF]

- d) Il-pagatur jew il-benefiċjarju jkun jinsab f'pajjiż terz b'riskju għoli.

Miżuri

11.12. Peress li ħafna min-negozji ta' entitajiet li jhallu l-flus primarjament huma bbażati fuq it-tranzazzjonijiet, id-ditti għandhom jikkunsidraw liem sistemi u kontrolli ta' monitoraġġ jistabbilixxu biex jiżguraw li huma jidentifikaw attentati ta' ħasil ta' flus u ta' finanzjament tat-terroriżmu anke fejn l-informazzjoni ta' CDD li għandhom dwar il-klijent tkun bażika jew nieqsa peress li l-ebda relazzjoni ta' negozju ma tkun giet stabbilita. Meta jkunu qed janalizzaw sistemi ta' monitoraġġ xierqa, dawk li jhallu l-flus għandhom jiżguraw li jkunu allinjati mad-daqs u l-kumplessità tan-negozju u l-volum tat-tranzazzjoni tagħhom.

11.13. F'kull każ id-ditti għandhom jistabbilixxu:

- a) sistemi biex jiġu identifikati tranzazzjonijiet marbuta, inklużi dawk li jistgħu jammontaw għal relazzjoni ta' negozju skont il-politiki u l-proċeduri tagħhom, b'hal sistemi biex jiġu identifikati serje ta' tranzazzjonijiet ta' inqas minn EUR 1 000 li għandhom l-istess pagatur u benefiċjarju u element ta' durata;
- b) sistemi li jidentifikaw jekk tranzazzjonijiet minn klijenti differenti humiex sejrjn għand l-istess benefiċjarju;
- c) sistemi li kemm jista' jkun jippermettu l-istabbiliment tas-sors tal-fondi u d-destinazzjoni tal-fondi;
- d) sistemi li jippermettu t-traċċabbiltà sħiħa kemm tat-tranzazzjonijiet kif ukoll tal-għadd ta' operaturi inklużi fil-katina tal-pagamenti;
- e) sistemi li jidentifikaw jekk trasferiment isirx lejn, jew jiġix riċevut minn, pajjiż terz b'riskju għoli; u
- f) sistemi li jiżguraw li matul il-katina tal-pagament ikunu jistgħu jintervjenu biss dawk li jkunu debitament awtorizzati biex jipprovdu servizzi ta' ħlas ta' flus.

11.14. Meta r-riskju assoċjat ma' tranzazzjoni okkażjonali jew relazzjoni ta' negozju jizdied, id-ditti għandhom japplikaw EDD f'konformità mat-Titolu I, inkluż, fejn xieraq, żieda fil-monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet (eż. żieda fil-frekwenza jew limiti minimi aktar baxxi). Min-naħa l-oħra, meta r-riskju assoċjat ma' tranzazzjoni okkażjonali jew relazzjoni ta' negozju jkun baxx u sa fejn ikun permess mil-legiżlazzjoni nazzjonali, id-ditti jistgħu jkunu jistgħu japplikaw miżuri ta' SDD f'konformità mat-Titolu I.

11.15. Sabiex jikkonforma mal-Artikolu 18a tad-Direttiva (UE) 2015/849 fir-rigward ta' relazzjonijiet jew tranzazzjonijiet li jinvolvu pajjiżi terzi b'riskju kbir, min jibgħat il-flus għandu japplika l-miżuri ta' EDD stabbiliti f'dan ir-rigward fit-Titolu I.

Użu ta' aġenti

11.16. Dawk li jhallsu l-flus li jużaw aġenti biex jipprovdu servizzi ta' pagament għandhom ikunu jafu min huma l-aġenti tagħhom kif stabbilit fl-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/2366. Bħala parti minn dan, entitajiet li jhallsu l-flus għandhom jistabbilixxu u jzommu politiki u proċeduri sensittivi għar-riskju biex jiġġieldu kontra r-riskju li l-aġenti tagħhom jistgħu jimpenjaw ruħhom fi, jew jintużaw għal, ML/TF, inkluż billi:

- a) Jidentifikaw il-persuna li tiġi s-sid ta' jew tikkontrolla l-aġent fejn l-aġent ikun persuna legali, biex ikunu ssodisfati li r-riskju ta' ML/TF li għalih tiġi esposta entità li tħallas il-flus bħala riżultat tal-użu tagħha tal-aġent ma jkunx miżjud.
- b) Il-kisba ta' evidenza, f'konformità mar-rekwiżiti tal-Artikolu 19(1)(c) tad-Direttiva (UE) 2015/2366, li d-diretturi u persuni oħra responsabbli mill-ġestjoni tal-aġent huma persuni kompetenti u idonei, inkluż billi jitqiesu l-onestà, l-integrità u r-reputazzjoni tagħhom. Kwalunkwe talba li tagħmel entità li tħallas il-flus għandha tkun proporzjonata għan-natura, il-kumplessità u l-iskala tar-riskju ta' ML/TF inerenti fis-servizzi ta' pagament ipprovdu mill-aġent u tista' tkun ibbażata fuq il-proċeduri ta' CDD ta' entità li tħallas il-flus.
- c) Jieħdu miżuri raġonevoli biex ikunu ssodisfati li l-kontrolli interni ta' AML/CFT tal-aġent ikunu xierqa u jibqgħu xierqa matul ir-relazzjoni tal-aġenzija, pereżempju bil-monitoraġġ ta' kampjun tat-tranżazzjonijiet tal-aġent jew b'rieżami tal-kontrolli tal-aġent fuq il-post. Fejn il-kontrolli interni ta' AML/CFT ta' aġent ivarjaw minn dawk ta' entità li toħroġ il-flus, pereżempju għax l-aġent jirrappreżenta aktar minn awtur wieħed jew għax l-aġent innifsu hu entità obligata skont il-leġislazzjoni ta' AML/CFT applikabbli, l-entità li toħroġ il-flus għandha tivvaluta u tiġġestixxi r-riskju li dawn id-differenzi jistgħu jaffettwaw il-konformità ta' AML/CFT tagħha stess u tal-aġent.
- d) Jagħtu taħriġ ta' AML/CFT lill-aġenti biex jiżguraw li l-aġenti jkollhom fehim adegwat tar-riskji ta' ML/TF rilevanti u tal-kwalità tal-kontrolli ta' AML/CFT li entità li toħroġ il-flus tistenna.

Linja Gwida 12: Linja gwida settorjali għall-ġestjoni tal-ġid

- 12.1. Il-ġestjoni tal-ġid hi l-għoti ta' servizzi bankarji u servizzi finanzjarji oħrajn lil individwi ta' valur nett għoli u l-familji jew in-negozji tagħhom. Hi magħrufa wkoll bħala ibbankjar privat. Il-klijenti ta' ditti tal-ġestjoni tal-ġid jistgħu jistennew persunal dedikat għall-ġestjoni tar-relazzjoni biex jipprovdu servizzi mfassla apposta li jkopru, pereżempju, ibbankjar (eż. kontijiet kurrenti, ipoteki u munita barranija), ġestjoni u pariri dwar l-investment, servizzi fiduċjarji, kustodja sigura, assigurazzjoni, servizzi ta' family office, ippjanar tat-taxxa u tal-patrimonju u faċilitajiet assoċjati, inkluż appoġġ legali.
- 12.2. Hafna mill-karatteristiċi tipikament assoċjati mal-ġestjoni tal-ġid, bħal klijenti sinjuri u influwenti; tranżazzjonijiet u portafolli ta' valur għoli hafna; prodotti u servizzi kumplessi, inklużi prodotti ta' investment imfassla apposta; u aspettattiva ta' kunfidenzjalità u diskrezzjoni jindikaw riskju ogħla għall-ħasil tal-flus relattiv ma' dawk tipikament preżenti f'operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur. Is-servizzi tad-ditti tal-ġestjoni tal-ġid jistgħu jkunu partikolarment vulnerabbli għall-abbuż minn klijenti li jixtiequ jaħbu l-origini tal-fondi tagħhom jew, pereżempju, jevadu t-taxxa fil-ġurisidizzjoni lokali tagħhom.
- 12.3. Id-ditti f'dan is-settur għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu I ta' dawn il-linji gwida. Il-linji gwida settorjali 9, 14 u 17 fit-Titolu I, jistgħu wkoll ikunu rilevanti f'dan il-kuntest.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi u tranżazzjonijiet

- 12.4. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jizdied ir-riskju:
 - a) klijenti jitolbu ammonti kbar ta' flus jew konservazzjonijiet fiżiċi oħra tal-valur bħal metalli prezjużi;
 - b) tranżazzjonijiet b'valur għoli hafna;
 - c) arrangamenti finanzjarji li jinvolvu ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF (id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għall-pajjiżi li għandhom kultura ta' segretezza bankarja jew li ma jikkonformawx ma' standards internazzjonali ta' trasparenza fiskali);
 - d) self (inklużi ipoteki) kopert kontra l-valur tal-assi f'ġurisdizzjonijiet oħra, partikolarment f'pajjiżi fejn ikun diffiċli li wieħed jivverifika jekk il-klijent għandux titolu leġittimu għall-kollateral, jew fejn l-identitajiet tal-partijiet li jiggerantixxu s-self diffiċli jiġu vverifikati;

- e) l-użu ta' strutturi kumplessi tan-negozju bħal trusts u veikoli ta' investment privat, b'mod partikolari fejn l-identità tas-sid benefiċjarju aħħari tista' ma tkunx ċara;
- f) negozju li jseħħ f' diversi pajjiżi, b'mod partikolari fejn jinvolvi diversi fornituri ta' servizzi finanzjarji;
- g) arrangamenti transfruntieri fejn l-assi jiġu depożitati jew ġestiti f' istituzzjoni finanzjarja oħra, jew mill-istess grupp finanzjarju jew barra mill-grupp, b'mod partikolari meta l-istituzzjoni finanzjarja l-oħra tkun ibbażata f' ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet b'livelli ogħla ta' reati relatati, regim ta' AML/CFT dgħajjef jew standards ta' trasparenza fiskali dgħajfa.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

12.5. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- a) Klijenti b'introjtu u/jew ġid minn setturi ta' riskju għoli bħall-armi, l-industriji estrattivi, il-kostruzzjoni, il-logħob tal-azzard jew kuntratturi militari privati.
- b) Klijenti li dwarhom saru allegazzjonijiet kredibbli ta' għemil ħazin.
- c) Klijenti li jistennew livelli għolja mhux normali ta' kunfidenzjalità jew diskrezzjoni.
- d) Klijenti li l-imġiba tal-infiq jew tranżazzjonali tagħhom tagħmilha diffiċli li jiġu stabbiliti mudelli ta' mġiba "normali" jew mistennija.
- e) Klijenti sinjuri u influwenti ħafna, inklużi klijenti bi profil pubbliku għoli, klijenti li mhumiex residenti u PEPs. Fejn klijent jew sid benefiċjarju ta' klijent ikun PEP, id-ditti dejjem għandhom japplikaw EDD f'konformità mal-Artikoli 18 sa 22 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- f) Il-klijent jitlob li d-ditta tiffaċilita li l-klijent jingħata prodott jew servizz minn parti terza mingħajr raġuni ta' negozju jew ekonomika ċara.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografici

12.6. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- a) In-negozju jsir f' pajjiżi li għandhom kultura ta' segretezza bankarja jew li ma jikkonformawx ma' standards internazzjonali ta' trasparenza fiskali.
- b) Il-klijent ikun jgħix fi, jew il-fondi tiegħu ikunu ġejjin minn attività f' ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF.

Miżuri

12.7. Il-membri tal-persunal li jiġġestixxi r-relazzjoni ta' ditta tal-ġestjoni tal-ġid ma' klijent (il-manijer tar-relazzjoni) tipikament għandu rwol ewlieni fil-valutazzjoni tar-riskju. Il-kuntatt mill-qrib tal-manijer tar-relazzjoni mal-klijent se jiffaċilita l-ġbir ta' informazzjoni li tippermetti li tiġi fformata stampa aktar sħiħa tal-għan u n-natura tan-negozju tal-klijent (eż. fehim tas-sors tal-ġid tal-klijent, id-destinazzjoni tal-fondi, għaliex arrangamenti kumplessi jew mhux tas-soltu jistgħu madankollu jkunu ġenwini u leġittimi, jew għaliex sigurtà żejda tista' tkun xierqa). Madankollu, dan il-kuntatt mill-qrib jista' jwassal ukoll għal kunflitti ta' interess jekk il-manijer tar-relazzjoni jsir qrib wisq tal-klijent, li jkun ta' ħsara għall-isforzi tad-ditta biex tiġġestixxi r-riskju tal-kriminalità finanzjarja. Konsegwentement, sorveljanza indipendenti tal-valutazzjoni tar-riskju wkoll se tkun xierqa, mogħtija minn, pereżempju, id-dipartiment tal-konformità u l-manijement superjuri.

Diligenza dovuta tal-klijenti msaħħa

12.8. Sabiex jikkonformaw mal-Artikolu 18a fir-rigward ta' relazzjonijiet jew tranżazzjonijiet li jinvolvu pajjiżi terzi b'riskju kbir, id-ditti għandhom japplikaw il-miżuri ta' EDD stabbiliti f'dan ir-rigward fit-Titolu I.

- a) Il-kisba u l-verifika ta' aktar informazzjoni dwar klijenti milli f'sitwazzjonijiet ta' riskju standard u r-rieżami u l-aġġornament ta' din l-informazzjoni kemm fuq bażi regolari kif ukoll meta mitluba minn bidliet materjali għall-profil ta' klijent. Id-ditti għandhom iwettqu rieżamijiet fuq bażi sensittiva għar-riskju, fejn jirrieżaminaw klijenti ta' riskju ogħla mill-inqas darba fis-sena iżda b'mod aktar frekwenti jekk jiddetta r-riskju. Dawn il-proċeduri jistgħu jinkludu dawk li jirreġistraw kwalunkwe żjara għall-bini tal-klijenti, sew jekk fid-dar sew jekk fin-negozju tagħhom, inkluż kwalunkwe bidla għall-profil tal-klijent jew informazzjoni oħra li jistgħu jaffettwaw il-valutazzjoni tar-riskju li dawn iż-żjarat jitolbu.
- b) L-istabbiliment tas-sors tal-ġid u tal-finanzjament; fejn ir-riskju jkun partikolarment għoli u/jew fejn id-ditta jkollha dubji dwar l-oriġini leġittima tal-fondi, il-verifika tas-sors tal-ġid u tal-finanzjament tista' tkun l-unika għodda ta' mitigazzjoni tar-riskju adegwata. Is-sors tal-finanzjament jew tal-ġid jista' jiġi vverifikat, b'referenza għal, *inter alia*:
 - i. kopja oriġinali jew ċertifikata ta' pay slip riċenti;
 - ii. konferma bil-miktub tas-salarju annwali ffirmata minn impjegatur;
 - iii. kopja oriġinali jew ċertifikata tal-kuntratt tal-bejgħ ta', pereżempju, investimenti jew kumpanija;

- iv. konferma bil-miktub tal-bejgħ iffirmata minn avukat jew solicitor;
 - v. kopja oriġinali jew ċertifikata ta' testament jew l-għoti ta' prova ufficjali ta' testament;
 - vi. konferma bil-miktub tal-wirt iffirmata minn avukat, solicitor, trustee jew eżekutur;
 - vii. tfittxija fuq l-internet ta' regjistru ta' kumpanija biex jiġi kkonfermat il-bejgħ ta' kumpanija;
 - viii. It-twettiq ta' livelli akbar ta' skrutinju u diligenza dovuta dwar relazzjonijiet tan-negozju minn dak li jkun tipiku fil-forniment ta' servizzi finanzjarji ġenerali, bħal f'operazzjonijiet bankarji għall-konsumatur jew fil-ġestjoni tal-investimenti.
- c) L-istabbiliment tad-destinazzjoni tal-fondi.

Linja Gwida 13: Linja gwida settorjali għall-fornituri ta' finanzjament tal-kummerċ

- 13.1. Finanzjament tal-kummerċ tisser il-ġestjoni ta' pagament biex jiġi ffaċilitat il-moviment tal-oġġetti (u l-forniment ta' servizzi) jew domestikament jew b' mod transfruntier. Meta l-oġġetti jintbagħtu internazzjonalment, l-importatur jiffaċċja r-riskju li l-oġġetti ma jaslux; filwaqt li l-esportatur jista' jkun imħasseb, li l-pagament mhux se jasal. Għalhekk, biex jitnaqqsu dawn il-perikli, ħafna strumenti ta' finanzjament tal-kummerċ ipogġu l-banek finnofs tat-tranzazzjoni.
- 13.2. Il-finanzjament tal-kummerċ jista' jieħu ħafna forom differenti. Dawn jinkludu:
- a) Tranzazzjonijiet ta' "kont miftuħ": dawn huma tranzazzjonijiet fejn l-akkwiredent jagħmel pagament ladarba jkun irċieva l-oġġetti. Dawn huma l-mezzi l-aktar komuni ta' finanzjament tal-kummerċ, iżda n-natura sottostanti relatata man-negozju tat-tranzazzjoni spiss mhux se tkun magħrufa lill-banek li jeżegwixxu t-trasferiment tal-fondi. Il-banek għandhom jirreferu għall-gwida fit-Titolu I biex jiġġestixxu r-riskju assoċjat ma' dawn it-tranzazzjonijiet.
 - b) Ittri ta' kreditu (LCs) dokumentarji li għandhom ħafna varjazzjonijiet u huma adattati għal sitwazzjoni differenti rispettivament: LC hija strument finanzjarju maħruġ minn bank li jggarantixxi pagament għal beneficijarju msemmi (tipikament esportatur) mal-preżentazzjoni ta' ċerti dokumenti "ta' konformità" speċifikati fit-termini ta' kreditu (eż. evidenza li l-oġġetti ntbagħtu).
 - c) Kontijiet għall-ġbir (BCs) dokumentarji: BC jirreferi għal proċess li bih pagament, jew ċekk bankarju aċċettat, jingabar minn bank "li qed jiġbor" minn importatur ta' oġġetti għal ħlas bil-quddiem lill-esportatur. Min-naħa tiegħu, il-bank li qed jiġbor jagħti d-dokumentazzjoni rilevanti tal-kummerċ (li se tkun giet riċevuta mill-esportatur, normalment permezz tal-bank tiegħu) lill-importatur.
- 13.3. Prodotti oħra ta' finanzjament tal-kummerċ bħall-forfaiting jew il-finanzjament strutturat, jew attività usa' bħall-finanzjament ta' proġetti, ma jaqgħux taħt il-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-linji gwida settorjali. Il-banek li joffru dawn il-prodotti għandhom jirreferu għall-gwida ġenerali fit-Titolu I.
- 13.4. Il-prodotti ta' finanzjament tal-kummerċ jistgħu jiġu abbużati għal skopijiet ta' ħasil tal-flus u finanzjament tat-terroriżmu. Pereżempju, l-akkwiredent u l-bejjiegħ jistgħu jiftiehm biex jirrapprezentaw ħażin il-prezz, it-tip, il-kwalità jew il-kwantità ta' oġġetti sabiex jittrasferixxu l-fondi jew il-valur bejn il-pajjiżi.
- 13.5. Il-banek għandhom iqisu li l-Kamra Internazzjonali tal-Kummerċ (KIK) żviluppat standards bħad-Dwana Uniformi & Prattika għall-Krediti Dokumentarji (600) li hija sett ta' regoli li

japplikaw għall-istituzzjonijiet finanzjarji li joħorġu l-tri ta' Kreditu li jirregolaw l-użu ta' LCs u BCs, iżda li dawn ma jkoprox kwistjonijiet relatati mal-kriminalità finanzjarja. Il-banek għandhom jinnutaw li dawn l-istandards m'għandhomx saħħa legali u l-użu tagħhom ma jfissirx li l-banek m'għandhomx għalfejn jikkonformaw mal-obbligi ta' AML/CFT legali u regolatorji tagħhom.

- 13.6. Id-ditti f'dan is-settur għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' daww stabbiliti fit-Titolu I ta' dawn il-linji gwida. Il-linja gwida settorjali 8 fit-Titolu II tista' tkun rilevanti wkoll f'dan il-kontest.

Fatturi ta' riskju

- 13.7. Il-banek li huma parti għal tranżazzjonijiet ta' finanzjament tal-kummerċ spiss ikollhom aċċess biss għal informazzjoni parzjali dwar it-tranżazzjoni u l-partijiet għaliha. Id-dokumentazzjoni kummerċjali tista' tkun diversa, u l-banek jista' ma jkollhomx għarfien espert tat-tipi differenti ta' dokumentazzjoni kummerċjali li jirċievu. Din tista' tagħmel l-identifikazzjoni u l-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF sfida.
- 13.8. Madankollu, il-banek għandhom jużaw is-sens komun u l-ġudizzju professjonali biex jivvalutaw il-punt sa fejn l-informazzjoni u d-dokumentazzjoni li għandhom jistgħu jagħtu lok għal tħassib jew suspett ta' ML/TF.
- 13.9. Sa fejn ikun possibbli, il-banek għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju li ġejjin:

Fatturi ta' riskju ta' tranżazzjonijiet

- 13.10. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżied ir-riskju:
- It-tranżazzjoni hija kbira b'mod mhux tas-soltu minħabba dak li huwa magħruf dwar il-linja ta' negozju preċedenti u l-attività ta' negozjarta' klijent.
 - It-tranżazzjoni hija strutturata ħafna, frammentata jew kumplessa, li tinvolvi diversi partijiet, mingħajr ġustifikazzjoni legittima apparenti
 - Jintużaw kopji ta' dokumenti f'sitwazzjoni fejn id-dokumentazzjoni oriġinali tkun mistennija, mingħajr spjegazzjoni raġonevoli.
 - Hemm diskrepanzi sinifikanti fid-dokumentazzjoni, pereżempju bejn id-deskrizzjoni tat-tip, il-kwantità jew il-kwalità tal-merkanzija f'dokumenti ewlenin (jiġifieri fatturi, dokumenti tal-assigurazzjoni u tat-trasport) u l-merkanzija attwali ttrasportata, sa fejn dan ikun magħruf.
 - It-tip, il-kwantità u l-valur tal-oġġetti ma jkunux konsistenti mal-għarfien tal-bank tan-negozju tal-akkwrent.

- f) L-oġġetti nnegozjati jkunu ta' riskju ogħla għal skopijiet ta' hasil tal-flus, pereżempju ċerti komoditajiet li l-prezzijiet tagħhom jistgħu jvarjaw b'mod sinifikanti, li jista' jagħmel l-identifikazzjoni ta' prezzijiet fittizji diffiċli.
- g) Il-valur miftiehem tal-oġġetti jew il-konsenja huwa assigurat iżżejjed jew mhux assigurat biżżejjed jew jintużaw assigurazzjonijiet multipli, sa fejn dan ikun magħruf.
- h) Il-merkanzija li saret tranżazzjoni teħtieġ liċenzja tal-esportazzjoni, bħal awtorizzazzjonijiet speċifiċi tal-esportazzjoni għal oġġetti b'użu doppju li huma oġġetti, software u teknoloġija li jistgħu jintużaw kemm għal applikazzjonijiet ċivili kif ukoll militari.
- i) Id-dokumentazzjoni tal-kummerċ ma tkunx tikkonforma mal-liġijiet jew mal-istandards applikabbli.
- j) L-ipprezzar unitarju ma jkunx jidher normali, abbażi ta' dak li l-bank jaf dwar l-oġġetti u n-negozju.
- k) B'xi mod ieħor it-tranżazzjoni ma tkunx normali, pereżempju LCs jiġu emendati frekwentement mingħajr raġuni ċara jew l-oġġetti jintbagħtu permezz ta' ġurisdizzjoni oħra għal ebda raġuni kummerċjali apparenti.
- l) L-oġġetti nnegozjati huma destinati għal parti jew pajjiż li huwa soġġett għal sanzjoni, embargo jew miżura simili maħruġa minn, pereżempju, l-Unjoni jew in-Nazzjonijiet Uniti, jew b'appoġġ għal tali parti jew pajjiż.

13.11. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) Aġenti ta' spezzjoni indipendenti jkunu vverifikaw il-kwalità u l-kwantità tal-merkanzija u l-preżenza tad-dokumenti u l-awtorizzazzjonijiet meħtieġa.
- b) It-tranżazzjonijiet ikunu jinvolvu kontropartijiet stabbiliti li jkollhom rekord ippruvat ta' tranżazzjonijiet ma' xulxin u preċedentement tkun twettqet diliġenza dovuta.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

13.12. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jizzied ir-riskju:

- a) It-tranżazzjoni u/jew il-partijiet involuti ma jkunux konformi ma' dak li jaf il-bank dwar l-attività preċedenti jew il-linja operatorja tal-klijent (eż. l-oġġetti li jkunu qed jintbagħtu, jew il-volumi ta' trasbord, ma jkunux konsistenti ma' dak li jkun magħruf dwar in-negozju tal-importatur jew tal-esportatur).

- b) Ikun hemm indikazzjonijiet li l-akkwiredent jew il-bejjiegħ ikunu qed jiftiehem, pereżempju:
 - i. l-akkwiredent u l-bejjiegħ ikunu kkontrollati mill-istess persuna;
 - ii. negozji li jkunu qed jinneozjaw ikollhom l-istess indirizz, jagħtu biss l-indirizz ta' aġent irregiſtrat, jew ikollhom inkonsistenzi oħra fl-indirizz;
 - iii. l-akkwiredent ikun lest jew ħerqan li jaċċetta jew jirrifjuta diskrepanzi fid-dokumentazzjoni.
- c) Il-klijent ma jkunx jista' jew iżomm lura milli jipprovdi dokumentazzjoni rilevanti biex jappoġġja t-tranzazzjoni.
- d) Il-klijent jiffaċċja diffikultajiet biex jispjega r-raġunament tal-proċess kollu tal-esportazzjoni jew ma jistax jispjega l-kontenut u t-tifsira tas-sottostanti tad-dokumenti LC jew BC.
- e) L-istruttura legali tax-xerrej ma tippermettix l-identifikazzjoni tas-sidien tiegħu jew tuża aġenti jew partijiet terzi biex tirrappreżenta d-drittijiet u l-interessi tax-xerreja.

13.13. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) Il-klijent ikun klijent eżistenti li n-negozju tiegħu jkun magħruf sew mal-banku t-tranzazzjoni tkun konformi ma' dak in-negozju.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografiċi

13.14. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jizdied ir-riskju:

- a) Pajjiż assoċjat mat-tranzazzjoni (inkluż il-pajjiż minn fejn ikunu originaw l-oġġetti, li għalih ikunu ddestinati jew jgħaddu minn, jew fejn tkun ibbażata xi waħda mill-partijiet għat-tranzazzjoni) ikollu kontroll fuq il-kambju tal-munita fis-seħħ. Dan iżid ir-riskju li l-iskop vera tat-tranzazzjoni hu li tesporta l-munita bi ksur tal-liġi lokali.
- b) Pajjiż assoċjat mat-tranzazzjoni jkollu livelli ogħla ta' reati relatati (eż. dawk relatati mal-kummerċ tan-narkotiċi, mal-kuntrabandu jew mal-falsifikazzjoni) jew żoni ta' kummerċ ħieles.
- c) It-tranzazzjoni titwettaq taħt l-awspiċi ta' organizzazzjonijiet jew fondazzjonijiet governattivi jew internazzjonali biex jiġu appoġġati l-vittmi ta' diżastri naturali jew persuni affettwati minn kunflitt ta' gwerra jew inkwiet ċivili.

13.15. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) Il-kummerċ isir fi ħdan l-UE/iż-ŻEE.
- b) Il-pajjiżi assoċjati mat-tranzazzjoni jkollhom reġim ta' AML/CFT mhux inqas robust minn dak meħtieġ skont id-Direttiva (UE) 2015/849 u jkunu assoċjati ma' livelli baxxi ta' reati relatati.

Miżuri

13.16. Il-banek għandhom iwettqu CDD fuq il-parti li tagħti l-istruzzjonijiet. Fil-prattika, il-parti l-kbira tal-banek se jaċċettaw biss struzzjonijiet minn klijenti eżistenti u r-relazzjoni tan-negozju usa' li l-bank ikollu mal-klijent tista' tgħin l-isforzi ta' diligenza dovuta tiegħu.

13.17. Fejn bank jipprovdi servizzi ta' finanzjament tal-kummerċ lil klijent, bħala parti mill-proċess ta' CDD tiegħu, hu għandu jiehu passi biex jifhem in-negozju tal-klijent tiegħu. Eżempji tat-tip ta' informazzjoni li l-bank jista' jikseb jinkludu l-pajjiżi li magħhom jinnegozja l-klijent, ir-rotot ta' negozjar użati, l-oġġetti nnegozjati, ma' min jinnegozja l-klijent (xerrejja, fornituri, eċċ.), jekk il-klijent jużax aġenti jew partijiet terzi, u, jekk iva, fejn dawn ikunu bbażati. Dan għandu jgħin lill-banek jifhmu min hu l-klijent u jgħinu l-identifikazzjoni ta' tranzazzjonijiet mhux normali jew suspettużi.

13.18. Fejn bank ikun korrispondent, għandu japplika miżuri ta' CDD lir-risponent. Il-banek korrispondenti għandhom isegwu l-linja gwida settorjali 8 dwar is-servizzi bankarji korrispondenti.

Diligenza dovuta tal-klijenti msaħħa

13.19. Sabiex jikkonformaw mal-Artikolu 18a fir-rigward ta' relazzjonijiet jew tranzazzjonijiet li jinvolvu pajjiżi terzi b'riskju kbir, id-ditti għandhom japplikaw il-miżuri ta' EDD stabbiliti f'dan ir-rigward fit-Titolu I.

13.20. F'sitwazzjonijiet oħra ta' riskju ogħla, il-banek iridu japplikaw ukoll l-EDD. Bħala parti minn dan, il-banek għandhom jikkunsidraw jekk it-twettiq ta' kontrolli ta' diligenza dovuta aktar bir-reqqa fuq it-tranzazzjoni nfisha u fuq partijiet oħra tat-tranzazzjoni (inkluż fuq dawk li mhumiex klijenti) ikunx xieraq.

13.21. Kontrolli fuq partijiet oħra tat-tranzazzjoni jistgħu jinkludu:

- a) It-teħid ta' passi biex tinftehem aħjar is-sjeda jew l-isfond tal-partijiet l-oħra tat-tranzazzjoni, b'mod partikolari fejn ikunu bbażati f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF jew fejn jittrattaw oġġetti ta' riskju għoli. Dan jista' jinkludi kontrolli tar-reġistri tal-kumpanija u sorsi ta' intelligenza ta' parti terza, u tfittxijiet fuq l-internet b'sors miftuħ.

- b) Il-kisba ta' aktar informazzjoni dwar is-sitwazzjoni finanzjarja tal-partijiet involuti.

13.22. Kontrolli fuq it-tranżazzjonijiet jistgħu jinkludu:

- a) L-użu ta' sorsi ta' *data* ta' parti terza jew b'sors miftuħ, pereżempju l-Bureau Marittimu Internazzjonali (għal avvizi ta' twissija, polzi ta' kargu, kontrolli tat-tbaħħir u tal-prezzijiet) jew servizz ta' intraċċar tal-kontejner mingħajr ħlas tal-linji tat-tbaħħir biex tiġi vverifikata l-informazzjoni provduta u biex jiġi ċcekkjat li l-iskop tat-tranżazzjoni jkun legittimu;
- b) L-użu ta' ġudizzju professjonali biex jiġu kkunsidrat jekk il-prezz tal-oġġetti jagħmilx sens kummerċjalment, b'mod partikolari fir-rigward ta' komoditajiet innegozjati li għalihom tista' tinkiseb informazzjoni affidabbli u aġġornata tal-prezzijiet.
- c) L-iċċekkjar li l-piżijiet u l-volumi tal-oġġetti li qed jintbagħtu jkunu konsistenti mal-metodu tal-konsenja.

13.23. Peress li LCs u BCs fil-parti l-kbira huma bbażati fuq karti u jiġu akkumpanjati minn dokumenti relatati mal-kummerċ (eż. fatturi, polzi ta' kargu u manifesti), il-monitoraġġ awtomatizzat tat-tranżazzjonijiet jista' ma jkunx fattibbli. Il-bank li jkun qed jipproċessa għandu jivvaluta dawn id-dokumenti għal konsistenza mat-termini tat-tranżazzjoni kummerċjali u għandu jeħtieġ lill-persunal juża għarfien espert u ġudizzju professjonali biex jikkunsidra jekk xi karatteristiċi mhux normali jiġġustifikawx l-applikazzjoni ta' miżuri ta' EDD jew jagħtux lok għal suspett ta' ML/TF.

Diligenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

13.24. Il-kontrolli li l-banek iwettqu regolarment biex jidentifikaw frodi u jiżguraw li t-tranżazzjoni tikkonforma mal-istandards stabbiliti mill-Kamra Internazzjonali tal-Kummerċ ifissru li, fil-prattika, huma mhux se japplikaw miżuri ta' SDD anke f' sitwazzjonijiet ta' riskju aktar baxx.

Linja Gwida 14: Linja gwida settorjali għall-imprizi tal-assigurazzjoni tal-ħajja

- 14.1. Prodotti ta' assicurazzjoni tal-ħajja huma mfassla biex finanzjarjament jiproteġu d-detentur tal-polza kontra r-riskju ta' avveniment futur inċert, bħal mewt, mard jew għajxien aktar fit-tul mit-tfaddil fl-irtirar (riskju ta' longevità). Il-protezzjoni tinkiseb minn assiguratatur li jiġbor flimkien ir-riskji finanzjarji li jħabbtu wiċċhom magħhom ħafna detenturi differenti tal-polz. Prodotti ta' assicurazzjoni tal-ħajja jistgħu jinxtraw ukoll bħala prodotti ta' investiment jew għal skopijiet ta' pensjoni.
- 14.2. Prodotti ta' assicurazzjoni tal-ħajja jingħataw permezz ta' mezzi ta' distribuzzjoni differenti lil klijenti li jistgħu jkunu persuni fiżiċi jew ġuridici jew arrangamenti legali. Il-benefiċjarju tal-kuntratt jista' jkun id-detentur tal-polza jew parti terza nominata jew magħżula; il-benefiċjarju jista' wkoll jinbidel matul it-terminu u l-benefiċjarju oriġinali jista' ma jibbenefika qatt.
- 14.3. Il-parti l-kbira tal-prodotti ta' assicurazzjoni tal-ħajja huma mfassla għal żmien twil u xi wħud se jħallsu biss f'avveniment verifikabbli, bħall-mewt jew l-irtirar. Dan ifisser li ħafna prodotti ta' assicurazzjoni tal-ħajja mhumiex flessibbli biżżejjed biex ikunu l-ewwel veikolu ta' għażla għal ħassjela tal-flus. Madankollu, bħal fil-każ ta' prodotti oħra ta' servizzi finanzjarji, hemm riskju li l-fondi li ntużaw biex tintxtara assicurazzjoni tal-ħajja jistgħu jkunu r-rikavati tal-kriminalità.
- 14.4. Id-ditti f'dan is-settur għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu I ta' dawn il-linji gwida. Il-linji gwida settorjali 12 u 16 fit-Titolu II jistgħu wkoll ikunu rilevanti f'dan il-kuntest. Fejn jintużaw l-intermedjarji, il-fatturi ta' riskju tal-kanal tal-konsenja stabbiliti fit-Titolu I se jkunu rilevanti.
- 14.5. L-intermedjarji wkoll jistgħu jsibu dawn il-linji gwida utli.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi u tranżazzjonijiet

- 14.6. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżied ir-riskju:
 - a) Flessibilità tal-pagamenti, pereżempju l-prodott ikun jippermetti:
 - i. pagamenti minn partijiet terzi mhux identifikati;
 - ii. pagamenti ta' premium ta' valur għoli jew ta' valur bla limitu, pagamenti eċċessivi jew volumi kbar ta' pagamenti ta' premium ta' valur inqas;
 - iii. pagamenti fi flus.

- b) Aċċess faċli għall-fondi akkumulati, pereżempju l-prodott ikun jippermetti rtirar parzjali jew ċediment kmieni fi kwalunkwe ħin, b'miżati jew bi spejjeż limitati.
- c) Negozjabbiltà, pereżempju l-prodott ikun jista':
 - i. jiġi nnegożjat fuq suq sekondarju;
 - ii. jintuża bħala kollateral għal self.
- d) Anonimità, pereżempju l-prodott ikun jiffaċilita jew jippermetti l-anonimità tal-klijent.

14.7. Fatturi li jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju jinkludu: Il-prodott:

- a) iħallas biss kontra avveniment definit minn qabel, pereżempju mewt, jew f'data speċifika, bħal fil-każ ta' poloz tal-assigurazzjoni tal-ħajja tal-kreditu li jkopru s-self tal-konsumatur u self ipotekarju, li jħallsu biss mal-mewt tal-persuna assicurata;
- b) ma jkollux valur ta' ċediment;
- c) ma jkollux element ta' investiment;
- d) ma jkollu l-ebda faċilità ta' pagament ta' parti terza;
- e) ikun jeħtieġ li l-investiment totali jitnaqqas għal valur baxx;
- f) ikun polza tal-assigurazzjoni tal-ħajja fejn il-premium ikun baxx;
- g) ikun jippermetti biss pagamenti ta' premium regolari ta' valur żgħir, pereżempju l-ebda pagament eċċessiv;
- h) ikun aċċessibbli biss permezz ta' impjegaturi, pereżempju pensjoni, skema ta' investiment għall-pensjoni jew skema simili li tipprovdi beneficiċċji tal-irtirar lill-impjegati, fejn il-kontribuzzjonijiet isiru permezz ta' tnaqqis mill-pagi u r-regoli tal-iskema ma jkunux jippermettu l-assenjazzjoni tal-interess ta' membru taħt l-iskema;
- i) ma jkunx jista' jinfeda fi żmien qasir jew medju, bħal fil-każ ta' skemi tal-pensjoni mingħajr għażla ta' ċediment kmieni;
- j) ma jkunx jista' jintuża bħala kollateral;
- k) ma jkunx jippermetti pagamenti fi flus;

- l) għandha kundizzjonijiet li jillimitaw id-disponibbiltà ta' fondi li għandhom jiġu ssodisfati biex wieħed jibbenefika minn ħelsien mit-taxxa.

Fatturi ta' riskju tal-klijent u tal-benefiċjarju

14.8. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jizzied ir-riskju:

- a) In-natura tal-klijent, pereżempju:
 - i. persuni ġuridiċi li l-istruttura tagħhom tagħmilha diffiċli li jiġi identifikat is-sid benefiċjarju;
 - ii. il-klijent jew is-sid benefiċjarju tal-klijent ikun PEP;
 - iii. il-benefiċjarju tal-polza jew is-sid benefiċjarju ta' dan il-benefiċjarju jkun PEP;
 - iv. l-età tal-klijent ma tkunx normali għat-tip ta' prodott imfittex (eż. il-klijent ikun żgħir ħafna jew anzjan ħafna);
 - v. il-kuntratt ma jkunx jaqbel mas-sitwazzjoni tal-ġid tal-klijent;
 - vi. il-professjoni jew l-attivitajiet tal-klijent jitqiesu bħala partikolarment probabbli li jkunu relatati mal-ħasil tal-flus, pereżempju minħabba li jkunu magħrufa li huma intensivi ħafna fl-użu tal-flus jew esposti għal riskju għoli ta' korruzzjoni;
 - vii. il-kuntratt ikun abbonat minn "gwardjan", bħal kumpanija fiduċjarja, li jaġixxi f'isem il-klijent;
 - viii. id-detentur tal-polza u/jew il-benefiċjarju tal-kuntratt ikunu kumpaniji b'azzjonisti mandatarji u/jew b'ishma f'isem ħaddieħor.
- b) L-imġiba tal-klijent:
 - i. Fir-rigward tal-kuntratt, pereżempju:
 - a. il-klijent frekwentement jittrasferixxi l-kuntratt lil assiguratur ieħor;
 - b. ċedimenti frekwenti u mhux spjegati, speċjalment meta r-rifużjoni ssir għal kontijiet differenti tal-bank;
 - c. il-klijent jaġġmel użu frekwenti jew mhux mistenni ta' provvedimenti "b'dehra libera"/perjodi ta' "cooling-off" b'mod partikolari meta r-rifużjoni ssir lil parti terza apparentement mhux relatata;

- d. il-klijent iġarrab spiża għolja billi jfittex terminazzjoni bikrija ta' prodott;
- e. il-klijent jittrasferixxi l-kuntratt għal parti terza li apparentement ma tkunx relatata;
- f. it-talba tal-klijent biex jibdel jew iżid is-somma assicurata u/jew il-pagament ta' premium ma tkunx normali jew tkun eċċessiva.

ii. Fir-rigward tal-benefiċjarju, pereżempju:

- a. l-assiguratur jiġi mgħarraf dwar bidla fil-benefiċjarju biss meta tkun saret it-talba;
- b. il-klijent jibdel il-klawżola benefiċjarja u jinnomina parti terza apparentement mhux relatata;
- c. l-assiguratur, il-klijent, is-sid benefiċjarju, il-benefiċjarju jew is-sid benefiċjarju tal-benefiċjarju jkunu f'għurisidizzjonijiet differenti.

iii. Fir-rigward ta' pagamenti, pereżempju:

- a. il-klijent juża metodita' pagament mhux normali, bħal flus jew strumenti monetarji strutturati jew forom oħra ta' veikoli ta' pagament li jrawmu l-anonimità;
- b. pagamenti minn kontijiet tal-bank differenti mingħajr spjegazzjoni;
- c. pagamenti minn banek li ma jkunux stabbiliti fil-pajjiż ta' residenza tal-klijent;
- d. il-klijent jagħmel pagamenti eċċessivi frekwenti jew ta' valur għoli fejn dan ma jkunx mistenni;
- e. pagamenti riċevuti minn partijiet terzi mhux relatati;
- f. kontribuzzjoni catch-up għal pjan ta' rtirar qrib id-data tal-irtirar.

14.9. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu għat-tnaqqis tar-riskju. Fil-każ ta' assicurazzjoni tal-ħajja fil-proprjetà ta' kumpanija, il-klijent ikun:

- a) istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja li tkun soġġetta għal rekwiżiti li jiġġieldu kontra l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu u sorveljata għall-konformità ma' dawn ir-rekwiżiti b'mod li jkun konsistenti mad-Direttiva (UE) 2015/849;
- b) amministrazzjoni pubblika jew intrapriża pubblika minn ġurisdizzjoni taż-ŻEE.

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

14.10. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- a) bejgħ mhux wiċċ imb wiċċ, bħal bejgħ online, postali jew bit-telefon, mingħajr salvagwardji adegwati, bħal firem elettronici jew mezzi ta' identifikazzjoni elettronika li jikkonformaw mar-Regolament (UE) Nru 910/2014;
- b) katini twal ta' intermedjarji;
- c) intermedjarju jintuża f' ċirkostanzi mhux normali (eż. distanza ġeografika mhux spjegata).

14.11. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) Intermedjarji jkunu magħrufa sew mill-assiguratur, li jkun sodisfatt li l-intermedjarju japplika miżuri ta' CDD proporzjonati għar-riskju assoċjat mar-relazzjoni u f' konformità ma' daww meħtieġa skont id-Direttiva (UE) 2015/849.
- b) Il-prodott ikun disponibbli biss għal impjegati ta' ċerti kumpaniji li jkollhom kuntratt mal-assiguratur biex jipprovdu assigurazzjoni tal-ħajja għall-impjegati tagħhom, pereżempju bħala parti minn pakkett ta' benefiċċji.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografici

14.12. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- a) L-assiguratur, il-klijent, is-sid benefiċjarju, il-benefiċjarju jew is-sid benefiċjarju tal-benefiċjarju jkunu bbażati fi, jew assoċjati ma', ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet mingħajr superviżjoni effettiva ta' AML/CFT.
- b) Il-premiums jitħallsu permezz ta' kontijiet miżmuma ma' istituzzjonijiet finanzjarji stabbiliti f' ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b'mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet mingħajr superviżjoni effettiva ta' AML/CFT.

- c) L-intermedjarju jkun ibbażat fi, jew assoċjat ma', ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom joqogħdu attenti b' mod partikolari għal ġurisdizzjonijiet mingħajr superviżjoni effettiva ta' AML/CFT.

14.13. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) Il-pajjiżi jiġu identifikati minn sorsi kredibbli, bħal valutazzjonijiet reċiproci jew rapporti ta' valutazzjoni dettaljati, bħala li jkollhom sistemi effettivi ta' AML/CFT.
- b) Il-pajjiżi jiġu identifikati minn sorsi kredibbli bħala li jkollhom livell baxx ta' korruzzjoni u attività kriminali oħra.

Mizuri

14.14. L-Artikolu 13(5) tad-Direttiva (UE) 2015/849 jistipula li, għal negozji tal-assigurazzjoni tal-ħajja, id-ditti għandhom japplikaw mizuri ta' CDD mhux biss lill-klijent u lis-sid benefiċjarju iżda anke lill-benefiċjarji malli jiġu identifikati jew magħżula. Dan ifisser li d-ditti għandhom:

- a) jiksbu l-isem tal-benefiċjarju fejn jew persuna fiżika jew ġuridika jew arrangament jiġi identifikat bħala l-benefiċjarju; jew
- b) jiksbu biżżejjed informazzjoni biex ikunu ssodisfati li l-identitajiet tal-benefiċjarji jistgħu jiġu stabbiliti fil-mument tal-ħlas fejn il-benefiċjarji jkunu klassi ta' persuni jew magħżula minn ċerti karatteristiċi. Pereżempju, fejn il-benefiċjarju jkun "in-neputijiet futuri tiegħi", l-assiguratatur ikun jista' jikseb informazzjoni dwar it-tfal tad-detentur tal-polza.

14.15. Id-ditti għandhom jivverifikaw l-identitajiet tal-benefiċjarji mhux aktar tard mill-mument tal-ħlas.

14.16. Meta d-ditta tkun taf li l-assigurazzjoni fuq il-ħajja giet assenjata lil parti terza, li se tircievi l-valur tal-polza, hija trid tidentifika s-sid benefiċjarju fil-mument tal-assenjazzjoni.

14.17. Sabiex jikkonformaw mal-Artikolu 13(6) tad-Direttiva (UE) 2015/849, meta l-benefiċjarji ta' trusts jew ta' arrangamenti legali simili jkunu klassi ta' persuni jew maħtura minn ċerti karatteristiċi, id-ditti jenħtieġ li jiksbu biżżejjed informazzjoni biex ikunu ssodisfati li l-identitajiet tal-benefiċjarji jistgħu jiġu stabbiliti fil-mument tal-iżborż jew fil-mument tal-eżerċizzju mill-benefiċjarji tad-drittijiet akkwiziti tagħhom.

Diligenza dovuta tal-klijenti msaħħa

14.18. Sabiex jikkonformaw mal-Artikolu 18a fir-rigward ta' relazzjonijiet jew tranżazzjonijiet li jinvolvu pajjiżi terzi b'riskju kbir, id-ditti għandhom japplikaw il-mizuri ta' EDD stabbiliti f'dan

ir-rigward fit-Titolu I. Il-miżuri ta' EDD li għejjin jistgħu jkunu xierqa fis-sitwazzjonijiet l-oħra kollha ta' riskju għoli:

- a) Fejn il-klijent jagħmel użu mill-perjodu ta' "ħarsien b'xejn"/"rtirar", il-premium għandu jithallas lura lill-kont tal-bank tal-klijent li minnu kienu tħallsu l-fondi. Id-ditti għandhom jiżguraw li jkunu vverifikaw l-identità tal-klijent f'konformità mal-Artikolu 13 tad-Direttiva (UE) 2015/849 qabel jagħmlu rifużjoni, b'mod partikolari fejn il-premium ikun kbir jew iċ-ċirkostanzi b'xi mod ma jidhrux normali. Id-ditti għandhom jikkunsidraw ukoll jekk il-kancellazzjoni tagħtix lok għal sospett dwar it-tranżazzjoni u jekk is-sottomissjoni ta' rapport dwar attività suspettuża tkunx xierqa.
- b) Jistgħu jittieħdu passi addizzjonali biex jissaħħaħ l-għarfien tad-ditta dwar il-klijent, is-sid benefiċjarju, il-benefiċjarju jew is-sid benefiċjarju tal-benefiċjarju, il-kontribwenti u l-benefiċjarji ta' partijiet terzi. Eżempji jinkludu:
 - i. in-nuqqas ta' użu tad-deroga fl-Artikolu 14(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849, li tipprovdi għal eżenzjoni minn CDD inizjali;
 - ii. il-verifika tal-identità ta' partijiet rilevanti oħra, inkluż kontribwenti u benefiċjarji ta' partijiet terzi, qabel il-bidu tar-relazzjoni tan-negozju;
 - iii. il-kisba ta' informazzjoni addizzjonali biex jistabbilixxu n-natura maħsuba tar-relazzjoni tan-negozju;
 - iv. il-kisba ta' informazzjoni addizzjonali dwar il-klijent u l-aġġornament b'mod aktar regolari d-*data* tal-identifikazzjoni tal-klijent u tas-sid benefiċjarju;
 - v. jekk il-kontribwent ikun differenti mill-klijent, jistabbilixxu r-raġuni għaliex;
 - vi. il-verifika tal-identitajiet abbażi ta' iktar minn sors affidabbli u indipendenti wieħed;
 - vii. l-istabbiliment tas-sors tal-ġid u s-sors tal-fondi tal-klijent, pereżempju d-dettalji tal-impjeg u tas-salarju, wirt jew arrangamenti tad-divorzju;
 - viii. fejn possibbli, l-identifikazzjoni tal-benefiċjarju u l-verifika tal-identità tiegħu fil-bidu tar-relazzjoni ta' negozju, minflok ma wieħed jistenna sake mm jiġi identifikat jew innominat, filwaqt li wieħed iżomm f' moħħu li l-benefiċjarju jista' jinbidel matul it-terminu tal-polza;
 - ix. jidentifikaw u jivverifikaw l-identità tas-sid benefiċjarju tal-benefiċjarju;
 - x. f'konformità mal-Artikoli 20 u 21 tad-Direttiva (UE) 2015/849, jieħdu miżuri biex jiddeterminaw jekk il-klijent huwiex PEP u jieħdu miżuri raġonevoli biex jiddeterminaw jekk il-benefiċjarju jew is-sid benefiċjarju tal-benefiċjarju jkunx PEP

fil-mument tal-assenjazzjoni, kompletament jew parzjalment, tal-polza jew, mhux aktar tard mill-mument tal-ħlas;

- xi. jeħtieġu li l-ewwel pagament isir permezz ta' kont f'isem il-klijent ma' bank soġġett għal standards ta' CDD li mhumiex inqas robusti minn dawk meħtieġa taħt id-Direttiva (UE) 2015/849.

14.19. L-Artikolu 20 tad-Direttiva (UE) 2015/849 jeħtieġ li, fejn ir-riskju assoċjat ma' relazzjoni ta' PEP ikun għoli, id-ditti m'għandhomx japplikaw biss miżuri ta' CDD f'konformità mal-Artikolu 13 tad-Direttiva iżda anke jinfurmaw lill-manigment superjuri qabel il-ħlas tal-polza biex il-manigment superjuri jkun jista' jiffirma opinjoni informata dwar ir-riskju ta' ML/TF assoċjat mas-sitwazzjoni u jiddeciedi dwar l-aktar miżuri xierqa biex jimmitiga dak ir-riskju; barra minn hekk, id-ditti għandhom iwettqu EDD dwar ir-relazzjoni ta' negozju sħiħa.

14.20. Id-ditti għandhom:

- a) jiksbu informazzjoni addizzjonali dwar ir-relazzjoni ta' negozju sabiex ikunu jistgħu jifhmu n-natura tar-relazzjoni bejn il-klijent/l-assigurat u l-benefiċjarju, u tar-relazzjoni bejn il-pagatur u l-benefiċjarju jekk il-pagatur ikun differenti mill-klijent/mill-assigurat; u
- b) itejbu l-iskrutinju tagħhom dwar is-sors tal-fondi.

14.21. Meta l-benefiċjarju jkun PEP u jissema b' mod esplicitu, id-ditti ma għandhomx jistennew sakemm titħallas il-polza biex iwettqu l-iskrutinju mtejjeb tar-relazzjoni ta' negozju kollha kemm hi.

14.22. Jista' jkun meħtieġ monitoraġġ aktar frekwenti u aktar fil-fond tat-tranzazzjonijiet (inkluż, fejn ikun meħtieġ, l-istabbiliment tas-sors tal-fondi).

Diligenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

14.23. Il-miżuri li ġejjin jistgħu jissodisfaw xi wħud mir-rekwiziti ta' CDD f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx (sa fejn permess mil-leġislazzjoni nazzjonali):

- a) Id-ditti jistgħu jkunu kapaċi jassumu li l-verifika tal-identità tal-klijent tiġi ssodisfata abbażi ta' pagament li jitfassal fuq kont li d-ditta tkun sodisfatta jkun fl-isem uniku jew kongunt tal-klijent ma' istituzzjoni ta' kreditu rregolata miż-ŻEE.
- b) Id-ditti jistgħu jkunu kapaċi jassumu li l-verifika tal-identità tal-benefiċjarju tal-kuntratt tiġi ssodisfata abbażi ta' pagament li jsir f'kont f'isem il-benefiċjarju f'istituzzjoni ta' kreditu rregolata miż-ŻEE.

Linja Gwida 15: Linja gwida settorjali għad-ditti tal-investment

- 15.1. Id-ditti tal-investment kif definiti fil-punt (1) tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/65/UE għandhom jikkunsidraw meta jipprovdu jew jeżegwixxu servizzi jew attivitajiet ta' investment kif definiti fil-punt (2) tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva (UE) 2014/65 il-fatturi ta' riskju u l-miżuri li għejjin flimkien ma' daww stabbiliti fit-Titolu I ta' dawn il-linji gwida. Il-linja gwida settorjali 12 tista' tkun rilevanti wkoll f'dan il-kuntest.
- 15.2. Biex jikkonformaw mal-obbligi tagħhom skont id-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti f'dan is-settur għandhom jikkunsidraw li:
- ir-riskju ta' ML/TF f'dan is-settur huwa xprunat primarjament mir-riskju assoċjat mal-klijenti li d-ditti tal-investment iservu; u
 - n-natura tal-attivitajiet li d-ditti tal-investment iwettqu tfisser li jistgħu jkunu esposti għal reati predikati bħall-abbuż tas-suq, li jistgħu jwasslu għal ML/TF.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi jew tranżazzjonijiet

- 15.3. Il-fatturi li għejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiddied ir-riskju:
- it-tranżazzjonijiet ikunu kbar b'mod mhux tas-soltu, fil-kuntest tal-profil tal-klijent;
 - arranġamenti ta' saldu li mhumiex standard jew li jidhru irregolari;
 - negozjar mera jew tranżazzjonijiet li jinvolvu titoli użati għal kambju tal-munita li jidhru mhux tas-soltu jew li ma għandhomx skopijiet kummerċjali jew ekonomiċi apparenti;
 - il-prodott jew is-servizz ikun strutturat b'tali mod li jista' jippreżenta diffikultajiet fl-identifikazzjoni tal-klijenti; il-pagamenti lil terzi huma possibbli.
- 15.4. Il-fatturi li għejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:
- Il-prodott jew is-servizz huwa soġġett għal rekwiżiti obligatorji ta' trasparenza u/jew divulgazzjoni.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

- 15.5. Il-fatturi li għejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiddied ir-riskju:
- L-imġiba tal-klijent, pereżempju:

- i. ir-raġuni għall-investment ma jkollhiex skop ekonomiku ovvju;
- ii. il-klijent jistaqsi biex jerga' jixtri jew jifdi investment fuq terminu twil fi żmien perjodu qasir wara l-investment inizjali jew qabel id-data tal-ħlas mingħajr raġuni ċara, b'mod partikolari fejn dan jirriżulta f'telf finanzjarju jew fi ħlas ta' spejjeż għoljin tat-tranzazzjoni;
- iii. il-klijent jitlob ix-xiri u l-bejgħ ripetut ta' ishma f'perjodu qasir ta' żmien mingħajr strategija ovvja jew raġunament ekonomiku
- iv. nuqqas ta' rieda li jipprovdi informazzjoni ta' CDD dwar il-klijent u s-sid benefiċjarju;
- v. bidliet frekwenti għall-informazzjoni ta' CDD jew għad-dettalji tal-pagament;
- vi. il-klijent jittrasferixxi fondi li jaqbzu dawk meħtieġa għall-investment u jistaqsi biex ammonti eċċessivi jiġu rimborżati;
- vii. iċ-ċirkostanzi li fihom il-klijent jagħmel użu mill-perjodu ta' "rtirar" jagħtu lok għal suspett;
- viii. juża diversi kontijiet mingħajr notifika preċedenti, speċjalment meta dawn il-kontijiet jinżammu f'diversi ġurisdizzjonijiet jew f'ġurisdizzjonijiet ta' riskju għoli;
- ix. il-klijent ikun jixtieq ifassal ir-relazzjoni b'tali mod li diversi partijiet, pereżempju kumpaniji mandatorji, jintużaw f'ġurisdizzjonijiet differenti, b'mod partikolari fejn dawn il-ġurisdizzjonijiet ikunu assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF.

b) In-natura tal-klijent, pereżempju:

- i. il-klijent huwa kumpanija, trust jew arrangamenti legali oħra li għandhom struttura jew funzjonijiet simili għat-trusts, stabbiliti f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF (id-ditti għandhom jagħtu attenzjoni partikolari lil dawk il-ġurisdizzjonijiet li ma jikkonformawx b'mod effettiv mal-istandards internazzjonali ta' trasparenza dwar it-taxxa u l-kondiviżjoni ta' informazzjoni);
- ii. il-klijent ikun veikolu ta' investment li jwettaq ftit jew l-ebda diligenza dovuta fuq il-klijenti tiegħu stess;
- iii. il-klijent ikun veikolu ta' investment ta' parti terza mhux irregolat;
- iv. l-istruttura tas-sjieda u tal-kontroll ta' klijent ma tkunx ċara;
- v. il-klijent jew is-sid benefiċjarju jkun PEP jew iżomm pożizzjoni prominenti oħra li tista' tippermettilu jabbuża mill-pożizzjoni tiegħu għall-qligħ privat;

- vi. il-klijent ikun kumpanija mandatarja mhux irregolata b'azzjonisti mhux magħrufa.
- c) In-negozju tal-klijent, pereżempju l-fondi tal-klijent huma derivati minn negozju f'setturi li huma assoċjati ma' riskju ogħla ta' kriminalità finanzjarja, bħall-kostruzzjoni, il-farmaċewtiċi u l-kura tas-saħħa, il-kummerċ u d-difiża tal-armi, l-industrija estrattivi jew l-akkwist pubbliku.

15.6. Il-fatturi li għejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) Il-klijent ikun investitur istituzzjonali li l-istatus tiegħu jkun gie vverifikat minn aġenzija governattiva taż-ŻEE, pereżempju skema tal-pensjonijiet approvata mill-gvern.
- b) Il-klijent ikun korp governattiv minn ġurisdizzjoni taż-ŻEE.
- c) Il-klijent ikun istituzzjoni finanzjarja stabbilita f'ġurisdizzjoni taż-ŻEE.

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

15.7. Il-fatturi li għejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżied ir-riskju:

- a) Kumplexità fil-katina tar-riċeviment u t-trażmissjoni tal-ordnijiet;
- b) Kumplexità fil-katina tad-distribuzzjoni tal-prodotti ta' investiment;
- c) L-ċentru tan-negozjar għandu membri jew partecipanti li jinsabu f'ġurisdizzjonijiet b'riskju għoli

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografici

15.8. Il-fatturi li għejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżied ir-riskju:

- a) L-investitur jew id-depożitarju tiegħu jkun ibbażat f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF.
- b) Il-fondi jkunu għejjin minn ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF.

Miżuri

15.9. Meta jiżviluppaw il-politiki u l-proċeduri tal-AML/CFT tagħhom biex jikkonformaw mal-obbligi tagħhom skont id-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti f'dan is-settur għandhom jikkunsidraw li skont it-tip ta' attività li jwettqu, se jkunu soġġetti għal regoli li skonthom iridu jiġbru informazzjoni estensiva dwar il-klijenti tagħhom. Fejn dan ikun il-każ, huma għandhom jikkunsidraw il-punt sa fejn l-informazzjoni miksuba għall-finijiet ta' konformità tal-MiFID II u l-EMIR tista' tintuża wkoll biex jiġu ssodisfati l-obbligi ta' CDD tagħhom f'sitwazzjonijiet standard.

- 15.10. B'mod partikolari, il-manigġers tal-investment tipikament iridu jiżviluppaw fehim tajjeb tal-klijenti tagħhom biex jgħinuhom jidentifikaw portafolli ta' investment xierqa. L-informazzjoni miġbura se tkun simili għal dik li d-ditti jiksibu għal skopijiet ta' AML/CFT.
- 15.11. Id-ditti għandhom isegwu l-linji gwida tal-EDD stabbiliti fit-Titolu I f'sitwazzjonijiet ta' riskju ogħla. Barra minn hekk, fejn ir-riskju assoċjat ma' relazzjoni tan-negozju jkun għoli, id-ditti għandhom:
- a) jidentifikaw u, fejn ikun meħtieġ, jivverifikaw l-identità tal-investituri sottostanti tal-klijent tad-ditta fejn il-klijent ikun veikolu ta' investment ta' parti terza mhux irregolat;
 - b) jifhmu r-raġuni għal kwalunkwe pagament jew trasferiment għal jew minn parti terza mhux verifikata.
- 15.12. Sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, il-manigġers tal-investment jistgħu japplikaw il-linji gwida tal-SDD stabbiliti fit-Titolu I f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx.

Linja Gwida 16: Linja gwida settorjali għall-fornituri ta' fondi ta' investment

- 16.1. Il-forniment ta' fondi ta' investment jista' jinvolvi diversi partijiet, bħall-maniger tal-fond, konsulenti maħtura, id-depożitarju u sottokustodji, registraturi u, f'xi każijiet, sensara ewlenin. Bl-istess mod, id-distribuzzjoni ta' dawn il-fondi tista' tinvolvi partijiet bħal agenti marbuta, manigers tal-ġid konsultattivi u diskrezzjonali, fornituri tas-servizz ta' pjattaforma u konsulenti finanzjarji indipendenti.
- 16.2. It-tip u n-numru ta' partijiet involuti fil-proċess ta' distribuzzjoni tal-fond jiddependu min-natura tal-fond u jistgħu jaffettwaw kemm il-fond jaf dwar il-klijent u l-investituri tiegħu. Il-fond jew, fejn il-fond innifsu ma jkunx entità obligata, il-maniger tal-fond se jzomm ir-responsabbiltà mill-konformità mal-obbligi ta' AML/CFT, minkejja li aspetti tal-obbligi ta' CDD tal-fond jistgħu jitwettqu minn waħda jew aktar minn dawn il-partijiet l-oħra soġġetti għal ċerti kundizzjonijiet.
- 16.3. Il-fondi tal-investment jistgħu jintużaw minn persuni jew entitajiet għal skopijiet ta' ML/TF:
- a) Il-fondi għall-konsumatur spiss jitqassmu fuq bażi mhux wiċċ imb wiċċ; l-aċċess għal dawn il-fondi spiss hu faċli u jinkiseb relattivament malajr, u l-partecipazzjonijiet f'dawn il-fondi jistgħu jiġu ttrasferiti bejn partijiet differenti.
 - b) Il-fondi ta' investment alterattivi, bħall-fondi heġġ, il-proprjetà immobbli u l-fondi ta' ekwità privata, għandhom it-tendenza li jkollhom numru iżgħar ta' investituri, li jistgħu jkunu individwi privati kif ukoll investituri istituzzjonali (fondi tal-pensjonijiet, fondi ta' fondi). Fondi bħal dawn li huma mfassla għal numru limitat ta' individwi ta' valur nett għoli, jew għal uffiċċji tal-familja, jista' jkollhom riskju intrinsikament ogħla ta' abbuż għal skopijiet ta' ML/TF minn fondi għall-konsumatur, peress li l-investituri x'aktarx li jkunu f'pożizzjoni li jeżerċitaw kontroll fuq l-assi tal-fond. Jekk l-investituri jeżerċitaw kontroll fuq l-assi, tali fondi jkunu veikoli personali li jzommu l-assi, li fl-Anness III għad-Direttiva (UE) 2015/849 jissemmew bħala fattur li jindika riskju potenzjalment ogħla.
 - c) Minkejja n-natura tal-investment li spiss tkun ta' żmien medju sa dak twil, li tista' tikkontribwixxi biex tillimita l-attraenza ta' dawn il-prodotti għal skopijiet ta' hasil tal-flus, xorta jistgħu jappellaw lill-ħassjela tal-flus abbażi tal-abbiltà tagħhom li jiġġeneraw tkabbir u introjtu.
- 16.4. Din il-linja gwida settorjali hija mmirata lejn:
- a) fondi ta' investment li jikkummerċjalizzaw l-ishma jew l-unitajiet tagħhom stess, skont l-Artikolu 3(2)(d) tad-Direttiva (UE) 2015/849; u
 - b) manigers tal-fondi, fejn fond ta' investment ma jkunx inkorporat.

Partijiet oħra involuti fil-forniment jew id-distribuzzjoni tal-fond, pereżempju intermedjarji, jista' jkollhom jikkonformaw mal-obbligi ta' CDD tagħhom stess u għandhom jirreferu għall-kapitoli rilevanti f' dawn il-linji gwida kif ikun xieraq.

Għall-fondi u l-manigers tal-fondi, il-linji gwida settorjali 8, 14 u 15 jistgħu jkun rilevanti wkoll.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi jew tranżazzjonijiet

16.5. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiddied ir-riskju assoċjat mal-fond:

- a) Il-fond jiġi mfassal għal numru limitat ta' individwi jew family offices, pereżempju fond privat jew fond b'investitur uniku.
- b) Ikun possibbli li wieħed jissottoskrivi fil-fond u mbagħad jifdi malajr l-investment mingħajr mal-investitur iġarrab spejjeż amministrattivi sinifikanti;
- c) Unitajiet ta' jew ishma fil-fond jistgħu jiġu nnegozjati mingħajr ma jiġi notifikat il-fond jew il-maniger tal-fond fil-mument tan-negozju;
- d) L-informazzjoni dwar l-investitur hija maqsuma bejn diversi sugġetti.

16.6. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiddied ir-riskju assoċjat mal-abbonament:

- a) L-abbonament jinvolti kontijiet jew partijiet terzi f' ġurisidizzjonijiet multipli, b' mod partikolari meta dawn il-ġurisidizzjonijiet ikunu assoċjati ma' riskju għoli ta' ML/TF kif definit fil-linja gwida 2.9 sa 2.15 tat- Titolu I.
- b) L-abbonament ikun jinvolti abbonati jew benefiċjarji ta' partijiet terzi, b' mod partikolari fejn dan ma jkunx mistenni.

16.7. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju assoċjat mal-fond:

- a) Pagamenti lil partijiet terzi u mingħandhom mhumiex permessi.
- b) Il-fond ikun miftuħ għal investituri zgħar biss, fejn l-investimenti jiġu llimitati.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

16.8. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu għal zieda fir-riskju. L-imġiba tal-klijent ma tkunx normali, pereżempju:

- a) Ir-raġuni għall-investment ma jkollhiex strateġija ovvja jew skop ekonomiku ovvju jew il-klijent jagħmel investimenti li ma jkunux konsistenti mas-sitwazzjoni

finanzjarja generali tal-klijent, fejn dan ikun magħruf lill-fond jew lill-manijer tal-fond.

- b) Il-klijent jitlob ix-xiri ripetut u/jew il-bejgħ ta' unitajiet jew ishma f'perjodu qasir ta' żmien wara l-investment inizjali jew qabel id-data tal-iżborż mingħajr strateġija jew raġuni ċara, b'mod partikolari fejn dan jirriżulta f'telf finanzjarju jew pagament ta' tariffi għoljin tat-tranzazzjoni.
- c) Il-klijent jittrasferixxi fondi li jaqbużu dawk meħtieġa għall-investment u jistaqsi biex ammonti eċċessivi jiġu rimborżati.
- d) Il-klijent juża diversi kontijiet mingħajr notifika minn qabel, speċjalment meta dawn il-kontijiet ikunu miżmuma f'diversi ġurisdizzjonijiet jew f'ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF.
- e) Il-klijent ikun jixtieq ifassal ir-relazzjoni b'tali mod li diversi partijiet, pereżempju kumpaniji mandatorji mhux irregolati, jintużaw f'ġurisdizzjonijiet differenti, b'mod partikolari fejn dawn il-ġurisdizzjonijiet ikunu assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF.
- f) Il-klijent f'daqqa waħda jibdel il-lokalità tas-saldu mingħajr raġuni, pereżempju billi jibdel il-pajjiż tar-residenza tal-klijent.

16.9. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jitnaqqas ir-riskju:

- a) il-klijent ikun investitur istituzzjonali li l-istatus tiegħu jkun ġie vverifikat minn aġenzija governattiva taż-ŻEE, pereżempju skema tal-pensjonijiet approvata mill-gvern;
- b) il-klijent huwa ditta soġġetta għar-rekwiziti ta' AML/CFT li mhumiex inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

16.10. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- a) Kanali ta' distribuzzjoni kumplessi li jillimitaw is-sorveljanza tal-fond tar-relazzjonijiet tan-negozju tiegħu u jirrestringu l-abbiltà tiegħu li jimmonitorja t-tranzazzjonijiet, pereżempju l-fond juża għadd kbir ta' subdistributuri għad-distribuzzjoni f'pajjiżi terzi;
- b) id-distributur ikun jinsab f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF kif definit fil-parti generali ta' dawn il-linji gwida.

16.11. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jindikaw riskju aktar baxx:

- a) Il-fond ikun jaċċetta biss tip ta' investitur ta' riskju baxx magħżul, bħal ditti rregolati li jinvestu bħala awtur (eż. kumpaniji tal-assigurazzjoni tal-ħajja) jew skemi ta' pensjoni korporattivi.
- b) Il-fond jista' jinxtara u jinfeda biss permezz ta' ditta soġġetta għar-rekwiziti ta' AML/CFT li mhumiex inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografici

16.12. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- a) Il-fondi tal-klijenti jew tas-sidien benefiċjarji ġew iġġenerati f'ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF, b'mod partikolari dawk assoċjati ma' livelli ogħla ta' reati predikati għall-ħasil tal-flus.
- b) Il-klijent jitlob li l-investment tiegħu jinfeda f'kont f'istituzzjoni ta' kreditu li tinsab f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF.

Miżuri

16.13. Il-miżuri li l-fondi jew li l-manijers tal-fondi għandhom jieħdu biex jikkonformaw mal-obbligi ta' CDD tagħhom se jiddependu minn kif il-klijent jew l-investitur (fejn l-investitur ma jkunx il-klijent) jasal għall-fond. Il-fond jew il-manijer tal-fond għandu jieħu wkoll miżuri sensittivi għar-riskju biex jidentifika u jivverifika l-identità tal-persuni fiżiċi, jekk ikun hemm, li fl-aħħar mill-aħħar ikunu s-sidien tal-klijent jew jikkontrollaw il-klijent (jew li f'isimhom tkun qed titwettag it-tranzazzjoni), pereżempju billi jitlob lill-klijent prospettiv jiddikjara, meta l-ewwel japplika biex jingħaqad mal-fond, jekk humiex qed jinvestu f'isimhom stess jew jekk humiex intermedjarju li qed jinvesti f'isem ħaddieħor.

16.14. Il-klijent ikun:

- a) persuna fiżika jew ġuridika li b'mod dirett tixtri unitajiet jew ishma f'fond f'isimha stess, u mhux f'isem investituri oħrajn sottostanti; jew
- b) ditta li, bħala parti mill-attività ekonomika tagħha, tixtri unitajiet jew ishma direttament f'isimha stess u teżerċita kontroll fuq l-investment għall-benefiċċju aħħari ta' parti terza waħda jew iktar li ma jikkontrollawx l-investment jew id-deċiżjonijiet tal-investment; jew
- c) ditta, pereżempju intermedjarju finanzjarju, li taġixxi f'isimha stess u li hija rreġistrata fir-reġistru tal-ishma/unitajiet tal-fond iżda taġixxi f'isem, u skont struzzjonijiet speċifiċi minn, parti terza waħda jew aktar (eż. minħabba li l-intermedjarju finanzjarju huwa persuna nominata, sensar, kont miġbur minn

diversi klijenti/operatur ta' kont tat-tip omnibus jew operatur ta' arrangament simili tat-tip passiv); jew

- d) klijent ta' ditta, pereżempju klijent ta' intermedjarju finanzjarju, fejn id-ditta ma tkunx irregistrata fir-reġistru tal-ishma/unitajiet tal-fond (eż. minħabba li l-fond ta' investiment juża intermedjarju finanzjarju biex iqassam ishma jew unitajiet ta' fondi, u l-investitur jixtri unitajiet jew ishma permezz tad-ditta u huwa rreġistrat fir-reġistru tal-ishma/unitajiet tal-fond).

Diligenza Dovuta għall-Klijent Msaħħa

16.15. Fis-sitwazzjonijiet deskritti fil-linji gwida 16.14(a) u (b), eżempji ta' miżuri ta' EDD li fond jew manijer tal-fond għandu japplika f'sitwazzjonijiet ta' riskju għoli jinkludu:

- a) il-kisba ta' informazzjoni addizzjonali dwar il-klijent, bħar-reputazzjoni u l-isfond tal-klijent, qabel l-istabbiliment tar-relazzjoni tan-negozju;
- b) it-teħid ta' passi addizzjonali biex jiġu vverifikati aktar id-dokumenti, id-*data* jew l-informazzjoni li nkisbu;
- c) il-kisba ta' informazzjoni dwar is-sors tal-fondi u/jew is-sors tal-gid tal-klijent u tas-sid benefiċjarju tal-klijent;
- d) il-ħtieġa li l-pagament tat-tifdija jsir permezz tal-kont inizjali użat għall-investiment jew kont fl-isem uniku jew kongunt tal-klijent;
- e) iż-żieda fil-frekwenza u fl-intensità tal-monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet;
- f) it-talba li l-ewwel pagament isir permezz ta' kont ta' pagament miżmum fl-isem uniku jew kongunt tal-klijent ma' istituzzjoni finanzjarja jew ta' kreditu rregolata miż-ŻEE jew istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja rregolata f' pajjiż terz li għandu rekwiżiti ta' AML/CFT li mhumiex inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849;
- g) il-kisba ta' approvazzjoni mill-manijment superjuri fiż-żmien tal-ewwel tranzazzjoni;
- h) monitoraġġ imtejjeb tar-relazzjoni tal-klijent u tat-tranzazzjonijiet individwali.

16.16. Fis-sitwazzjonijiet deskritti fil-linja gwida 16.14(c), fejn ir-riskju jiżdied, b' mod partikolari meta l-fond ikun magħżul għal għadd limitat ta' investituri, iridu japplikaw miżuri ta' EDD u dawn jistgħu jinkludu dawk stabbiliti fil-linja gwida 16.15 hawn fuq.

16.17. Meta intermedjarju finanzjarju jkun ibbażat f' pajjiż terz u jkun stabbilixxa relazzjoni simili għal dik bankarja korrispondenti mal-fond jew mal-manijer tal-fond, il-miżuri deskritti fil-linji

gwida 16.20 u 16.21 mhumiex applikabbli. F'każijiet bħal dawn, biex iwettqu l-obbligi tagħhom skont l-Artikolu 19 tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti għandhom japplikaw għall-intermedjarju l-miżuri ta' diligenza dovuta msaħħha elenkati fil-Linja Gwida Settorjali 8. 14 sa 8.17.

16.18. Fis-sitwazzjonijiet deskritti fil-linja gwida 16.14(d) fejn ir-riskju jiżdied, b'mod partikolari fejn il-fond huwa indikat għal numru limitat ta' investituri, għandhom japplikaw miżuri ta' EDD u jistgħu jinkludu dawk stabbiliti fil-linja gwida 16.15 hawn fuq.

Diligenza Dovuta għall-Klijent Simplifikata

16.19. Fis-sitwazzjonijiet deskritti fil-linji gwida 16.14(a) u 16.14(b), f'sitwazzjonijiet ta' riskju aktar baxx, sal-punt permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, u sakemm il-fondi qed jiġu trasferiti b'mod verifikabbli lejn jew minn kont ta' pagament miżmum fl-isem uniku jew kongunt tal-klijent ma' istituzzjoni finanzjarja jew ta' kreditu rregolata miż-ŻEE, eżempju tal-miżuri tal-SDD li l-fond jew il-manigier tal-fond jista' japplika huwa billi juża s-sors tal-fondi biex jissodisfa xi wħud mir-rekwiżiti ta' CDD.

16.20. Fis-sitwazzjonijiet deskritti fil-linja gwida 16.14(c), fejn l-intermedjarju finanzjarju jkun il-fond jew il-klijent tal-manigier tal-fond, il-fond jew il-manigier tal-fond għandu japplika miżuri ta' CDD sensitivi għar-riskju lill-intermedjarju finanzjarju. Jenħtiegħ li l-fond jew il-manigier tal-fond jieħu wkoll miżuri sensitivi għar-riskju biex jidentifika, u jivverifika l-identità tal-investituri sottostanti l-intermedjarju finanzjarju, peress li dawn l-investituri jistgħu jkunu sidien benefiċjarji tal-fondi investiti permezz tal-intermedjarju. Sa fejn ikun permess mil-ligi nazzjonali, f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx, fondi jew manigers ta' fondi jistgħu japplikaw miżuri ta' SDD simili għal dawk deskritti fit-Titolu I ta' dawn il-linji gwida, soġġetti għall-kundizzjonijiet li ġejjin:

- a) L-intermedjarju finanzjarju jiġi soġġett għal obbligi ta' AML/CFT f'għurisidizzjoni taż-ŻEE jew f'pajjiż terz li jkollu rekwiżiti ta' AML/CFT li ma jkunux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.
- b) L-intermedjarju finanzjarju jiġi sorveljat b'mod effettiv għall-konformità ma' dawn ir-rekwiżiti.
- c) Il-fond jew il-manigier tal-fond ikun ħa passi sensitivi għar-riskju biex ikun issodisfat li r-riskju ta' ML/TF assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju jkun baxx, abbażi, *inter alia*, tal-fond jew tal-valutazzjoni tal-manigier tal-fond tan-negozju tal-intermedjarju finanzjarju, it-tipi ta' klijenti li n-negozju tal-intermedjarju jservi u l-għurisidizzjonijiet li n-negozju tal-intermedjarju jkun espost għalihom.
- d) Il-fond jew il-manigier tal-fond ikun ħa passi sensitivi għar-riskju biex ikun issodisfat li l-intermedjarju japplika miżuri ta' CDD robusti u sensitivi għar-riskju għall-klijenti tiegħu stess u għas-sidien benefiċjarji tal-klijenti tiegħu. Bħala parti

minn dan, il-fond jew il-maniger tal-fond għandu jieħu miżuri sensitivi għar-riskju biex jivvaluta l-adegwatezza tal-politiki u l-proċeduri ta' CDD tal-intermedjarju, pereżempju billi jirreferi għal informazzjoni disponibbli għall-pubbliku dwar ir-rekord tal-konformità tal-intermedjarju jew billi jikkollabora direttament mal-intermedjarju.

- e) Il-fond jew il-maniger tal-fond ikun ħa passi sensitivi għar-riskju biex ikun sodisfatt li l-intermedjarju se jipprovdi informazzjoni u dokumenti ta' CDD dwar l-investituri sottostanti immedjatament fuq talba, pereżempju billi jinkludi dispożizzjonijiet rilevanti f'kuntratt mal-intermedjarju jew billi jagħmel ittestjar ta' kampjuni tal-abbiltà tal-intermedjarju li jipprovdi informazzjoni ta' CDD fuq talba.

16.21. Fis-sitwazzjonijiet deskritti fil-linja gwida 16.14(d), il-fond jew il-maniger tal-fond għandu japplika miżuri ta' CDD sensitivi għar-riskju lill-investitur finali bħala l-klijent tal-fond jew tal-maniger tal-fond. Sabiex jissodisfa l-obbligi ta' CDD tiegħu, il-fond jew il-maniger tal-fond jista' jiddependi mill-intermedjarju f'konformità ma', u soġġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Kapitolu II, it-Taqsima 4, tad-Direttiva (UE) 2015/849.

16.22. Sa fejn ikun permess mil-liġi nazzjonali, f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx, il-fondi jew il-manigers tal-fondi jistgħu japplikaw miżuri ta' SDD. Sakemm il-kundizzjonijiet elenkati fil-linja gwida 16.20 jiġu ssodisfati, il-miżuri tal-SDD jistgħu jikkonsistu f'li l-fond jew il-maniger tal-fond jikseb *data* ta' identifikazzjoni mir-reġistru tal-ishma tal-fond, flimkien mal-informazzjoni speċifikata fl-Artikolu 27(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849, li l-fond jew il-maniger tal-fond irid jikseb mingħand l-intermedjarju fi żmien raġonevoli. Il-fond jew il-maniger tal-fond għandu jistabbilixxi dak il-perjodu ta' żmien f'konformità mal-approċċ ibbażat fuq ir-riskju.

Linja Gwida 17 Linja gwida settorjali għal pjattaformi regolati ta' finanzjament kollettiv

- 17.1. Għall-finijiet ta' din il-Linja Gwida settorjali, jintużaw u għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin stabbiliti fl-Artikolu 2(1) tar-Regolament (UE) 2020/1503: “servizz ta' finanzjament kollettiv”, “pjattaforma ta' finanzjament kollettiv”, “fornitur ta' servizzi ta' finanzjament kollettiv” (CSP), “sid il-proġett” u “investitur”. Din il-Linja Gwida settorjali tirreferi għal “klijenti” fis-sens ta' “klijenti”, kif iddefinit fl-Artikolu 2(1)(g) ta' dan l-istess regolament.
- 17.2. Is-CSPs għandhom jirrikonoxxu r-riskji li jirriżultaw min-natura mingħajr fruntieri tal-pjattaformi ta' finanzjament kollettiv fejn il-klijenti tas-CSP jistgħu jkunu jinsabu kullimkien fid-dinja, inklużi ġurisdizzjonijiet b'riskju għoli. Is-CSPs għandhom ikunu jafu l-klijenti tagħhom biex jipprevjenu li l-pjattaformi ta' finanzjament kollettiv tagħhom jintużaw biex jiffinanzjaw proġetti ta' investiment fittizji b'fondi illeċiti jew jintużaw hażin għal skopijiet ta' TF fejn tingħata raġuni fittizja għal proġett ta' finanzjament kollettiv, li qatt ma jimmaterjalizza u l-fondi miksuba mill-finanzjament kollettiv imbagħad jintużaw biex jiffinanzjaw attakk terroristiku.
- 17.3. Is-CSPs għandhom jikkunsidraw il-fatturi ta' riskju u l-miżuri stabbiliti f'din il-linja gwida settorjali flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu I. Is-CSPs li jipprovdu servizzi ta' investiment għandhom jirreferu wkoll għall-gwida settorjali 16.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi u tranżazzjonijiet

- 17.4. Is-CSP għandu jqis il-fatturi ta' riskju li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal zieda fir-riskju:
- a) Is-CSP jiġbor fondi permezz tal-pjattaforma ta' finanzjament kollettiv iżda jippermetti trażmissjoni ulterjuri aktar tard, inklużi mudelli ta' negozju fejn:
 - i. il-flus jingabru għal proġett mhux iddeterminat u konsegwentement jinżammu fil-kont tal-investitur sakemm jiġi ddeterminat il-proġett; jew
 - ii. il-flus jingabru iżda jistgħu jiġu rritornati lill-investituri meta l-mira ta' għbir ta' fondi ma tintlaħaqx, jew meta sid il-proġett ma jkunx irċieva l-flus.
 - b) Is-CSP jippermetti tiffidja bikrija ta' investimenti, f'has lura kmieni ta' self, jew bejgħ mill-ġdid ta' investimenti jew self permezz ta' swieq sekondarji.

- c) Is-CSP ma jqiegħed l-ebda restrizzjoni fuq id-daqs, il-volum jew il-valur tat-tranżazzjonijiet, it-tagħbija jew it-tifdija pproċessati permezz tal-pjattaforma ta' finanzjament kollettiv, jew l-ammont ta' fondi li għandhom jinħażnu f'kontijiet individwali tal-investituri.
- d) Is-CSP jippermetti lill-investituri jagħmlu pagament lil sid il-proġett permezz tal-pjattaforma ta' finanzjament kollettiv bi strumenti, li jew huma barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta' kwalunkwe reġim regolatorju, jew huma soġġetti għal rekwiżiti tal-AML/CFT inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.
- e) Is-CSP jaċċetta investimenti fi flus minn jew jippermetti għid ta' flus minn investituri li huma individwi jew entitajiet legali mhux regolati permezz tal-pjattaforma ta' finanzjament kollettiv.
- f) Is-CSP jipprovdi lill-investituri jew lis-selliefa ingranagġ finanzjarju jew tifdija privileġġjata jew redditu garantit.
- g) Is-CSP ma jikkonfermax l-impenn tiegħu li jixtri lura t-titoli u ma hemm l-ebda żmien għal tali xiri lura.
- h) Għal strumenti mhux ta' ekwità, ir-rata tal-imgħax nominali, id-data minn meta l-imgħax isir pagabbli, id-dati dovuti għall-pagamenti tal-imgħax, id-data tal-maturità u r-rendiment applikabbli mhumiex ipprovduti b' mod li jinftiehem.
- i) Is-CSP jippermetti pagamenti permezz tal-pjattaforma ta' finanzjament kollettiv f' muniti virtwali.
- j) Is-CSP jippermetti lill-investituri u lis-sidien tal-proġetti jzommu kontijiet multipli fuq il-pjattaforma tal-finanzjament kollettiv meta dawn ma jkunux marbuta ma' proġetti speċifiċi ta' finanzjament kollettiv.
- k) Is-CSP jippermetti trasferimenti bejn investituri jew sidien ta' proġetti fuq il-pjattaforma ta' finanzjament kollettiv.

17.5. Is-CSP għandu jqis il-fatturi ta' riskju li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal riskju mnaqqas:

- a) Is-CSP jirrikjedi li l-fondi għall-investment, it-tifdija, is-self, jew il-ħlas lura jittieħdu b' mod verifikabbli minn, jew jintbagħtu lil, kont miżmum fl-isem uniku jew kongunt tal-klijent f'istituzzjoni ta' kreditu jew istituzzjoni finanzjarja, jew istituzzjoni ta' pagament awtorizzata skont id-Direttiva (UE) 2015/2366, soġġett għar-rekwiżiti tal-AML/CFT mhux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.

- b) Is-CSP jistabbilixxi limiti ta' valur baxx fuq l-investment, is-self, it-tifdija, u l-ħlas lura pproċessat permezz tal-pjattaforma tal-finanzjament kollettiv, f'termini tad-daqs monetarju u l-għadd ta' pagamenti.
- c) Is-CSP jeħtiegħ perjodu ta' parteċipazzjoni fiss jew itwal għall-investimenti, jew perjodu ta' ripagament għal self miksub permezz tal-pjattaforma ta' finanzjament kollettiv.
- d) Is-CSP jillimita l-ammont ta' fondi li jistgħu jinħażnu fi kwalunkwe kont fi kwalunkwe ħin fuq il-pjattaforma ta' finanzjament kollettiv.
- e) Is-CSP juża t-teknoloġija biex jidentifika jekk l-investituri jew is-sidiental-proġetti jużaw il-VPN jew teknoloġiji oħra li jaħbu l-post u l-apparat reali meta jużaw il-pjattaforma tal-finanzjament kollettiv.
- f) Is-CSP ma jippermettix il-ħolqien ta' kontijiet multipli fuq il-pjattaforma tal-finanzjament kollettiv.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

17.6. Is-CSP għandu jqis il-fatturi ta' riskju li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal żieda fir-riskju:

- a) In-natura jew l-imġiba tal-klijent mhijiex normali, pereżempju:
 - i. Ir-raġuni għall-investment jew is-self hija nieqsa minn strateġija jew skop ekonomiku ovvju.
 - ii. L-investitur jitlob li jifdi investment fi żmien qasir wara l-investment inizjali.
 - iii. L-investitur jitlob għal kundizzjonijiet privileġġjati jew għal redditu fiss fuq l-investment.
 - iv. L-investitur jew sid il-proġett jittrasferixxi fondi lill-pjattaforma li jaqbzu dawk meħtieġa għall-proġett/għas-self, u mbagħad jitlob li l-ammonti żejda jigu rimborżati;
 - v. L-investitur jew sid il-proġett huwa individwu jew persuna ġuridika assoċjata ma' livelli ogħla ta' riskji ta' ML;
 - vi. Sid il-proġett jaċċellera, għal għarrieda jew mingħajr spjegazzjoni raġonevoli, skeda miftiehma ta' tifdija/ħlas lura, permezz ta' pagamenti jew ta' somma f'daqqa jew terminazzjoni bikrija; jew

- vii. Sid il-proġett jidher li ma jixtieqx jipprovdi informazzjoni dwar il-proġett jew l-inizjattiva li qed tfittex il-finanzjament kollettiv.
 - viii. Is-sors tal-fondi għall-investment mhuwiex ċar u l-investitur joqgħod lura milli jiprovdi din l-informazzjoni meta mitlub mis-CSP. Il-grad tal-assi investiti jaqbeż il-volum tal-assi likwidi stmati tal-investitur. Il-fondi investiti huma mislufa.
 - ix. L-investitur ma jkunx residenti fi u ma jkollu l-ebda konnessjoni oħra mal-pajjiż fejn il-pjattaforma ta' finanzjament kollettiv jew l-investment tkun ibbażata/ikun ibbażat.
 - x. L-investitur jew sid ta' proġett huwa PEP.
 - xi. L-investitur qed jirrifjuta li jipprovdi CDD meħtieġa.
- b) L-investitur jew sid il-proġett jittrasferixxi l-munita virtwali.
 - c) L-investitur jew sid il-proġett kienu involuti f'aħbarijiet negattivi.
 - d) L-investitur jew sid il-proġett ikunu taħt sanzjonijiet.

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

17.7. Is-CSP għandu jqis il-fatturi ta' riskju li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal zieda fir-riskju

- a) Is-CSP jopera l-pjattaforma tal-finanzjament kollettiv kompletament online mingħajr salvagwardji adegwati, bħall-identifikazzjoni elettronika ta' persuna li tuża firem elettronici jew mezzi ta' identifikazzjoni elettronika li jikkonformaw mar-Regolament (UE) Nru 910/2014.
- b) Il-klijenti jinsabu fuq wiċċ imb wiċċ permezz tal-pjattaforma tal-finanzjament kollettiv mingħajr ebda salvagwardja fis-seħħ.
- c) Is-CSP qed jopera barra minn kwalunkwe reġim regolatorju, u għalhekk il-mizuri li kieku kienu jkunu fis-seħħ biex jidentifikaw u jimmitigaw l-użu potenzjali tal-pjattaforma ta' finanzjament kollettiv għall-finijiet ta' ML/TF jistgħu ma jkunux fis-seħħ. Dan huwa mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni tal-Linja Gwida 11.

17.8. Is-CSP għandu jqis il-fatturi ta' riskju li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal riskju mnaqqas:

- a) Is-CSP juża istituzzjoni ta' kreditu jew istituzzjoni finanzjarja biex iwettaq servizzi ta' ġestjoni tal-flus jew ta' rimessa. Alternattivament, is-CSP jiftaħ kont f'ismu stess f'istituzzjoni ta' kreditu jew istituzzjoni finanzjarja regolata, li permezz tiegħu t-tranżazzjonijiet tal-flus jgħaddu bejn is-sidien tal-proġetti u l-investituri.
- b) Is-CSP li jopera l-pjattaforma tal-finanzjament kollettiv huwa awtorizzat bħala istituzzjoni ta' pagament skont id-Direttiva (UE) 2015/2366 jew jaġixxi bħala aġent ta' istituzzjoni ta' pagament awtorizzata skont id-Direttiva (UE) 2015/2366 u jipproċessa tranżazzjonijiet ta' flus direttament fost l-investituri u s-sidien tal-proġetti. Dan huwa mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni tal-Linja Gwida 11.
- c) L-investituri u s-sidien tal-proġetti ltaqgħu wiċċ imb wiċċ jew ġew introdotti minn intermedjarju finanzjarju regolat (istituzzjoni ta' kreditu jew ditta tal-investment) li wettaq CDD sħiħ fuq il-klijenti kollha (is-sidien tal-proġetti u l-investituri)

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografici

17.9. Is-CSP għandu jqis il-fatturi ta' riskju li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal zieda fir-riskju:

- a) Is-CSP għandu firxa globali, li tqabbel l-investituri, is-sidien tal-proġetti u l-proġetti minn ġurisdizzjonijiet differenti.
- b) Il-fondi huma derivati minn rabtiet personali jew ta' negozju ma' ġurisdizzjoni identifikati minn sorsi kredibbli bħala li għandhom livelli sinifikanti ta' korruzzjoni jew attivitajiet kriminali oħra, bħat-terroriżmu, il-ħasil tal-flus, il-produzzjoni u l-provvista ta' drogi illeċiti, jew reati predikati oħra.
- c) Is-sid tal-proġett jew l-investitur, jew is-sidien beneficijarji rispettivi tagħhom, fejn rilevanti, jinsabu f'ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskji oghla ta' ML/TF, jew waħda mingħajr superviżjoni effettiva ta' AML/CFT. Is-CSPs għandhom jaqgħu attenzjoni partikolari lill-ġurisdizzjonijiet magħrufa li jipprovdu finanzjament jew appoġġ għal attivitajiet terroristiċi jew fejn gruppi li jwettqu reati terroristiċi huma magħrufa li qed joperaw, u ġurisdizzjonijiet soġġetti għal sanzjonijiet finanzjarji, embargi jew miżuri (maħruġa, pereżempju, mill-UE jew min-Nazzjonijiet Uniti) relatati mat-terroriżmu, il-finanzjament tat-terroriżmu, jew il-proliferazzjoni.

Miżuri

17.10. Is-CSPs li huma entitajiet marbutin b'obbligu bħala istituzzjonijiet ta' pagament awtorizzati skont id-Direttiva (UE) 2015/2366 jew jaġixxu bħala aġent ta' istituzzjoni ta' pagament

awtorizzata skont id-Direttiva (UE) 2015/2366 jenħtieg li japplikaw miżuri rilevanti fil-linja gwida settorjali 11 anki għas-servizzi ta' finanzjament kollettiv tagħhom.

17.11. Is-CSPs li huma entitajiet obligati bħala ditti tal-investment awtorizzati skont id-Direttiva (UE) 2014/65 jenħtieg li japplikaw miżuri rilevanti fil-linja gwida settorjali 15 anki għas-servizzi ta' finanzjament kollettiv tagħhom.

17.12. Is-CSPs li huma entitajiet obligati bħala istituzzjonijiet ta' kreditu awtorizzati skont id-Direttiva (UE) 2013/36 jenħtieg li japplikaw miżuri rilevanti fil-linja gwida settorjali 9 anki għas-servizzi ta' finanzjament kollettiv tagħhom.

17.13. Impriza awtorizzata bħala CSP skont il-liġi nazzjonali u li hija soġġetta għal-liġi nazzjonali tal-AML/CFT jenħtieg li tapplika din il-linja gwida settorjali u linji gwida settorjali rilevanti oħra *mutatis mutandis* sabiex tiżgura superviżjoni tal-AML/CFT armonizzata u effettiva tas-CSPs stabbiliti fl-Unjoni.

Diligenza dovuta tal-klijent

17.14. Is-CSPs għandhom japplikaw miżuri ta' CDD f'konformità mat-Titolu I għall-klijenti kollha tagħhom, kemm jekk ikunu investituri kif ukoll jekk ikunu sidien ta' proġetti.

17.15. CSPs li jiddependu minn istituzzjonijiet ta' kreditu jew istituzzjonijiet finanzjarji biex jiġbru fondi minn jew jittrasferixxu fondi lil klijenti, għandhom jirreferu għall-fatturi ta' riskju tal-kanal ta' distribuzzjoni fit-Titolu I u b'mod partikolari, jissodisfaw lilhom infushom li dawn l-istituzzjonijiet ta' kreditu jew l-istituzzjonijiet finanzjarji jkunu stabbilixxew miżuri xierqa ta' diligenza dovuta tal-klijent.

Diligenza dovuta tal-klijenti msaħħa

17.16. Fejn r-riskju assoċjat ma' tranżazzjoni okkażjonali jew relazzjoni ta' negozju jizdied il-pjattaforma tal-Fornitur tas-Servizzi tal-Finanzjament Kollettiv għandha tapplika l-miżuri ta' EDD li ġejjin:

- a) il-kisba ta' informazzjoni addizzjonali mill-klijenti li jagħmlu tranżazzjonijiet fuq il-pjattaforma, bħall-intenzjoni u l-esperjenza ta' investment, l-isfond u r-reputazzjoni tagħhom, qabel l-istabiliment tar-relazzjoni ta' negozju (pereżempju, billi jwettqu tiftix fil-midja b'sors miftuħ jew avvers jew billi jikkummissjonaw rapport ta' intelligence ta' parti terza biex jinbena profil tal-klijent aktar komplet);
- b) tiegħu passi addizzjonali biex tivverifika aktar id-dokumenti, id-data, jew l-informazzjoni miksuba;
- c) il-kisba ta' informazzjoni dwar is-sors tal-fondi tal-klijenti u s-sidien benefiċjarji tagħhom;

- d) ir-rekwiżit li l-pagament ta' tiffidija jew il-ħlas lura ta' self isir permezz tal-kont inizjali użat għall-investment jew kont fl-isem uniku jew kongunt tal-klijenti kkonċernati;
- e) iż-żieda fil-frekwenza u fl-intensità tal-monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet;
- f) ir-rekwiżit li l-ewwel pagament tal-investment jew tas-self li għandu jsir permezz ta' kont ta' pagament miżmum fl-isem uniku jew kongunt tal-parti kkonċernata ma' istituzzjoni finanzjarja jew ta' kreditu rregolata miż-ŻEE jew istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja regolata f'pajjiż terz li għandu rekwiżiti AML/CFT mhux inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849;
- g) il-kisba ta' approvazzjoni mill-manigment superjuri fil-mument tat-tranzazzjoni meta klijent juża l-pjattaforma għall-ewwel darba;
- h) monitoraġġ imtejjeb tar-relazzjoni tal-klijent u tat-tranzazzjonijiet individwali;

Diligenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

17.17. F' sitwazzjonijiet ta' riskju baxx, u sal-punt permess mil-leġislazzjoni nazzjonali, il-pjattaformi ta' finanzjament kollettiv jistgħu japplikaw miżuri ta' SDD, li jistgħu jinkludu:

- a) il-verifika tal-identitajiet tal-klijent u, fejn ikun applikabbli, tas-sid benefiċjarju matul l-istabbiliment tar-relazzjoni ta' negozju, skont l-Artikolu 14(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849; jew
- b) jekk wieħed jassumi li pagament miġbud minn kont fl-isem uniku jew kongunt tal-klijent f'istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja regolata f'pajjiż taż-ŻEE jissodisfa r-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 13(1)(a) u (b) tad-Direttiva (UE) 2015/849.

Linja Gwida 18: Linja gwida settorjali għall-fornituri ta' servizzi ta' bidu ta' pagament (PISPs) u għall-fornituri ta' servizzi ta' informazzjoni dwar il-kontijiet (AISPs)

18.1. Meta japplikaw din il-Linja Gwida, id-ditti għandhom iqisu d-definizzjonijiet fil-punti 18 u 19 tal-Artikolu 4 tad-Direttiva (UE) 2015/2366 li skonthom:

- a) fornitur ta' servizzi ta' bidu ta' pagament (PISP) huwa fornitur ta' servizzi ta' pagament li jwettaq servizzi ta' bidu ta' pagament li skont id-definizzjoni fil-punt 15 tal-Artikolu 4 tad-Direttiva (UE) 2015/2366 tfisser servizzi biex tinbeda ordni ta' pagament fuq it-talba tal-utent ta' servizzi ta' pagament fir-rigward ta' kont ta' pagament miżmum f'fornitur ta' servizzi ta' pagament ieħor);
- b) fornitur ta' servizzi ta' informazzjoni dwar il-kontijiet (AISP) huwa fornitur ta' servizzi ta' pagament li joffri servizzi ta' informazzjoni dwar il-kontijiet li skont id-definizzjoni fil-punt 16 tal-Artikolu 4 tad-Direttiva (UE) 2015/2366 tfisser servizzi online li jipprovdu informazzjoni konsolidata dwar kont wieħed jew aktar ta' pagament miżmuma mill-utent ta' servizzi ta' pagament ma' fornitur ta' servizzi ta' pagament ieħor jew ma' aktar minn fornitur wieħed ta' servizzi ta' pagament).

18.2. Id-ditti għandhom iqisu li minkejja li l-PISPs u l-AISPs huma entitajiet obligati skont id-Direttiva (UE) 2015/849, ir-riskju inerenti ta' ML/TF assoċjat magħhom huwa limitat minħabba l-fatt li :

- a) Il-PISPs, għalkemm huma involuti fil-katina tal-pagamenti, ma jeżegwixxux huma stess it-tranżazzjonijiet ta' pagament u ma jzommux fondi tal-utenti tas-servizzi ta' pagament (PSUs);
- b) L-AISPs mhumiex involuti fil-katina tal-pagamenti u ma għandhomx fondi tal-utent tas-servizzi ta' pagament.

18.3. Meta joffru servizzi ta' bidu ta' pagament jew servizzi ta' informazzjoni dwar il-kontijiet, il-PISPs u l-AISPs għandhom iqisu, flimkien mat- Titolu I, id-dispożizzjoni stabbilita f'din il-linja gwida settorjali.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

18.4. Meta jivvalutaw ir-riskji ta' ML/TF, il-PISPs u l-AISPs għandhom iqisu mill-inqas il-fatturi li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal żieda fir-riskju:

- a) Għal PISPs: Il-klijent jittrasferixxi fondi minn kontijiet ta' pagament differenti lill-istess benefiċjarju li, flimkien, jammontaw għal somma kbira mingħajr raġuni ekonomika

jew legittima ċara, jew li jagħtu lill-PISP raġunijiet raġonevoli biex jissuspetta li l-klijent qed jipprova jevadi limiti speċifiċi ta' monitoraġġ;

- b) Għal AISP: il-klijent jittrasferixxi fondi minn kontijiet ta' pagament differenti lill-istess beneficijarju, jew jirċievi fondi fuq kontijiet ta' pagament differenti mill-istess pagatur, li, flimkien, jammontaw għal somma kbira mingħajr raġuni ekonomika jew legittima ċara, jew li jagħtu lill-AISP raġunijiet raġonevoli biex jissuspetta li l-klijent qed jipprova jevadi limiti speċifiċi ta' monitoraġġ.

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

18.5. Meta jivvalutaw ir-riskji ta' ML/TF, il-PISPs u l-AISPs jistgħu jkunu jixtiequ jirreferu għall-Opinjoni tal-ASE dwar l-użu ta' soluzzjoni innovattiva fil-proċess tad-diligenza dovuta tal-klijent (JC 2017 81).

Fattur ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografiku

18.6. Meta jivvalutaw ir-riskji ta' ML/TF, il-PISPs u l-AISPs għandhom mill-inqas iqisu l-fatturi li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal żieda fir-riskju b' mod partikolari jekk il-klijent juża kontijiet multipli miżmuma ma' ASPSPs differenti biex jagħmel il-pagamenti:

- a) Għal PISPs: il-klijent jibda pagament lil ġurisdizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF jew pajjiż terz b' riskju għoli jew xi ħadd b' rabtiet magħrufa ma' dawk il-ġurisdizzjonijiet.
- b) Għal AISP: Il-klijent jirċievi fondi minn, jew jibgħat fondi lil, ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju ogħla ta' ML/TF jew pajjiż terz b' riskju għoli jew minn/lil xi ħadd b' rabtiet magħrufa ma' dawk il-ġurisdizzjonijiet, jew il-klijent jgħaqqad kontijiet ta' pagament miżmuma f' isem diversi persuni f' aktar minn ġurisdizzjoni waħda.

18.7. Meta jivvalutaw ir-riskji ta' ML/TF, l-AISPs u l-PISPs għandhom iqisu l-fatturi li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal riskju mnaqqas:

- a) Għal PISPs: il-klijent jibda tranżazzjoni ta' pagament lil pajjiż membru taż-ŻEE jew lil pajjiż terz li jkollu rekwiżiti ta' AML/CFT li mhumiex inqas robusti minn dawk meħtieġa mid-Direttiva (UE) 2015/849.
- b) Għal AISP: il-kontijiet tal-pagament tal-klijent jinżammu f' pajjiż membru taż-ŻEE.

Miżuri

18.8. Il-klijent ikun:

- a) Għal PISPs: il-klijent huwa l-persuna fiżika jew ġuridika li għandha l-kont ta' pagament u jitlob il-bidu ta' ordni ta' pagament minn dak il-kont. Fil-każ speċifiku fejn il-PISP ikollu relazzjoni ta' negozju skont it-tifsira tal-Artikolu 3(13) tad-Direttiva (UE) 2015/849 mal-benefiċjarju biex joffri servizzi ta' bidu ta' pagament, u mhux mal-pagatur, u l-pagatur juża l-PISP rispettiv biex jibda tranżazzjoni waħda jew ta' darba lill-benefiċjarju rispettiv, il-klijent tal-PISPs għall-fini ta' dawn il-Linji Gwida huwa l-benefiċjarju, u mhux il-pagatur. Dan huwa mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 11 tad-Direttiva (UE) 2015/849

u t-*Titolu I* ta' dawn il-linji gwida speċjalment fir-rigward ta' tranżazzjonijiet okkażjonali, u l-obbligi tal-PISPs skont id-Direttiva (UE) 2015/2366 u legiżlazzjoni applikabbli oħra tal-UE.

- b) Għal AISPs: il-klijent huwa l-persuna fiżika jew ġuridika li għandha l-kuntratt mal-AISP. Din tista' tkun il-persuna fiżika jew ġuridika li jkollha l-kont(ijiet) tal-pagament.

18.9. Il-PISPs u l-AISPs għandhom jieħdu miżuri adegwati biex jidentifikaw u jivvalutaw ir-riskju ta' ML/TF assoċjat man-negozju tagħhom. Għal dan il-għan, il-PISPs u l-AISPs għandhom iqisu d-*data* kollha disponibbli għalihom. It-tip ta' *data* disponibbli għalihom se tiddependi, *inter alia*, mis-servizz speċifiku offrut lill-klijent, bil-kunsens esplicitu tal-utent ta' servizzi ta' pagament u li huwa meħtieġ għall-forniment tas-servizzi tiegħu, skont l-Artikolu 66(3), l-ittra (f) u l-Artikolu 67(2), l-ittra (f) tad-Direttiva (UE) 2015/2366.

18.10. Meta jitqies l-Artikolu 11 tad-Direttiva (UE) 2015/849, il-PISPs u l-AISPs għandhom jiddeterminaw il-firxa tal-miżuri CDD fuq bażi sensittiva għar-riskju, filwaqt li jqisu d-*data* kollha disponibbli għalihom bil-kunsens esplicitu tal-utent ta' servizzi ta' pagament u li hija meħtieġa għall-forniment tas-servizzi tagħhom, skont l-Artikolu 66(3), l-ittra (f) u l-Artikolu 67(2), l-ittra (f) tad-Direttiva (UE) 2015/2366. Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, il-livell baxx ta' riskju inerenti assoċjat ma' dawn il-mudelli ta' negozju jfisser li l-SDD se tkun in-norma. Fir-rigward ta' dawk il-każijiet ta' riskju baxx u sa fejn l-applikazzjoni tal-miżuri SDD hija pprojbita jew ristretta skont il-liġi nazzjonali, l-AISPs u l-PISPs jistgħu jaġġustaw il-miżuri ta' CDD tagħhom u japplikaw il-linja gwida 18.15 skont dan.

18.11. Il-monitoraġġ: Bħala parti mill-proċessi ta' CDD tagħhom, il-PISPs u l-AISPs jenħtieġ li jiżguraw li s-sistemi AML/CFT tagħhom jiġu stabbiliti b'mod li jwissihom għal attività tranżazzjonali mhux tas-soltu jew suspettuża, filwaqt li jqisu d-*data* kollha disponibbli għalihom bil-kunsens esplicitu tal-utent ta' servizzi ta' pagament u li tkun meħtieġa għall-forniment tas-servizzi tagħhom, f'konformità mal-Artikolu 66(3), l-ittra (f) u l-Artikolu 67(2), l-ittra (f) tad-Direttiva (UE) 2015/2366. Il-PISPs u l-AISPs għandhom jużaw it-tipoloġiji tagħhom stess, jew ta' partijiet terzi, biex jidentifikaw attività tranżazzjonali mhux tas-soltu.

Diligenza dovuta tal-klijent

18.12. Il-PISPs u l-AISPs għandhom japplikaw il-miżuri ta' CDD lill-klijenti tagħhom f'konformità mat-*Titolu I*.

18.13. Skont l-Artikolu 13 tad-Direttiva (UE) 2015/849 kull darba li jizdied kont, l-AISP għandu jistaqsi lill-klijent, jew jivverifika permezz ta' mezzi oħra, jekk il-kont huwiex il-kont tiegħu stess, kont kondiviż, jew kont ta' entità ġuridika li għalih il-klijent għandu mandat li jaċċessa (eż.: assoċjazzjoni, kont korporattiv).

Diligenza dovuta tal-klijenti msaħħa

18.14. F'sitwazzjonijiet ta' riskju ogħla, id-ditti għandhom japplikaw il-mizuri ta' EDD stabbiliti fit-
Titolu I.

Diligenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

18.15. Id-ditti għandhom dejjem ikunu jafu l-isem tal-klijent tagħhom. Il-PISPs u l-AISPs jistgħu jikkunsidraw l-applikazzjoni tal-SDD bħal:

- a) Is-serġan fuq is-sors tal-fondi bħala evidenza tal-identità tal-klijent fejn id-dettalji tal-kont ta' pagament tal-klijent ikunu magħrufa, u l-kont ta' pagament jinżamm għand fornitur ta' servizzi ta' pagament irregolat miż-ŻEE;
- b) Il-posponiment tal-verifika tal-identità tal-klijent għal ċerta data aktar tard wara l-istabbiliment tar-relazzjoni. F'dak il-każ, id-ditti għandhom jiżguraw li l-politiki u l-proċeduri tagħhom jistabbilixxu f'liema punt għandha tiġi applikata s-CDD;
- c) Jekk wieħed jassumi n-natura u l-iskop tar-relazzjoni ta' negozju;

Linja Gwida 19: Linja gwida settorjali għal ditti li jipprovdu attivitajiet ta' uffiċċji tal-iskambju tal-muniti

- 19.1. Id-ditti li jipprovdu servizzi ta' skambju tal-munita għandhom iqisu, flimkien mat-Titolu I, id-dispożizzjonijiet imsemmija f' din il-Linja Gwida.
- 19.2. Id-ditti għandhom iqisu r-riskji inerenti tas-servizzi tal-iskambju tal-munita li jistgħu jesponuhom għal riskji sinifikanti ta' ML/TF. Id-ditti għandhom ikunu konxji li dawn ir-riskji jirriżultaw mis-semplicità tat-tranzazzjonijiet, il-veloċità tagħhom u l-karattru spiss ibbażat fuq flus kontanti. Id-ditti għandhom iqisu wkoll il-fatt li l-fehim tagħhom tar-riskju ta' ML/TF assoċjat mal-klijent jista' jkun limitat minħabba l-fatt li normalment iwettqu tranzazzjonijiet okkażjonali aktar milli jistabbilixxu relazzjoni ta' negozju.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju ta' prodotti, servizzi u tranzazzjonijiet

- 19.3. Id-ditti għandhom iqisu l-fatturi li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal żieda fir-riskju:
- a) It-tranzazzjoni tkun eċċezzjonalment kbira f' termini assoluti jew imqabbla mal-profil ekonomiku tal-klijent;
 - b) It-tranzazzjoni ma jkollha l-ebda skop ekonomiku jew finanzjarju apparenti;
- 19.4. Id-ditti għandhom iqisu l-fatturi li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal riskju mnaqqas:
- a) L-ammont mibdul ikun baxx; id-ditti għandhom jinnutaw li ammonti baxxi waħedhom mhux se jkunu biżżejjed biex jiġi skontat ir-riskju ta' TF.

Fatturi ta' riskju tal-klijenti

- 19.5. Id-ditti għandhom iqisu l-fatturi li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal żieda fir-riskju:
- a) L-imġiba tal-klijent:
 - i. it-tranzazzjonijiet tal-klijent huma eżatt taħt il-limitu applikabbli għal CDD, b' mod partikolari meta dawn ikunu frekwenti jew f' perjodu qasir ta' żmien;
 - ii. il-klijent ma jistax jew mhux se jipprovdi informazzjoni dwar l-origini tal-fondi;

- iii. il-klijent jitlob li jiġu skambjati ammonti kbar ta' munita barranija li ma tkunx konvertibbli jew li ma tintużax frekwentement;
- iv. il-klijent jiskambja kwantitajiet kbar ta' karti ta' denominazzjoni baxxa f' munita waħda għal karti ta' denominazzjoni oġġla f' munita oħra; jew bil-maqlub.
- v. L-imġiba tal-klijent ma tagħmilx sens ekonomiku apparenti;
- vi. Il-klijent iżur ħafna bini tal-istess ditta fl-istess jum (Sa fejn ikun magħruf mid-ditta);
- vii. Il-mistoqsijiet tal-klijent dwar il-limitu ta' identifikazzjoni u/jew jirrifjuta li jwieġbu mistoqsijiet każwali jew ta' rutina;
- viii. Il-klijent jikkonverti fondi ta' munita barranija f' munita barranija oħra;
- ix. Skambju ta' ammonti kbar jew skambji frekwenti li mhumiex relatati man-negozju tal-klijent;
- x. Il-munita mibjugħa mill-klijent tkun inkonsistenti mal-pajjiż taċ-ċittadinanza jew tar-residenza tiegħu jew tagħha;
- xi. Il-klijent jixtri l-munita minn post mhux tas-soltu meta mqabbel mal-post tiegħu stess mingħajr ebda spjegazzjoni loġika;
- xii. Il-klijent jixtri munita li ma tkunx taqbel ma' dak li huwa magħruf dwar il-pajjiż ta' destinazzjoni tal-klijent;
- xiii. Il-klijent jixtri jew ibiġh ammont kbir ta' munita minn ġurisdizzjoni assoċjata ma' livelli sinifikanti ta' reati predikati għal ML jew attività terroristika;

b) L-attività tan-negozju tal-klijent:

- i. In-negozju tal-klijent huwa assoċjat ma' riskju oġġla ta' ML/TF pereżempju każinòs, xiri/bejgħ ta' metall prezzjuż u ħaġar prezzjuż, negozjant tar-ruttam;

Fatturi ta' riskju ta' mezzi ta' distribuzzjoni

19.6. Id-ditti għandhom iqisu l-fatturi li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal zieda fir-riskju:

- a) Is-servizz huwa pprovdut kompletament online mingħajr salvagwardji adegwati;
- b) Il-forniment ta' servizzi jitwettaq permezz ta' network ta' aġenti

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografici

19.7. Id-ditti għandhom iqisu l-fatturi li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal zieda fir-riskju:

- a) In-negozju tal-bureau de change jinsab f'għurisidizzjoni assoċjata ma' riskju ogħla ta' ML/TF;

Mizuri

19.8. Peress li dan in-negozju huwa primarjament ibbażat fuq it-tranzazzjonijiet, id-ditti għandhom jikkunsidraw liema sistemi ta' monitoraġġ u kontrolli jistabbilixxu biex jiżguraw li huma kapaċi jidentifikaw tentattivi ta' hasil tal-flus u ta' finanzjament tat-terroriżmu, anke meta l-informazzjoni tas-CDD li jkollhom dwar il-klijent tkun bażika jew nieqsa. Din is-sistema ta' monitoraġġ għandha tiġi adattata għall-volum tan-negozju u l-iskopertura għar-riskju.

Diligenza dovuta tal-klijenti

19.9. Id-ditti għandhom jiddefinixxu b'mod ċar fil-politiki u l-proċeduri interni tagħhom f'liema punt għandhom iwettqu CDD lill-klijenti okkażjonali tagħhom. Dan għandu jinkludi:

- a) Is-sitwazzjoni fejn tranzazzjoni jew tranzazzjonijiet marbuta identifikati jammontaw għal EUR 15 000, jew għal-limitu/limiti nazzjonali jekk ikunu aktar baxxi, jew aktar. Il-politiki u l-proċeduri għandhom jiddefinixxu b'mod ċar f'liema punt serje ta' tranzazzjonijiet ta' darba jammontaw għal relazzjoni ta' negozju filwaqt li jitqies il-kuntest tal-attivitàjiet tad-ditti (jigifieri d-daqs normali medjuta' tranzazzjoni ta' darba mill-klijentela normali tagħhom).
- b) Is-sitwazzjoni fejn ikun hemm suspett ta' hasil tal-flus jew finanzjament tat-terroriżmu.

19.10. Id-ditti għandhom fi kwalunkwe każ jistabbilixxu sistemi u kontrolli skont il-linja gwida 4.7(b) biex:

- a) jidentifikaw tranzazzjonijiet marbuta (pereżempju, biex jidentifikaw jekk l-istess klijent jersaqx lejn ufficcji multipli fi spazju qasir ta' żmien);
- b) jimmonitorjaw tranzazzjonijiet b'mod li jkun adegwat u effettiv fid-dawl tad-daqs tad-ditta, l-għadd tal-ufficcji tagħha, id-daqs u l-volum tat-tranzazzjonijiet; it-tip ta' attivitàjiet imwettqa, il-kanali ta' konsenja tagħha u r-riskji identifikati fil-valutazzjoni tar-riskju tagħha man-negozju kollu.

Diligenza dovuta tal-klijenti msaħħa

19.11. Meta r-riskju assoċjat ma' tranzazzjoni okkażjonali jew relazzjoni ta' negozju jizdied, id-ditti għandhom japplikaw EDD f'konformità mat-Titolu I, inkluż, fejn xieraq, zieda fil-monitoraġġ

tat-tranzazzjonijiet (eż. zieda fil-frekwenza jew limiti minimi aktar baxxi), il-kisba ta' aktar informazzjoni dwar in-natura u l-iskop tan-negozju, jew is-sors tal-fondi tal-klijent.

Diligenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

19.12. Sa fejn ikun permess mil-leġislażzjoni nazzjonali, id-ditti jistgħu jikkunsidraw li japplikaw SDD f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx bħal:

- a) il-posponiment tal-verifika tal-identità tal-klijent għal ċerta data aktar tard wara l-istabbiliment tar-relazzjoni.
- b) il-verifika tal-identità tal-klijent fuq il-bażi ta' pagament miġbud fuq kont fl-isem uniku jew kongunt tal-klijent ma' istituzzjoni finanzjarja jew ta' kreditu rregolata miż-ŻEE.

Linja Gwida 20: Linja gwida settorjali għall-finanzi korporattivi

- 20.1. Id-ditti li jipprovdu servizzi finanzjarji korporattivi għandhom iqisu r-riskji ta' ML/TF inerenti marbuta ma' dawn l-attivitajiet u jkunu konxji li tali attività hija bbażata fuq relazzjonijiet ta' konsulenza mill-qrib b' mod partikolari ma' klijenti korporattivi u partijiet oħra bħal investituri strateġiċi potenzjali.
- 20.2. Meta joffru servizzi finanzjarji korporattivi, id-ditti għandhom japplikaw it-Titolu I u barra minn hekk id-dispożizzjonijiet stabbiliti f' din il-Linja Gwida. Il-linji gwida settorjali 12, 15 u 16 jistgħu wkoll ikunu rilevanti f' dan il-kuntest.

Fatturi ta' riskju

Fatturi ta' riskju tal-klijent u tal-benefiċjarju

- 20.3. Meta joffru servizzi ta' finanzjament korporattiv, id-ditti għandhom iqisu l-fatturi ta' riskju li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal żieda fir-riskju:
- a) is-sjeda tal-klijent ma tkunx ċara mingħajr ebda raġuni kummerċjali jew legali ovvja. Pereżempju, meta s-sjeda jew il-kontroll ikunu vestiti f' entitajiet oħra bħal trusts jew entitajiet bi skop speċjali tat-Titolizzazzjoni kif definiti fl-Artikolu 2(2) tar-Regolament (UE) 2017/2402 (SSPE);
 - b) l-istrutturi jew it-tranżazzjonijiet korporattivi huma kumplessi bħal katina twila ta' parteċipazzjoni bl-użu ta' kumpaniji ta' faċċata, jew nuqqas ta' trasparenza, u dan jidher li m'għandu l-ebda skop ta' negozju raġonevoli;
 - c) fejn ma jkun hemm l-ebda evidenza li l-klijent ikun irċieva mandat jew approvazzjoni tal-manigment superjuri biżżejjed biex jikkonkludi l-kuntratt;
 - d) hemm ftit mezzi indipendenti ta' verifika tal-identità tal-klijent;
 - e) ikun hemm suspett ta' mgħiba ħażina bħal frodi tat-titoli jew abbuż minn informazzjoni privileġġata.
- 20.4. Meta joffru servizzi ta' finanzjament korporattiv, id-ditti għandhom iqisu l-fatturi ta' riskju li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal riskju mnaqqas. Il-klijent ikun:
- a. amministrazzjoni pubblika jew intrapriża minn ġurisdizzjoni b'livelli baxxi ta' korruzzjoni; jew
 - b. istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja minn ġurisdizzjoni b'reġim effettiv ta' AML/CFT, u hija sorveljata għall-konformità mal-obbligi ta' AML/CFT tagħhom.

Fatturi ta' riskju tal-pajjiż jew ġeografici

- 20.5. Meta joffru servizzi ta' finanzjament korporattiv, id-ditti għandhom iqisu l-fatturi ta' riskju li ġejjin bħala li potenzjalment jikkontribwixxu għal żieda fir-riskju:
- a. il-klijent jew is-sid benefiċjarju tiegħu huwa bbażat fi, jew assoċjat ma', ġurisdizzjonijiet assoċjati ma' riskju oġġla ta' ML/TF. Id-ditti għandhom jagħtu attenzjoni partikolari lill-ġurisdizzjonijiet b'livelli għoljin ta' korruzzjoni.

Miżuri

- 20.6. Il-fornituri ta' finanzjament korporattiv, min-natura tan-negozju, se jkunu qed jiġbru informazzjoni sostanzjali dwar id-diligenza dovuta bħala kwistjoni ta' rutina; id-ditti għandhom jużaw din l-informazzjoni għal skopijiet ta' AML/CFT.

Diligenza dovuta tal-klijenti msaħħa

- 20.7. Meta r-riskju assoċjat ma' relazzjoni ta' negozju jew tranżazzjoni okkażjonali jiżded, id-ditti għandhom japplikaw miżuri ta' EDD bħal:
- a) Kontrolli addizzjonali fuq is-sjeda u l-istruttura tal-kontroll tal-klijenti, is-sjeda benefiċjarja, u b'mod partikolari kwalunkwe rabta li l-klijent jista' jkollu ma' persuni esposti politikament, u l-punt sa fejn dawn ir-rabtiet jaffettwaw ir-riskju ta' ML/TF assoċjat mar-relazzjoni tan-negozju;
 - b) Valutazzjonijiet tal-integrità tad-diretturi, tal-azzjonisti, u ta' partijiet oħra b'invoviment sinifikanti fin-negozju tal-klijent u fit-tranżazzjoni finanzjarja korporattiva;
 - c) Verifika tal-identità ta' sidien jew kontrolluri oħra ta' entità korporattiva;
 - d) L-istabbiliment tas-sors u n-natura tal-fondi jew l-assi involuti mill-partijiet kollha għat-tranżazzjoni, fejn xieraq permezz ta' evidenza jew assigurazzjonijiet minn partijiet terzi xierqa.
 - e) Kontrolli addizzjonali sabiex tiġi stabbilita s-sitwazzjoni finanzjarja tal-klijent korporattiv;
 - f) L-użu ta' forom mhux dokumentarji ta' evidenza, bħal laqgħat ma' persuni kredibbli li jkunu jafu l-individwi inkwistjoni; bħal bankiera, awdituri jew konsulenti legali. Id-ditti għandhom jikkunsidraw jekk din l-evidenza hijiex biżżejjed biex turi li l-klijent irrappreżenta b'mod korrett iċ-ċirkostanzi personali u finanzjarji tagħhom. Fejn tintuża evidenza mhux dokumentarja ta' dan it-tip, għandu jinżamm rekord li jstabbilixxi l-bażi li fuqha ttieħdu d-deċizzjonijiet;

g) Kontrolli tad-diligenza dovuta tal-klijent sensittivi għar-riskju fuq partijiet oħra f'arrangament finanzjarju biex jiksbu biżżejjed għarfien tal-isfond biex jifhmu n-natura tat-tranzazzjoni. Dan minħabba li r-riskji tal-ħasil tal-flus jistgħu jiġu pprezentati lid-ditta mhux biss mill-klijenti tagħha, iżda wkoll mill-partijiet għal tranzazzjonijiet li magħhom id-ditta ma jkollhiex relazzjoni ta' negozju diretta. Id-ditti għandhom iqisu l-fatt li dawk il-partijiet jistgħu jinkludu:

- i. l-akkwist jew il-mira ta' fużjoni ta' ditta klijent;
 - ii. investituri potenzjali jew attwali fi klijent korporattiv;
 - iii. entitajiet korporattivi li fihom id-ditta tiegħu sehem sostanzjali ta' sjieda (iżda li magħhom ma jkollhiex relazzjoni ta' negozju usa');
 - iv. klijenti futuri potenzjali;
 - v. fi tranzazzjonijiet ta' titolizzazzjoni kif definiti fl-Artikolu 2(1) tar-Regolament (UE) 2017/2402: aġenti li jaġixxu f'isem l-SSPE (li jistgħu jkunu entità regolata jew le);
- h) Id-ditti li joffru servizzi ta' finanzjament korporattiv għandhom japplikaw monitoraġġ kontinwu msahħaħ. F'dak ir-rigward, id-ditti li jużaw monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet awtomatizzati għandhom jikkombinawh mal-għarfien u l-għarfien espert tal-persunal involut fl-attività. Dan il-monitoraġġ imsaħħaħ għandu jirriżulta f'fehim ċar ta' għaliex il-klijent iwettaq tranzazzjoni jew attività partikolari; għal dan il-għan, id-ditti għandhom jiżguraw li l-persunal tagħhom juża l-għarfien tiegħu tal-klijent, u x'ikun normali fis-sett ta' ċirkostanzi partikolari, biex ikunu jistgħu jidentifikaw dak li mhux tas-soltu jew li huwa potenzjalment suspettuż.
- i) Meta tiegħu sehem fil-ħruġ tat-titoli, id-ditta għandha tikkonferma li partijiet terzi li jipparteċipaw fil-bejgħ ta' strumenti ta' titolizzazzjoni jew tranzazzjonijiet lill-investituri għandhom biżżejjed arrangamenti ta' diligenza dovuta tal-klijenti tagħhom stess.
 - j) Meta tikkunsidra r-riskji ta' ML/TF assoċjati ma' strumenti ta' titolizzazzjoni jew tranzazzjoni, ditta għandha tifhem l-iskop ekonomiku sottostanti tal-arrangament, inkluż il-livell ta' diligenza dovuta xieraq għal partijiet differenti għall-arrangament, li jista' jinkludi partijiet li magħhom id-ditta ma jkollhiex relazzjoni ta' negozju diretta.

Diligenza dovuta simplifikata (SDD)

- 20.8. Id-ditti għandhom jużaw l-informazzjoni li għandhom bis-saħħa tan-natura bbażata fuq ir-relazzjoni tal-attività finanzjarja korporattiva, l-iskala tat-tranżazzjonijiet, u l-ħtieġa li jiġi vvalutat ir-riskju tal-kreditu u r-riskju reputazzjonali ppreżentat minn arrangamenti finanzjarji korporattivi wkoll għal skopijiet ta' SDD.
- 20.9. Meta d-ditti jkunu qed jittrattaw ma' intermedjarji li jzommu kontijiet għall-benefiċċju primarju tal-klijenti sottostanti tagħhom, id-ditti għandhom japplikaw il-linja gwida settorjali 16.